

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
FAKULTA EKONOMICKÁ

Diplomová práce

**Daňové úlevy v rámci daně z příjmů fyzických osob
ze závislé činnosti**

**Tax relief within the personal income tax
from dependent activity**

Bc. Kateřina Bajgarová

Plzeň 2019

Zadání

Originál bude vložen do práce před vazbou

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma „*Daňové úlevy v rámci daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti*“ vypracovala samostatně pod odborným dohledem vedoucí diplomové práce za použití pramenů uvedených v příložené bibliografii.

V Plzni, dne .....

.....

podpis autora

Poděkování

Tímto bych chtěla poděkovat paní prof. Ing. Liii Dvořákové, CSc., za poskytnutí odborných konzultací, připomínek a cenných rad, které mi byly velkým přínosem při zpracování diplomové práce.

Obsah

ÚVOD.....	7
1 METODIKA A CÍLE PRÁCE	8
2 DAŇ Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB ZE ZÁVISLÉ ČINNOSTI	9
2.1 Česká republika.....	9
2.1.1 Právní úprava daně z příjmů.....	9
2.1.2 Příjmy ze závislé činnosti.....	11
2.1.3 Příjmy osvobozené od daně.....	12
2.1.4 Nezdánitelné části základu daně	15
2.1.5 Slevy na dani.....	16
2.1.6 Prohlášení k dani.....	16
2.1.7 Povinné pojistné.....	17
2.1.8 Výpočet měsíční daňové povinnosti	18
2.1.9 Roční zúčtování záloh na dani z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti.....	19
2.2 Spolková republika Německo	22
2.2.1 Právní úprava daně z příjmů.....	22
2.2.2 Příjmy ze závislé činnosti.....	23
2.2.3 Daňové třídy v rámci daně z příjmů ze mzdy.....	24
2.2.4 Sazba daně	24
2.2.5 Výpočet čisté mzdy	25
2.2.6 Roční zúčtování daně	26
2.3 Dílčí shrnutí	27
3 DAŇOVÉ ÚLEVY NA DANI Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB ZE ZÁVISLÉ ČINNOSTI	29
3.1 Česká republika.....	29
3.1.1 Sleva na poplatníka	29
3.1.2 Sleva na manžela/manželku.....	30
3.1.3 Sleva na invaliditu.....	31
3.1.4 Sleva držitele průkazu osoby zvláště tělesně postižené s průvodcem.....	32
3.1.5 Sleva na studenta.....	33
3.1.6 Sleva za umístění dítěte.....	34
3.1.8 Daňové zvýhodnění na vyživované dítě.....	35

3.1.9 Bezúplatná plnění.....	37
3. 1. 10 Úroky z hypotečního úvěru či z úvěru ze stavebního spoření	39
3. 1. 11 Příspěvky na penzijní připojištění, doplňkové penzijní spoření	40
3. 1. 12 Příspěvky na soukromé životní pojištění.....	41
3.2 Spolková republika Německo	43
3.3 Dílčí shrnutí	46
4 POROVNÁNÍ DAŇOVÝCH ÚLEV.....	47
5 VÝVOJ DAŇOVÝCH ÚLEV V POSLEDNÍCH PĚTI LETECH	50
5.1 Česká republika.....	50
5.2 Spolková republika Německo	54
6 VLIV DAŇOVÝCH ÚLEV NA CHOVÁNÍ FYZICKÝCH OSOB V RÁMCI DANĚ Z PŘÍJMŮ ZE ZÁVISLÉ ČINNOSTI.....	57
6.1 Dotazník k daňovým úlevám poskytovaným zaměstnancům v České republice ...	59
6.2 Dotazník k daňovým úlevám poskytovaným zaměstnancům ve Spolkové republice Německo.....	71
6.3 Dílčí shrnutí	78
ZÁVĚR.....	79
Seznam tabulek	81
Seznam grafů	82
Seznam použitých zkratk	83
Seznam použité literatury	84
Seznam příloh	86

ÚVOD

Diplomová práce na téma „Daňové úlevy v rámci daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti“ je zaměřena na problematiku daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a na poskytované daňové úlevy na dani z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti v České republice a Spolkové republice Německo.

Toto téma bylo zvoleno z důvodu profesního zaměření autorky. Kromě toho se jedná o stále aktuální téma, neboť daňové úlevy představující legální možnost snížení daňové povinnosti zaměstnaného jednotlivce vůči státu, a proto jsou běžnou součástí ekonomického života každého jedince.

Hlavním cílem této práce je zjištění rozdílů v systémech daňových úlev v České republice a Spolkové republice Německo, zmapování povědomosti poplatníků o existenci možností jednotlivých daňových úlev a následné potvrzení či vyvrácení možného vlivu daňových úlev na chování fyzických osob.

Práce je rozdělena do dílčích částí, které odpovídají stanoveným cílům. První část je věnována vymezení hlavních pojmů souvisejících se zvoleným tématem a charakteristice právní úpravy daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti v České republice a Spolkové republice Německo. V další kapitole jsou analyzovány daňové úlevy na dani z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti ve vybraných státech a následuje kapitola porovnání poskytovaných daňových úlev ve vybraných státech. V další části práce je zobrazen vývoj daňových úlev v České republice a ve Spolkové republice Německo v posledních pěti letech, tedy za období roku 2014 až 2018. Součástí diplomové práce je též dotazníkové šetření, jehož výsledky jsou graficky interpretovány v závěrečné části práce. Vyhodnocení dotazníkového šetření umožní zjistit a popsat případný možný vliv poskytnutí daňových úlev na dani z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti na chování fyzických osob.

1 METODIKA A CÍLE PRÁCE

Hlavní cíle práce

Cílem diplomové práce je zjištění hlavních rozdílů v systémech daňových úlev v České republice a Spolkové republice Německo a následné potvrzení či vyvrácení možného vlivu daňových úlev na chování fyzických osob.

Dílčí cíle práce

Charakterizujte právní úpravu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti v České republice a Spolkové republice Německo.

Analyzujte daňové úlevy na dani z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti v České republice a Spolkové republice Německo.

Porovnejte daňové úlevy na dani z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti ve vybraných státech.

Analyzujte vývoj daňových úlev na dani z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti ve vybraných státech v posledních pěti letech.

Zjistěte, zda má poskytnutí daňových úlev na dani z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti vliv na chování fyzických osob.

Metodika

Diplomová práce je rozdělena do částí, které odpovídají stanoveným dílčím cílům. První část bude věnována teoretickému úvodu do problematiky právních úprav daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti v České republice (dále ČR) a Spolkové republice Německo (dále DE). Po provedení analýzy daňových úlev budou jednotlivé daňové úlevy na dani z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti porovnány. Druhá část diplomové práce bude následně věnována vývoji daňových úlev v posledních pěti letech u vybraných států. Dále bude provedeno dotazníkové šetření, jehož vyhodnocení povede ke zjištění, zda má či nemá poskytnutí daňových úlev vliv na chování fyzických osob (dále FO).

2 DAŇ Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB ZE ZÁVISLÉ ČINNOSTI

2.1 Česká republika

2.1.1 Právní úprava daně z příjmů

Daň z příjmů fyzických osob je v České republice upravena zákonem o daních z příjmů č. 586/192 Sb. (dále ZDP).

Daň z příjmů fyzických osob je zařazována mezi daně přímé, které platí poplatník ze svého důchodu a nemůže je převést na jiný subjekt (Kubátová, 2018). Tyto daně, často nazývané důchodovými daněmi, patří v posledních desetiletích mezi nejvýznamnější, protože v rámci rozpočtových příjmů tvoří výraznou část. V České republice mají tyto daně třetí nejvyšší podíl na příjmu do státního rozpočtu. (Vančurová & Láchová, 2018)

Daňová povinnost

Pojem „daň“ je zákonem definovaná, povinná, nenávratná, většinou neúčelová platba plynoucí do státního rozpočtu. (Kubátová, 2018)

Daní je daňová povinnost za zdaňovací období (kterým je u daně z příjmů fyzických osob kalendářní rok) vypočtená dle následujícího schématu:

- Základ daně vznikne součtem všech dílčích základů daně
- Upravený základ daně získáme odečtením nezdanitelných částí základu daně (§ 15 ZDP) a odčitatelných položek od základu daně (§ 34 ZDP)
- Sazba daně se uplatní na tento upravený základ
- Slevy na dani (§ 35 ZDP) se odečtou od takto vypočtené daně
- Výsledkem je daňová povinnost, tedy daň, která bude zaplácena

Dílčí základy daně odpovídají jednotlivým druhům příjmů upravených v § 6 – 10 ZDP. U každého druhu příjmu jsou stanovena pravidla pro zjištění dílčího základu daně (možnost uplatnění výdajů apod.)

Sazba daně je upravena v § 16 a činí 15 % ze základu daně, který se zaokrouhlí na celá sta Kč směrem dolů. U osob s vyššími příjmy se daňová povinnost navyšuje o solidární zvýšení daně ve výši 7 %.

Poplatník, plátce

Plátcem daně z příjmů fyzických osob je osoba, která má v souladu se ZDP povinnost odvést správci daně zálohu na daň, která byla poplatníkovi stržena.

Poplatníkem se rozumí osoba, na jejíž majetek a příjmy se vztahuje daňová povinnost. (Meritum, 2018)

Pro účely daně z příjmů fyzických osob je zaměstnavatel plátcem příjmu a zaměstnanec je osobou vykonávající závislou činnost, tedy poplatníkem. (Vančurová, 2018)

U daně z příjmů fyzických osob jsou poplatníky fyzické osoby, které jsou dále členěny na daňové rezidenty České republiky nebo na daňové nerezidenty. (§ 2 odst. 1 ZDP)

Rezident, nerezident

Jak již bylo zmíněno výše, u daně z příjmů fyzických osob jsou poplatníky fyzické osoby, které se pro účely daně z příjmu fyzických osob dále dělí na daňové rezidenty a nerezidenty. Daňové rezidentství je důležité znát pro správné určení příjmů, které podléhají zdanění v České republice a je posuzováno podle bydliště a místa, kde se poplatník trvale zdržuje (Meritum, 2018). Fyzická osoba je považována za daňového rezidenta, pokud má na území České republiky bydliště nebo se zde obvykle zdržuje, tzn., že na území České republiky pobývá v příslušném kalendářním roce alespoň 183 dnů. Existují však výjimky pro toto pravidlo (např. studium či léčení). Z právě uvedeného vyplývá, že pokud se na území České republiky fyzická osoba obvykle nezdržuje nebo zde nemá bydliště je považována za daňového nerezidenta. Určení rezidentství v České republice stanovuje, na které příjmy fyzické osoby se vztahuje daňová povinnost. U daňového rezidenta je neomezená daňová povinnost, tj. příjmy plynoucí ze zdrojů v České republice, ale také ze zdrojů v zahraničí. Naopak u daňového nerezidenta se jedná pouze o částečnou daňovou povinnost, tj. příjmy ze zdroje definované v § 22 ZDP na území České republiky. Pokud je poplatník daňovým rezidentem více států v souladu s jejich daňovými předpisy, použije se pro určení rezidenství příslušná smlouva o dvojím zdanění.

Předmět daně

Předmětem daně z příjmů fyzických osob dle výše uvedeného zákona jsou:

- příjmy ze závislé činnosti (§ 6 ZDP),
- příjmy ze samostatné činnosti (§ 7 ZDP),
- příjmy z kapitálového majetku (§ 8 ZDP),

- příjmy z nájmu (§ 9 ZDP),
- ostatní příjmy (§ 10 ZDP).

Zmíněné druhy příjmů (pro účely daně z příjmů fyzických osob se příjmem myslí nejen příjem peněžní ale i nepeněžní) pak tvoří dílčí základy daně.

Základ daně z příjmů fyzických osob je tedy rozdělen podle druhu zdanitelného příjmu. Z těchto příjmů jsou nejdůležitější příjmy ze závislé činnosti, a to právě proto, že je těmto daním přisuzována „největší míra komplexnosti, spravedlnosti i ekonomické efektivnosti“. (Kubátová, 2018)

V následujícím textu bude pojednáno pouze o příjmech ze závislé činnosti a charakteristikách s touto problematikou souvisejících.

2.1.2 Příjmy ze závislé činnosti

Příjem ze závislé činnosti je definován jako „příjem ze současného nebo dřívějšího pracovněprávního, služebního nebo členského poměru a obdobného poměru, v nichž poplatník při výkonu práce pro plátce příjmu (zaměstnavatele) je povinen dbát příkazů plátce.“ (Vančurová, 2018, s. 116)

Příjmy ze závislé činnosti podle § 6 odst. 1 ZDP zahrnují:

- příjmy ze současného nebo dřívějšího pracovněprávního poměru, služebního poměru, členského poměru nebo podobného poměru
- plnění formou funkčního požitku
- příjem za práci společníka společnosti s ručením omezeným, komanditisty komanditní společnosti nebo člena družstva
- odměna člena orgánu právnické osoby (např. člena dozorčí rady, jednatele s.r.o. nebo člena představenstva a.s.)
- odměna likvidátora

Funkční požitek je definován v § 6 odst. 10 ZDP jako:

- odměna za dřívější či současný výkon funkce v orgánech územní samosprávy, státních orgánech, odborových organizacích nebo komorách
- plnění a funkční platy poskytované za současný či dřívější výkon funkce soudce, představitele státní moci nebo jiných státních orgánů

Pro účely ZDP jsou všichni poplatníci daně z příjmů ze závislé činnosti považováni za „zaměstnance“ a plátcí za „zaměstnavatele“ bez ohledu na soukromoprávní úpravu.

Mezi příjmy na základě pracovněprávního vztahu zahrnujeme příjmy plynoucí za výkon činnosti na základě sjednaného pracovního poměru nebo na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr (dohoda o provedení práce a dohoda o pracovní činnosti). Pod příjmy na základě služebního poměru si můžeme představit odměny celníků, úředníků, policistů apod.

Příjmem se rozumí příjem peněžní tedy mzda sjednaná v pracovní smlouvě, případě další odměny sjednané mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem. Dále sem zahrnujeme příjmy nepeněžní, např. využívání služebního vozidla k soukromým účelům nebo slevy na firemní produkty. Ne vše, co zaměstnanec obdrží v souvislosti se zaměstnáním, tvoří předmět daně. Některé příjmy jsou v ZDP z předmětu vyňaté. Jedná se např. o:

- Náhrady cestovních výdajů v poskytované v souvislosti s výkonem činnosti
- Hodnota osobních ochranných pracovních prostředků (pracovní oděvy, obuv, mycí prostředky apod.)
- Náhrady za opotřebování vlastního nářadí

Příjmy, které zaměstnanec obdrží, a jsou předmětem daně, však nepodléhají vždy dani, protože některé jsou od daně osvobozené.

2.1.3 Příjmy osvobozené od daně

Příjmy osvobozené od daně z příjmů ze závislé činnosti jsou uvedeny v § 6 odst. 9 ZDP. Většina osvobození se vztahuje na příjmy nepeněžní. Pokud by tyto příjmy byly zaměstnanci vyplaceny v penězích, nebyly by osvobozené. Zákon upravuje například následující osvobozené příjmy:

Odborný rozvoj zaměstnanců

Jedná o odborný rozvoj, který souvisí s předmětem činnosti zaměstnavatele. Případně se může jednat o plnění, které bude vynaložené na rekvalifikaci zaměstnanců dle zákona o zaměstnanosti č. 435/2004 Sb. Dle zákoníku práce můžeme na odborný rozvoj pohlížet různým způsobem. To může být vnímáno jako povinné zaučení nebo zaškolení zaměstnance vstupujícího do zaměstnání bez kvalifikace nebo zvyšování kvalifikace

formou studia či jinou formou přípravy k dosažení vyššího vzdělání, pokud je tato aktivita v souladu s potřebou zaměstnavatele. Odborný rozvoj zahrnuje také účast na školeních k prohloubení kvalifikace u stávajících zaměstnanců a odbornou praxi absolventů škol. „Toto osvobození se nevztahuje na příjmy plynoucí zaměstnancům v této souvislosti jako mzda, plat, odměna nebo jako náhrada za ušlý příjem, jakož i na další peněžní plnění poskytovaná v této souvislosti zaměstnancům.“ (§ 6 odst. 9 písm. a) ZDP)

Stravování zaměstnanců

Dalším osvobozeným příjmem zaměstnance je hodnota nepeněžního plnění v podobě stravování a nealkoholických nápojů poskytovaného zaměstnancům od zaměstnavatele. Musí se jednat o formu spotřeby na pracovišti a je sem zahrnuto také závodní stravování poskytované jiným subjektem. Pokud zaměstnavatel poskytne ke spotřebě na pracovišti i nealkoholické nápoje, je na toto nepeněžní plnění pohlíženo také jako na osvobozený příjem. (§ 6 odst. 9 písm. b) a c) ZDP)

Plnění z fondů

Z fondu kulturních a sociálních potřeb nebo ze sociálního fondu lze poskytnout nepeněžní plnění zaměstnanci nebo rodinnému příslušníkovi zaměstnance. „Pokud jsou uvedená nepeněžní plnění poskytnuta pro rodinné příslušníky zaměstnance, považují se za příjem tohoto zaměstnance.“ (Meritum, 2018, s. 80)

Nepeněžní plnění může být poskytnuto formou:

- využití vzdělávacího nebo rekreačního zařízení
- využití zařízení péče o děti v předškolním věku (včetně mateřské školy)
- využití sportovních a tělovýchovných zařízení či knihovny
- poskytnutí příspěvků na sportovní akce nebo kulturní aktivity

„Při poskytnutí rekreace a zájezdu je u zaměstnance z hodnoty nepeněžního plnění od daně osvobozena v úhrnu nejvýše částka 20 000 Kč za zdaňovací období.“ (§ 6 odst. 9 písm. d) ZDP)

V platnosti nových ustanovení od zdaňovacího období roku 2018 lze poskytnout příspěvek na tištěné knihy, přičemž se může jednat také o obrázkové dětské knihy, při splnění podmínky, že reklama nesmí přesáhnout 50 % tištěné plochy. Další novinkou od výše uvedeného období je nepeněžní plnění ve formě „pořízení zboží nebo služeb

zdravotního, léčebného, hygienického a obdobného charakteru od zdravotnických zařízení, pořízení zdravotnických prostředků na lékařský předpis“. (§ 6 odst. 9 písm. d) ZDP)

Hodnotu bezúplatného nepeněžního plnění v podobě daru pro každého zaměstnance do výše 2 000 Kč lze také poskytnout z fondu kulturních a sociálních potřeb nebo sociálního fondu jako osvobozený příjem. (§ 6 odst. 9 písm. g) ZDP)

V případě potřeby překlenutí mimořádně obtížné životní situace v důsledku živelní pohromy, průmyslové či ekologické havárie, kdy se jedná o situaci vyhlášení nouzového stavu, může zaměstnavatel zaměstnanci poskytnout sociální výpomoc do výše 500 000 Kč. (§ 6 odst. 9 písm. o) ZDP) „Zákon nehovoří o nepeněžním plnění, jsou tedy myslitelné i finanční výpomoci. Limit není omezen kalendářním rokem, případně zdaňovacím obdobím, vazba je na každou jednu konkrétní událost.“ (Meritum, 2018, s. 80)

Zápůjčky zaměstnancům

Zaměstnavatelem poskytnuté plnění v podobě zápůjčky bez úroku případně s nižším než obvyklým úrokem je pro zaměstnance nepeněžním příjmem.

S platností od roku 2015 bylo stanoveno, že u zápůjček poskytnutých s úrokem nižším než obvyklým bude zdanitelným příjmem zaměstnanců právě rozdíl mezi těmito úroky bez ohledu na výši poskytnuté zápůjčky. Osvobozen od daně je u zaměstnance „nepeněžní příjem od téhož zaměstnavatele plynoucí zaměstnanci v podobě majetkového prospěchu při bezúročném zápůjčce až do úhrnné výše jistin 300 000 Kč z těchto zápůjček.“ (§ 6 odst. 9 písm. v) ZDP)

V platnosti nových ustanovení od zdaňovacího období 2018 bylo stanoveno, že „majetkový prospěch z bezúročných zápůjček přesahujících výši jistin 300 000 Kč vypočtený za jednotlivé kalendářní měsíce se oceňuje podle § 6 odst. 3 ZDP a zahrnuje se do základu daně alespoň jednou za zdaňovací období, a to nejpozději při zúčtování mzdy za měsíc prosinec.“ (Meritum, 2018, s. 81)

Příspěvek na penzijní připojištění a soukromé životní pojištění

Zaměstnavatel může přispívat zaměstnanci na soukromé životní pojištění a spoření na penzi. Jedná se o příspěvky na penzijní pojištění, soukromé životní pojištění, penzijní připojištění se státním příspěvkem nebo doplňkové penzijní spoření. Zaměstnavatel

může přispívat do určité výše, ale má možnost přispívat na více spořicíh produktů. Hranicí pro výši příspěvků od jednoho zaměstnavatele je od zdaňovacího období roku 2017 celková částka 50 000 Kč. Tato hranice byla oproti předchozímu období navýšena o částku 20 000 Kč. (§ 6 odst. 9 písm. p) ZDP)

Aby bylo možné příspěvek zaměstnavatele na penzijní pojištění nebo na soukromé životní pojištění zaměstnanci považovat za osvobozený příjem, musí z ustanovení smlouvy mezi zaměstnancem a institucí poskytující pojištění vyplývat určité podmínky. K plnění formou výplaty ze sjednaného pojištění může dojít nejdříve po 60 kalendářních měsících a zároveň musí pojištěný dosáhnout minimálně 60 let věku.

Do soukromého životního pojištění lze zahrnout pojištění pro případ dožití, smrti nebo dožití a dále také „důchodové pojištění, a to i při sjednání dřívějšího plnění v případě vzniku nároku na starobní důchod nebo invalidní důchod pro invaliditu 3. stupně nebo v případě, že se zaměstnanec stane invalidním ve 3. stupni podle zákona o důchodovém pojištění, nebo v případě smrti“. (Meritum, 2018, s. 82)

Přechodné ubytování

Nepeněžní plnění poskytované zaměstnavatelem zaměstnanci v podobě přechodného ubytování, např. pronájem bytu nebo poskytnutí ubytovny v souvislosti s výkonem práce může být považováno za osvobozený příjem, pouze pokud bude toto plnění do maximální výše 3 500 Kč za měsíc a pokud nebude obec přechodného ubytování shodná s obcí bydliště zaměstnance. (§ 6 odst. 9 písm. i) ZDP)

V zákoně jsou upraveny další příjmy od daně osvobozené. Výše uvedené jsou však v praxi nejčastější.

2.1.4 Nezdánitelné části základu daně

Nezdánitelné části základu daně jsou položky, které se v případě splnění určitých náležitostí odečítají od základu daně. V § 15 ZDP jsou uvedeny např. tyto:

- bezúplatná plnění (dary)
- úroky z hypotečního úvěru či z úvěru ze stavebního spoření
- příspěvky na penzijní připojištění, doplňkové penzijní spoření
- příspěvky na soukromé životní pojištění
- členské příspěvky odborové organizaci
- úhrada za zkoušky ověřující další vzdělání

O vybraných nezdanitelných částech základu daně bude pojednáno v rámci samostatné kapitoly č. 3.1.

„Zatímco nezdanitelné části základu daně sníží daňový základ, slevy sníží až vlastní daň.“ (Meritum, 2018, s. 278)

2.1.5 Slevy na dani

Slevy na dani z příjmů fyzických osob jsou odečítány od vypočtené daně, a tím snižují daňovou povinnost. Většinou jsou vázány k osobě poplatníka případně k osobám, které jsou v blízkém vztahu s poplatníkem, proto jsou nazývány osobními slevami na dani.

V České republice jsou poskytovány slevy na dani týkající se příjmů ze závislé činnosti definovány v § 35ba – §35bb ZDP. Dále je v zákoně o daních z příjmů věnován § 35c daňovému zvýhodnění pro poplatníky daně z příjmů fyzických osob.

Fyzické osoby mohou svoji daňovou povinnost vypočtenou vynásobením upraveného základu daně a sazby daně ponížít o:

- slevu na poplatníka
- slevu na manžela/manželku
- slevu na invaliditu
- slevu pro zdravotně postižené
- slevu na studenta
- slevu za umístění dítěte
- daňové zvýhodnění na vyživované dítě

S vazbou na stanovené cíle diplomové práce, budou slevy na dani z příjmů fyzických osob později rozebrány v samostatné kapitole č. 3.

2.1.6 Prohlášení k dani

Aby si poplatník mohl u zaměstnavatele uplatnit průběžně každý měsíc slevy na dani ve výši jedné dvanáctiny, musí u zaměstnavatele učinit tzv. Prohlášení poplatníka k dani z příjmů fyzických osob (Příloha A). To je tiskopis, který je určen pro zaměstnance a zároveň je dokladem, který určuje způsob zdanění příjmu ze závislé činnosti. Prostřednictvím prohlášení si poplatník může uplatnit některé slevy na dani a daňové zvýhodnění. Jedná se o slevu na poplatníka, slevu na invaliditu, slevu na studenta a daňové zvýhodnění na vyživované dítě. Prohlášení poplatníka lze učinit, a tedy podepsat, pouze u jednoho plátce mzdy pro stejné období. To znamená, že při souběhu

pracovních poměrů nesmí poplatník podepsat prohlášení k dani u více zaměstnavatelů. Plátce mzdy zohlední slevy na dani, případně daňové zvýhodnění a srazí zálohu daně, pouze pokud poplatník učiní toto prohlášení do 30 dnů od nástupu do zaměstnání a následně každý rok nejpozději k 15. únoru za příslušné zdaňovací období.

Po skončení zdaňovacího období má poplatník také možnost formou tiskopisu tzv. Žádost o provedení ročního zúčtování záloh na daň a daňového zvýhodnění (Příloha B) požádat plátce mzdy o provedení výpočtu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti. V rámci ročního zúčtování lze uplatnit také slevy, které nelze uplatňovat měsíčně (sleva na manžela nebo manželku, sleva za umístění dítěte) a nezdanitelné částky základu daně.

Pokud poplatník nepožádá o roční zúčtování daně a zároveň není povinen podat daňové přiznání podle § 38g ZDP, považuje se jeho daňová povinnost sraženými zálohami za splněnou. (Dvořáková, Pitterling & Skalická, 2018)

2.1.7 Povinné pojistné

Zaměstnavatel, který vyplácí zaměstnanci příjem ze závislé činnosti, sráží daň a rovněž odvádí povinné pojistné. (Vančurová & Láchová, 2018)

Povinné pojistné je možné dělit podle účelu, pro který se pojistné hradí na sociální pojištění a zdravotní pojištění. Sazby se liší dále podle toho, zda se jedná o úhradu povinného pojistného sráženého zaměstnancům nebo hrazené zaměstnavatelem.

Přehled sazeb povinného pojistného zobrazuje Tab. 1 níže.

Tab. 1: Přehled sazeb pojistného v České republice v roce 2018

pojistné	zaměstnavatel	zaměstnanec
Důchodové pojištění	21,5 %	6,5 %
Nemocenské pojištění	2,3 %	0,0 %
Příspěvek na státní politiku zaměstnanosti	1,2 %	0,0 %
Zdravotní pojištění	9,0%	4,5 %

Zdroj: Meritum, 2018, zpracování vlastní

Vyměřovací základ je pojem, který je důležité zmínit v souvislosti s platbou povinného pojistného. Vyměřovacím základem se rozumí suma příjmů zaměstnance, které byly zaměstnavatelem zúčtovány s vazbou na zaměstnání, které nejsou od daně z příjmů

fyzických osob osvobozeny a ze které se pojistné vypočítává. Pro všechny zaměstnance platí, že základ, ze kterého je odváděno pojistné, nesmí být pro účely sociálního pojištění vyšší než maximální vyměřovací základ. Ten se vypočítá jako 48násobek průměrné mzdy za sledované období. Průměrná mzda dle statistiky v roce 2018 činila 29 979 Kč a maximální vyměřovací základ byl tak stanoven ve výši 1 438 992 Kč. Pokud zaměstnanec dosáhne ve zdaňovacím období maximálního vyměřovacího základu tak veškeré příjmy přesahující tento základ již nepodléhají sociálnímu pojištění. Pro účely zdravotního pojištění není horní hranice určena. (Vančurová & Láchová, 2018)

2.1.8 Výpočet měsíční daňové povinnosti

Příjmy ze závislé činnosti, které jsou předmětem daně a nejsou od daně osvobozeny (jak již bylo zmíněno v předchozím textu), se pro účely stanovení základu daně zvyšují o povinné pojistné ve výši 25 % na sociální pojištění a 9 % na zdravotní pojištění, hrazené zaměstnavatelem. Výše částky takto navyšující příjmy odpovídá pojistnému na sociální zabezpečení a na veřejné zdravotní pojištění, zaokrouhlenému na celé koruny nahoru, hrazenému zaměstnavatelem. Zdanitelný příjem zaměstnance neboli mzda takto navýšená o toto povinné pojistné je označována jako superhrubá mzda. (Meritum, 2018)

Z hrubé mzdy zaměstnance vypočteme výši povinného pojistného hrazeného zaměstnavatelem ve výši 25 % na sociální pojištění a ve výši 9 % na zdravotní pojištění. Součtem hrubé mzdy a vypočteného pojištění vznikne superhrubá mzda, která je základem daně. Daňovou povinnost zjistíme po vynásobení sazby 15 % a odečtení slev na dani, příp. daňových zvýhodnění.

V případě, že zaměstnanec v rámci závislé činnosti dosáhne nadlimitního hrubého příjmu, který bude vyšší než 4násobek průměrné mzdy, bude tento příjem podléhat tzv. solidárnímu zvýšení daně. Pro zdaňovací období 2018 činil 4násobek průměrné mzdy 119 916 Kč. Příjem, který převyšuje tuto částku, tedy nepodléhá pouze klasické záloze na daň, ale také solidárnímu zvýšení daně ve výši 7%. (Dvořáková, Pitterling & Skalická, 2018)

Jednotlivé kroky výpočtu daně z příjmů fyzických osob demonstruje následující Tab. 2.

Tab. 2: Výpočet daňové povinnosti v České republice

Hrubá mzda (zdanitelný příjem)
+ Sociální pojištění ve výši 25 % - zaměstnavatel
+ Zdravotní pojištění ve výši 9 % - zaměstnavatel
= Superhrubá mzda (základ daně)
× Sazba daně 15 % (případně dalších 7 % solidární zvýšení)
= Záloha na daň
- Slevy na dani (§ 35ba ZDP)
= Záloha na daň po slevě
- Daňové zvýhodnění
= Konečná záloha na daň po daňovém zvýhodnění (nebo daňový bonus)

Zdroj: Pelech & Rindová, 2018, zpracování vlastní

K výpočtu výsledné čisté mzdy zaměstnance potřebujeme vypočítat také povinné pojistné hrazené zaměstnancem ve výši 6,5 % na sociální pojištění a 4,5 % na zdravotní pojištění. Pojistné spolu s daňovou povinností odečteme od hrubé mzdy a dostaneme čistou mzdu k úhradě zaměstnanci.

2.1.9 Roční zúčtování záloh na dani z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti

Každý poplatník, který má příjmy ze závislé činnosti a nemá povinnost podat daňové přiznání, má možnost požádat do 15. února po uplynutí zdaňovacího období plátce mzdy o roční zúčtování záloh daně z příjmů ze závislé činnosti.

Provedení ročního zúčtování je možné za předpokladu:

- že poplatník neměl jiné zdanitelné příjmy mimo příjmů ze závislé činnosti vyšší než v součtu 6 000 Kč za zdaňovací období
- že poplatník neměl příjmy ze závislé činnosti současně od více plátců mzdy
- že poplatník neměl příjem ze závislé činnosti v zahraničí
- že poplatník dodatečně neobdržel příjmy ze závislé činnosti, které byly zúčtované za předchozí období
- že poplatník neobdržel pojistné plnění ze soukromého životního pojištění z důvodu předčasného ukončení pojistné smlouvy, v důsledku kterého by byl poplatník povinen dodatečně zdanit příjem ze závislé činnosti

- že poplatník neměl příjem, který by podléhal solidárnímu zvýšení daně v součtu za celé zdaňovací období (tzn., že pokud příjem zaměstnance podléhal solidárnímu zvýšení daně pouze jeden měsíc, ale v součtu za zdaňovací období nikoliv, tak je možné udělat roční zúčtování daně z příjmů ze závislé činnosti)
- že poplatník písemnou žádostí ve formě vyplněného a podepsaného Prohlášení v části III požádá plátce mzdy o roční zúčtování záloh daně
- že poplatník předloží Potvrzení o zdanitelných příjmech (Příloha C) za zdaňovacího období od předchozích plátců mzdy (pokud jich měl více postupně) nejpozději do 15. února následujícího období

„Od roku 2013 platí, že je daňové priznání v každém případě povinen podat i zaměstnanec, třeba jen s jediným zaměstnavatelem v roce, bez dalších příjmů, který má vyšší zdanitelný celkový roční příjem (v roce 2018 přes 1 438 992 Kč), ze kterého je zaměstnavatel povinen srážet solidární zvýšení daně ve výši 7%.“ (Pelech & Rindová, 2018, s. 155)

Pokud poplatník neučinil u plátce mzdy Prohlášení nebo pokud si poplatník během zdaňovacího období neuplatnil v Prohlášení některou z nárokových slev nebo daňové zvýhodnění na vyživované dítě, má možnost požádat o dodatečné uplatnění právě v rámci ročního zúčtování.

Do ročního zúčtování se zahrnují veškeré zdanitelné příjmy ze závislé činnosti, které jsou předmětem daně, bez příjmů osvobozených a příjmů, které byly zdaněny srážkovou daní. Základ daně je tvořen úhrnem hrubých příjmů zvýšených o povinné pojistné, následně je snížen o nezdanitelné části základu daně, které zaměstnanec zaměstnavateli prokázal. Tím vzniká základ pro výpočet daňové povinnosti. Ze zaokrouhleného základu daně na stokoruny dolů se stanoví daň, kterou je možné ponížít o slevy na dani, které je možné poskytnout maximálně do výše daňové povinnosti.

Daň po slevě je dále dle nároku poplatníka možné ponížít o daňové zvýhodnění na vyživované dítě. Toto zvýhodnění může mít formu slevy na dani nebo daňového bonusu. V případě, že uplatněním daňového zvýhodnění již nevzniká poplatníkovi žádná daňová povinnost, může mu vzniknout nárok na daňový bonus. Plátce mzdy porovná již vyplacený daňový bonus s celkovým nárokem.

„Pokud nárok na něj u poplatníka převýšil souhrn vyplacených částek daňových bonusů v jednotlivých měsíčních výplatách, poplatníkovi se bonus doplatí. Kdyby naopak

poplatníkovi v jednotlivých měsících nárok na výplatu bonusu vznikl a byl uplatněn, ačkoli nárok za zdaňovací období nevznikl nebo byl nižší, daňový bonus se nevrací.“ (Vančurová, 2017, s. 370).

Výše uvedený text názorně shrnuje Tab. 3 níže.

Tab. 3: Roční zúčtování záloh v České republice

Úhrn základů daně
- Nezdánitelné části základu daně (§ 15 ZDP)
= Roční základ daně (zaokrouhlený na 100 Kč dolů)
× Sazba daně 15 %
= Stanovená daň
- Sleva na dani (§ 35ba ZDP) max. do výše stanovené daně
= Stanovená daň po slevě
- Daňové zvýhodnění
= Výsledná daň po slevách nebo daňový bonus
- Skutečný roční úhrn sražených záloh na dani
= Přeplatek příp. nedoplatek na dani

Zdroj: Abeceda mzdové účetní, 2018, zpracování vlastní

Roční zúčtování záloh daně z příjmů ze závislé činnosti a daňového zvýhodnění provede plátce mzdy po uplynutí zdaňovacího období nejpozději do 31. března, přičemž toto zúčtování provádí poslední plátce mzdy, u kterého bylo poplatníkem podepsáno Prohlášení. Nejpozději ve mzdě, která je zúčtována za měsíc březen po uplynutí zdaňovacího období vrátí plátce mzdy poplatníkovi rozdíl mezi úhrnem sražených záloh na daň a daní vypočtenou v rámci ročního zúčtování, sníženou o slevy na dani z příjmů fyzických osob. Přeplatek daně z příjmů se poplatníkovi vrací, pouze pokud je vyšší než 50 Kč. V případě, že bude v rámci ročního zúčtování záloh daně z příjmů ze závislé činnosti zjištěn nedoplatek, poplatníkovi se zjištěná částka nesráží.

Pokud poplatník o roční zúčtování záloh nepožádá nebo má povinnost podat daňové přiznání, tak si slevy a nezdánitelné části základu daně uplatní v rámci daňového přiznání.

2.2 Spolková republika Německo

2.2.1 Právní úprava daně z příjmů

Daň z příjmů fyzických osob („*Einkommensteuer*“, zkratka EStG) je ve Spolkové republice Německo upravena zákonem o dani z příjmů („*Einkommensteuergesetz*“). Podobně jako v českém zákoně o daních z příjmů, jsou v tomto zákoně fyzické osoby rozděleny na daňové rezidenty, kteří v Německu daní své celosvětové příjmy a daňové nerezidenty, kteří zde daní pouze příjmy ze zdrojů v Německu.

Příjmy fyzických osob jsou v § 2 EStG rozděleny do následujících skupin:

- Příjmy ze zemědělství a lesnictví (§ 13 – 14a EStG)
- Příjmy z živnosti, podnikání a obchodu (§ 15 – 17 EStG)
  - např. podíly na zisku společníků a příjmy z podnikání na základě živnostenských oprávnění
- Příjmy ze samostatné činnosti (§ 18 EStG)
  - např. zubaři, lékaři, právníci vykonávající tzv. nezávislé povolání; herci, vědci, spisovatelé vykonávající tzv. svobodné povolání
- Příjmy ze závislé činnosti (§ 19 EStG)
  - příjmy dosažené zaměstnáním
- Příjmy z kapitálového majetku (§ 20 EStG)
  - podíly na zisku, výnos z akcií, úroky apod.
- Příjmy z nájmu a pachtu (§ 21 EStG)
  - např. pronájem nemovitých věcí – staveb, pozemků apod.
- Ostatní příjmy (§ 22 -23 EStG)

Ze zdanění jsou vyňaté příjmy vyplacené v souvislosti s úrazem, výplaty penzijního připojištění a stipendia. (Nerudová, 2005)

Do osvobozených příjmů se zahrnují platby z pojištění v případě invalidity, ze zdravotního pojištění, sociální příspěvky a platby do zákonného penzijního programu. (Široký, 2013)

Společné zdanění manželů

Ve Spolkové republice Německo mají manželé možnost si zvolit, jestli chtějí své příjmy zdaňovat samostatně nebo v rámci systému společného zdanění. (Nerudová, 2005)

Manželé, kteří mají oba v Německu neomezenou daňovou povinnost a kteří nežijí odděleně, mohou volit mezi společným zdaněním a zdaněním každého zvlášť. Pokud zvolí společné zdanění, tak jsou považováni za jeden daňový subjekt a podávají jedno společné daňové přiznání. (§ 26 a násl. EStG)

2.2.2 Příjmy ze závislé činnosti

Daň z příjmů ze závislé činnosti je nazývána daní ze mzdy „*Lohnsteuer*“. Podobně jako v České republice je výše daně ze mzdy zaměstnanců vypočítána jejich zaměstnavatelem. Ten je také povinen vypočtenou daň srazit a odvést na finanční úřad. Zaměstnavatel ručí za správnost vypočtené daně.

Na počátku pracovního poměru je zaměstnanec povinen sdělit zaměstnavateli následující informace:

- Datum narození „*das Geburtsdatum*“
- Daňové identifikační číslo „*die Steueridentifikationsnummer (IdNr.)*“
- Zda se jedná o hlavní nebo vedlejší pracovní poměr
„*ob es sich um das Haupt- oder um ein Nebenarbeitsverhältnis handelt*“
- Zda a v jaké výši chce uplatnit nezdánitelnou část základu daně ze mzdy (náklady na dosažení příjmů vyšší než paušální, zvláštní náklady vyšší než paušální, mimořádné zatížení, řada negativních příjmů – ztrátu z nájmu apod.)

Tyto údaje je zaměstnavatel povinen sdělit finančnímu úřadu, který zpřístupní zaměstnavateli elektronicky následující údaje o zaměstnanci, tzv. ukazatele pro odvod daně z mezd „*Lohnsteuerabzugsmerkmale*“ dle § 39 EStG:

- Daňová třída „*Steuerklasse*“
- popř. faktor u daňové třídy IV „*ggf. Faktor bei Steuerklasse IV*“
- Ukazatel církevní daně „*Kirchensteuermerkmal*“
- popř. ukazatel církevní daně manžela/životního partnera
„*ggf. Kirchensteuermerkmal des Ehegatten/Lebenspartners*“
- Počet nezdánitelných částek u dětí „*Zahl der Kinderfreibeträge*“
- Nezdánitelná částka daně z mezd
„*Lohnsteuerfreibetrag und Hinzurechnungsbetrag*“

(Bundesfinanzministerium, 2019)

2.2.3 Daňové třídy v rámci daně z příjmů ze mzdy

Ve Spolkové republice Německo se vyskytuje zajímavý způsob úlevy s ohledem na rodinný stav. Poplatníci jsou podle stavu, počtu výdělečně činných a počtu dětí, zařazeni do daňových tříd. (Kubátová, 2018)

Třídy daně z příjmů ze mzdy „*Lohnsteuerklassen*“ slouží k výpočtu měsíční daně ze mzdy. Na celkovou výši daně vypočtenou v daňovém přiznání nemají žádný vliv. Celkem se jedná o 6 daňových tříd, do kterých spadají poplatníci dle § 38b EStG:

- Daňová třída I „*Lohnsteuerklasse I*“
  - osoby, které nejsou sezdané (nebo jejichž manžel žije odděleně)
- Daňová třída II „*Lohnsteuerklasse II*“
  - samoživitelé
- Daňová třída III „*Lohnsteuerklasse III*“
  - manžel, který si nevybral daňovou třídu IV
  - druhý z manželů spadá do daňové třídy V
- Daňová třída IV „*Lohnsteuerklasse IV*“
  - oba manželé, pokud nezvolí třídu III a V
  - může být výhodné, pokud oba vydělávají zhruba stejně
- Daňová třída V „*Lohnsteuerklasse V*“
  - druhý z manželů (první si vybral třídu III)
  - výhodné, pokud jeden z manželů vydělává výrazně více než druhý
- Daňová třída VI „*Lohnsteuerklasse VI*“
  - poplatníci, kteří mají více zaměstnání
  - nebo poplatníci, kteří zaměstnavateli nedali potřebné údaje

Zařazení zaměstnanců do jednotlivých daňových tříd má vliv na nezdanitelné části základu daně a položky snižující základ daně. Více bude uvedeno v rámci samostatné kapitoly č. 3.2.

2.2.4 Sazba daně

Ve Spolkové republice Německo je sazba daně progresivní.

U osob s velmi nízkými příjmy (v roce 2018 se jednalo o příjmy do 9 000 EUR ročně) je sazba daně 0. Tato částka odpovídá výši základní částky osvobozených příjmů. Na příjmy přesahující tuto hranici připadá sazba daně v rozmezí 14 - 42 %. Výše sazby

roste spolu s výší příjmů. Nejvyšší sazba, tedy 42 %, připadá na příjmy, které přesahují 54.951 EUR ročně (hodnota roku 2018).

Pokud má poplatník velmi vysoké příjmy (v roce 2018 to bylo více než 260 533 EUR), tak na tyto příjmy připadá tzv. sazba daně bohatých „*Reichensteuersatz*“ ve výši 45 %. (§ 32a EStG)

Výše daňových sazeb je pro zjednodušení demonstuje Tab. 4:

Tab. 4: Daňové sazby ve Spolkové republice Německo

Roční výše příjmu (v EUR)	Sazba daně
0 - 9 000	0 %
9 001 - 54 950	14 – 42 %
54 951 - 260 532	42 %
od 260 533	45 %

Zdroj: Einkommensteuerrechner, zpracování vlastní, 2019

2.2.5 Výpočet čisté mzdy

Výpočet čisté mzdy je ve Spolkové republice Německo velmi komplikovaný z toho důvodu, že do výpočtu vstupuje řada faktorů (daňové třídy a s nimi související rozdílná výše osvobozených příjmů, progresivní sazba daně atd.).

Zjednodušeně se vždy postupuje podle následujícího schématu znázorněného v Tab. 5:

Tab. 5: Výpočet čisté mzdy ve Spolkové republice Německo

<p>Hrubá mzda „<i>Bruttolohn</i>“</p> <ul style="list-style-type: none"> - Daň ze mzdy „<i>Lohnsteuer</i>“ - Solidární příspěvek „<i>Solidaritätszuschlag</i>“ - Církevní daň - Zdravotní pojištění zaměstnance „<i>Krankenversicherung</i>“ - Sociální pojištění zaměstnance, tzn. pojištění péče „<i>Pflegeversicherung</i>“ - Pojištění v nezaměstnanosti „<i>Arbeitslosenversicherung</i>“ - Důchodové pojištění „<i>Rentenversicherung</i>“ <p>= Čistá mzda „<i>Nettolohn</i>“</p>
--

Zdroj: Steuerklassen, zpracování vlastní, 2019

Na první pohled je výpočet velmi podobný výpočtu čisté mzdy v České republice (s výjimkou výpočtu daně s využitím tzv. superhrubé mzdy, která je specialitou v ČR). V Německu je dále z příjmů srážena církevní daň. To se týká pouze poplatníků, kteří jsou členové církevních společenství (např. evangelické církve nebo římsko-katolické církve). Příspěvek těchto členů je tedy vybírán prostřednictvím jejich zaměstnavatelů, resp. Finančního úřadu. Pokud není poplatník registrován u žádné církve, tak se mu církevní daň nesráží.

Podobně jako v ČR je ze mzdy sráženo sociální a zdravotní pojištění placené zaměstnancem. I zde část zdravotního pojištění hradí zaměstnavatel na vrub svých nákladů, tyto však nemají žádný vliv na výpočet čisté mzdy zaměstnance. Zajímavostí je, že si zaměstnanec (pokud splní podmínky stanovené zákonem) může volit mezi tzv. „zákonnou“ zdravotní pojišťovnou „*gesetzliche Krankenkasse*“ a soukromou zdravotní pojišťovnou „*private Krankenkasse*“. (Finanztip, 2019)

2.2.6 Roční zúčtování daně

Roční zúčtování daně „*Lohnsteuer-Jahresausgleich durch den Arbeitgeber*“ je zaměstnavatel oprávněn provést svým zaměstnancům, kteří u něj byli celý rok zaměstnáni. To znamená vrátit jim část zaplacené daně ze mzdy, která přesahuje spočtenou roční daň z úhrnu jeho mzdy za celý rok. Zaměstnavatel, který má více než 10 zaměstnanců, je povinen roční zúčtování daně provést. Existují i výjimky, kdy roční zúčtování neprovede (např. pokud o to zaměstnanec požádá, je jeho příjem daněn v daňové třídě V nebo VI, má příjmy ze závislé činnosti v zahraničí, které jsou vyňaty s výhradou progresu). Roční zúčtování daně zaměstnavatel neprovádí stejně jako v České republice v případech, kdy má zaměstnanec povinnost podat daňové přiznání.

Podle § 46 EStG vzniká poplatníkovi povinnost podat přiznání např. v případě, kdy:

- měl příjmy vyňaté s výhradou progresu vyšší než 410 EUR
  - příspěvek v nezaměstnanosti, rodičovský příspěvek apod.
- měl jiné příjmy, které nepodléhají dani ze mzdy vyšší než 410 EUR
  - příjmy z nájmu a pachtu apod.
- měl současně příjmy od více zaměstnavatelů
- manžel/ka, který/a se v daném roce rozvedl/a nebo jehož manžel/ka zemřel/a, se ve stejném roce znovu oženil/a

Pokud zaměstnanec nemá povinnost podat daňové přiznání, může tak učinit dobrovolně. To může být výhodné např. v případě, že:

- jeho náklady na dosažení příjmů, které je možné od příjmů odečíst, převyšují paušální částku
- měl náklady na řemeslné práce v domácnosti, které lze od základu daně odečíst
- měl náklady na pomocnou sílu v domácnosti, které lze od základu daně odečíst

Lhůta pro podání daňového přiznání je 31. července následujícího roku. Pokud daňové přiznání podává daňový poradce, je možné lhůtu prodloužit až do 28. 2. druhého roku následujícího po roce, za který je přiznání podáváno.

2.3 Dílčí shrnutí

V této kapitole budou shrnuty předchozí kapitoly 2.1 a 2.2, které byly věnovány charakteristikám právních úprav daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti ve vybraných státech.

Princip zdanění mezd je v obou státech podobný. Zaměstnavatel je povinen vypočítat výši daně a pojistného a zaměstnanci poslat pouze čistý příjem. Při výpočtu zaměstnavatel zohledňuje všechny daňové úlevy, na které má zaměstnanec nárok. Tento nárok je zaměstnanec zpravidla povinen doložit. Dle mého názoru je ale legislativa ve Spolkové republice Německo výrazně složitější než legislativa platná pro Českou republiku. Tento názor může být ovlivněn množstvím vlastních praktických zkušeností pouze s problematikou daně z příjmů fyzických osob v ČR. Dále hraje roli také jazyková bariéra, která mohla způsobit obtížnější porozumění právní úpravě daně v DE.

Domnívám se, že pro poplatníka daně z příjmu fyzických osob ze závislé činnosti může být v DE velmi složité porozumět výpočtu mzdy a to hlavně z důvodu, že není stanovena pevná sazba daně. Ta se může v jednotlivých zdaňovacích obdobích lišit v závislosti na výši zdanitelného příjmu.

Další odlišností v DE je vedle progresivní sazby daně také členění poplatníků do daňových tříd, které může rovněž komplikovat porozumění zdanění mzdy.

V kapitole 2.2.2 byly uvedeny informace, které musí zaměstnavatel od nového zaměstnance zjistit a následně je předat finančnímu úřadu, který mu na základě těchto informací zpřístupní další údaje o zaměstnanci. Myslím si, že oproti ČR je v DE dobře nastavený systém součinnosti mezi zaměstnavateli a finančními úřady. Informace, které

zaměstnavatel v ČR získá od zaměstnance, je povinen sám zpracovat a vyhodnotit. Zdá se mi tedy, že má větší odpovědnost, než zaměstnavatel v DE.

Jako pozitivní v daňovém systému DE vnímám možnost společného zdanění manželů, kterou mají poplatníci daně z příjmů fyzických osob. Manželé mají možnost podávat jedno společné daňové přiznání a ulehčit si tak od administrativy spojené s podáním přiznání, případně ušetřit náklady na daňového poradce.

3 DAŇOVÉ ÚLEVY NA DANI Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB ZE ZÁVISLÉ ČINNOSTI

Daňové úlevy státy zavádějí za účelem ovlivnit chování poplatníků daně z příjmů, ale v době nepříznivé ekonomické situace mohou daňové úlevy snižovat nebo měnit. Daňové úlevy jsou většinou adresovány na určité skupiny poplatníků, a proto představují výjimku z obecných pravidel a tím způsobují vyšší administrativní náročnost. (Buti M., 2014)

3.1 Česká republika

Jak již bylo naznačeno v předchozí kapitole 2.1, následující text bude věnován vybraným slevám na dani z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, které jsou v zákoně o daních z příjmů definovány v §35ba – §35bb, daňovému zvýhodnění pro poplatníky daně z příjmů fyzických osob definovanému v § 35ca nezdanitelným částem základu daně, které jsou uvedené v § 15 zákona o daních z příjmů.

Slevy na dani jsou odečítány od vypočtené daně a tím snižují daňovou povinnost, zatímco nezdanitelné části základu daně jsou položky odčítané již od základu daně.

Uváděné číselné údaje v následující kapitole vycházejí z právního stavu k 1. 1. 2018.

3.1.1 Sleva na poplatníka

Poplatníkům se vypočtená daň podle sazby daně definované v § 16 понižuje o základní slevu na poplatníka uvedenou v § 35ba odst. 1 ZDP. Nárok na základní slevu ve výši 24 840 Kč ročně mají všichni daňoví poplatníci.

V rámci daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti je běžné, že je základní sleva na poplatníka uplatňována ve výši jedné dvanáctiny za každý měsíc. Během zúčtování mzdy k výplatě zaměstnanci za daný měsíc je tak možné snížit daňovou povinnost o 2 070 Kč. Aby bylo možné základní slevu na poplatníka tímto způsobem uplatnit, platí zde, stejně jako u všech slev, které lze uplatnit měsíčně, povinnost učinit prohlášení k dani do 30 dnů od nástupu do zaměstnání a dále pak do 15. 2. každoročně na příslušné zdaňovací období. Pokud zaměstnanec nastupuje do pracovního poměru v průběhu měsíce a žádá uplatnění základní slevy na poplatníka, musí svému zaměstnavateli prokázat, že v daném měsíci neučinil prohlášení k dani z příjmů

fyzických osob ze závislé činnosti u jiného plátce mzdy. Tuto skutečnost obvykle zaměstnanec čestně prohlašuje (Příloha D).

Způsob uplatnění: měsíčně při zúčtování mzdy nebo ročně v rámci ročního zúčtování (příp. daňového priznání)

Výše slevy: základní sleva ve výši 2 070 Kč měsíčně, tedy 24 840 Kč ročně

3.1.2 Sleva na manžela/manželku

Manželem (manželkou) je pro účely daní z příjmů chápán manžel nebo manželka podle Občanského zákoníku, ale také partner podle zákona č. 115/2006 Sb., který upravuje registrované partnerství.

Sleva na manžela/manželku činí 24 840 Kč ročně. V případě, že je druhý z manželů držitelem průkazu ZTP/P se sleva zvyšuje na dvojnásobek. Pokud manželství netrvá po celou dobu posuzovaného zdaňovacího období, lze slevu uplatnit pouze v poměrné výši jedné dvanáctiny za každý měsíc trvání manželství a nárok je posuzován podle stavu k 1. dni v měsíci (např. pokud bylo manželství uzavřeno 10. 6. lze v případě dodání oddacího listu a splnění podmínek pro uplatnění slevy na manžela nárokovat poměrnou část slevy za šest kalendářních měsíců, tedy šest dvanáctin z roční slevy).

Tuto slevu je možné uplatnit, pokud manžel/manželka žije s poplatníkem ve společně hospodařící domácnosti a zároveň nemá za zdaňovací období příjem vyšší než 68 000 Kč jak je stanoveno v § 35ba odst. 1 písm. b). Vlastní příjem druhého z manželů zahrnuje všechny hrubé příjmy osobně obdržené ve zdaňovacím období, příjmy osvobozené nebo příjmy, které nejsou předmětem daně. V § 35ba odst. 1 písm. b) ZDP jsou uvedené příjmy, které se do vlastního příjmu druhého z manželů nezahrnují.

Jedná se např. o:

- Dávky státní sociální podpory (dle zákona č. 117/1995 Sb.)
  - Dávky poskytované podle výše příjmu, kterými může být porodné, přídavek na dítě nebo příspěvek na bydlení
  - Ostatní dávky, které zahrnují rodičovský příspěvek nebo pohřebné
- Dávky pomoci v hmotné nouzi (dle zákona č. 111/2006 Sb.)
  - Dávky, které mají pomoci v hmotné nouzi, zahrnují nejen doplatky na bydlení, příspěvky na živobytí, ale také mimořádné okamžité pomoci
- Dávky pěstounské péče, mimo odměny pěstouna (dle zákona č. 359/1999 Sb.)

- Dávky v podobě příspěvků při převzetí dítěte, na zakoupení motorového vozidla, na úhradu potřeb dítěte a při ukončení péče pěstouna
- Dávky osobám se zdravotním postižením (dle zákona č. 329/2011 Sb.)
- Příspěvky na péči a sociální služby (dle zákona č. 108/2006 Sb.)
- Stipendium poskytované studujícímu při soustavné přípravě na budoucí povolání (dle zákona č. 117/1995 Sb.)

Do vlastního příjmu druhého z manželů se tedy s výjimkou příjmů, které jsou uvedeny výše, zahrnují veškeré příjmy obdržené za zdaňovací období, kterým je kalendářní rok. V rámci příjmů ze závislé činnosti se příjmy, které byly obdržené poplatníkem do 31 dnů po skončení zdaňovacího období, zahrnují do celkových příjmů v tomto zdaňovacím období (např. příjem obdržený 14. 1. 2018 ve výplatním termínu mzdy za prosinec, se zahrnuje do příjmů dosažených ve zdaňovacím období roku 2017).

Pokud poplatník sdílí společnou domácnost s druhým z manželů, který má již dítě, na které bylo soudem určeno výživné hrazené druhým rodičem, pak se výživné do limitu stanoveného soudem do příjmů druhého z manželů nezahrnuje, ale výživné hrazené nad rámec stanovený soudem se do vlastního příjmu započítává.

Uplatnění slevy na druhého z manželů je podmíněna existencí společně hospodařící domácnosti, která je podle § 21e odst. 4 ZDP vymezena jako společenství fyzických osob, které spolu trvale žijí.

Slevu na manžela žijícího s poplatníkem ve společně hospodařící domácnosti je možné uplatnit v rámci ročního zúčtování daně vepsáním do Prohlášení k dani na příslušné zdaňovací období. V praxi zaměstnanec při žádosti o roční zúčtování daně předkládá zaměstnavateli spolu s doplněným prohlášením také čestné prohlášení druhého z manželů, datované nejpozději do 15. 2. po skončení zdaňovacího období, ve kterém je uvedeno, že jeho příjmy za posuzované zdaňovací období nedosahovaly stanovené hranice (Příloha E).

Způsob uplatnění: ročně, v rámci ročního zúčtování nebo daňového přiznání

Výše slevy: základní sleva 24 840 Kč ročně, držitel karty ZTP/P pak 49 680 Kč

3.1.3 Sleva na invaliditu

Slevu na invaliditu může uplatňovat poplatník, pokud je mu přiznán invalidní důchod pro invaliditu z důchodového pojištění (dle zákona č. 155/1995 Sb.). Pokud se jedná

o invaliditu prvního nebo druhého stupně, lze daňovou povinnost poplatníka snížit o základní slevu na invaliditu v celkové roční výši 2 520 Kč. Třetí invalidní stupeň umožňuje uplatnění rozšířené slevy na invaliditu ve výši 5 040 Kč ročně. Slevu na invaliditu je možné uplatnit za předpokladu, že zaměstnanec doloží *rozhodnutí o přiznání invalidního důchodu*. Toto rozhodnutí se dokládá pouze při prvním uplatnění spolu s *potvrzením o výplatě důchodu*, které by mělo být doloženo zaměstnavateli do 30 dnů ode dne nástupu do zaměstnání.

Potvrzení o výplatě důchodu (Příloha F), vystavené příslušnou Správou sociálního zabezpečení musí zaměstnanec dokládat každoročně do 15. 2. k prokázání nároku na slevu v daném zdaňovacím období.

Nárok na slevu na invaliditu je posuzován podle data uvedeného na rozhodnutí o přiznání invalidního důchodu a nárok na měsíční slevu je posuzován podle prvního dne v kalendářním měsíci (např. pokud bude invalidní důchod přiznán ke dni 3. 8. bude zaměstnanci náležet sleva na dani až ve mzdě za měsíc září).

Pokud zaměstnanci vznikne souběžně s nárokem na invalidní důchod také nárok na starobní důchod, musí doložit potvrzení od místně příslušného správce daně potvrzení o zániku příp. trvání nároku na invalidní důchod z důvodu vzniklého nároku na důchod starobní (např. K datu 5. 9. je zaměstnanci, který požívá invalidní důchod přiznán starobní důchod z důvodu dovršení věkové hranice. V měsíci říjnu bude možné uplatnit slevu na dani za invaliditu pouze v případě, že poplatník tento nárok doloží v podobě potvrzení od finančního úřadu příslušného podle místa svého bydliště. Pokud potvrzení nedoloží, slevu dále uplatňovat nelze.).

Způsob uplatnění: měsíčně při zúčtování mzdy nebo ročně v rámci ročního zúčtování (příp. daňového přiznání)

Výše slevy: základní sleva ve výši 210 Kč měsíčně, tedy 2 520 Kč ročně, rozšířená sleva ve výši 420 Kč měsíčně, tedy 5 040 Kč ročně

3.1.4 Sleva držitele průkazu osoby zvlášť tělesně postižené s průvodcem

Pokud je poplatníkovi přiznán nárok na průkaz osoby zvlášť tělesně postižené s průvodcem neboli ZTP/P, může být jeho vypočtená daňová povinnost snížena o slevu ve výši 16 140 Kč ročně. Jak již bylo naznačeno v podkapitolách výše, v případě některých slev průkaz ZTP/P dvakrát násobí výši slevy (sleva na manžela, daňové

zvýhodnění na dítě). Nárok na uvedené slevy je podmíněn pouze *přiznáním nároku na průkaz ZTP/P* a žádná další potvrzení není třeba dokládat. Sleva na držitele ZTP/P může být nárokována současně se slevou na invaliditu (např. Poplatník učiní prohlášení k dani z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a doloží rozhodnutí o přiznání invalidity třetího stupně, potvrzení o výplatě invalidity třetího stupně a kartičku ZTP/P. Ve mzdě mu tak bude zohledněna sleva na poplatníka 2 070 Kč, sleva na invaliditu třetího stupně 420 Kč a sleva držitele ZTP/P 1 345 Kč.).

Způsob uplatnění: měsíčně při zúčtování mzdy nebo ročně v rámci ročního zúčtování (příp. daňového přiznání)

Výše slevy: sleva ve výši 1 345 Kč měsíčně tedy 16 140 Kč ročně

3.1.5 Sleva na studenta

Slevu na studenta lze uplatnit u poplatníka po dobu, kdy probíhá soustavná příprava na budoucí povolání studiem, nejpozději však do měsíce, kdy dovrší věku 26 let. Výjimkou jsou studenti, kteří se formou prezenčního studia v doktorském studijním programu připravují na budoucí povolání, tam je limit stanoven až do dovršení 28 let.

Pokud je poplatník v pracovním poměru a žádá svého zaměstnavatele o uplatnění měsíční slevy nebo o uplatnění ročního nároku v ročním zúčtování, musí předložit originál *potvrzení o studiu* (Příloha G) neboli potvrzení školy pro příslušné období studia (tzn. školní rok nebo semestr) o tom, že soustavně probíhá příprava na budoucí povolání. Pokud studium probíhá v cizině, musí být mimo potvrzení o studiu doloženo také rozhodnutí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy o tom, že je zahraniční studium rovno studiu v České republice.

Pojem soustavná příprava na budoucí povolání je definován zákonem č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře a určuje, v jakém případě nelze poplatníkovi přiznat slevu na studenta. Za soustavou přípravu na budoucí povolání se nepovažuje například:

- studium na střední škole formou kombinovaného, dálkového, distančního nebo večerního zaměstnání pokud je poplatník výdělečně činný nebo má nárok na podporu v nezaměstnanosti

Pokud studium netrvá po celou dobu zdaňovacího období, lze slevu uplatnit pouze v poměrné výši a nárok je posuzován podle stavu k 1. dni v měsíci. (např. Pokud

studium na vysoké škole začíná dnem zápisu 12. 9., lze v ročním zúčtování pro uplatnění slevy na studenta nárokovat poměrnou část za tři kalendářní měsíce.).

Přestože by student vykonával výdělečnou činnost jen část zdaňovacího období, např. během prázdnin mezi druhým a třetím ročníkem bakalářského studia, měl by při požádání o roční zúčtování nárok na slevu za celé zdaňovací období, pokud by řádně doložil potvrzení o studiu za oba ročníky, ve kterých probíhala soustavná příprava na budoucí povolání.

Způsob uplatnění: měsíčně při zúčtování mzdy nebo ročně v rámci ročního zúčtování (příp. daňového přiznání)

Výše slevy: sleva ve výši 335 Kč měsíčně tedy 4 020 Kč ročně

3.1.6 Sleva za umístění dítěte

Sleva za umístění dítěte často nazývaná „školkovné“, umožňuje poplatníkům odečíst od daňové povinnosti výdaje prokazatelně vynaložené na zdaňovací období v souvislosti s umístěním vyživovaného dítěte v předškolním zařízení. Podmínkou pro uplatnění této slevy je, že poplatník a dítě umístěné v předškolním zařízení musí sdílet společně hospodařící domácnost. Sleva na umístění dítěte může být poskytnuta do maximální výše odpovídající aktuální minimální mzdě za posuzované zdaňovací období. V rámci této slevy lze odečíst výdaje vynaložené na školné, nikoliv však výdaje na stravné či dopravu do zařízení poskytující péči o dítě.

Tato sleva není vázána na uplatnění daňového zvýhodnění, i když by se to mohlo zdát. Ve společně hospodařící domácnosti může slevu na umístění dítěte uplatnit poplatník i v případě, že daňové zvýhodnění si uplatňuje druhý z poplatníků. Avšak platí, že slevu si může uplatnit pouze jeden z poplatníků ve společně hospodařící domácnosti. Pokud by bylo dítě ve střídavé péči, je možné uplatnění slevy u obou rodičů v souhrnu maximálně do výše minimální mzdy za jedno dítě. V tomto případě se nejedná o jednu společně hospodařící domácnost, ale o dvě samostatné.

Předškolním zařízením pro účely daně z příjmů se rozumí mateřská škola dle školského zákona, případě podobné zařízení v zahraničí nebo zařízení služby péče o dítě v dětské skupině. Dále může být předškolním zařízením také zařízení péče o dítě předškolního věku provozované na základě živnostenského oprávnění, přičemž však musí být takto poskytovaná péče o dítě srovnatelná s výše uvedenými zařízeními.

Zařízení poskytující péči o dítě musí být registrované na Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy nebo evidované na Ministerstvu práce a sociálních věcí. Pokud zařízení uvedené podmínky nesplňuje, nelze výdaje vynaložené za umístění dítěte v takovém zařízení pro daňové účely uplatnit.

Pokud poplatník žádá svého zaměstnavatele o uplatnění slevy za umístění dítěte v ročním zúčtování daně z příjmů, musí doložit nejpozději k 15. 2. *potvrzení vystavené zařízením péče o dítě o výši vynaložených výdajů* za umístění dítěte (Příloha H) na kterém bude uvedeno jméno vyživovaného dítěte, celková částka o vynaložených výdajích za zdaňovací období a datum zápisu zařízení poskytující péči o dítě do evidence poskytovatelů, školského rejstříku nebo datum vzniku oprávnění k provozování této živnosti.

Způsob uplatnění: ročně v rámci ročního zúčtování (příp. daňového přiznání)

Výše slevy: sleva maximálně do výše minimální mzdy za každé vyživované dítě, v roce 2018, tedy maximálně 12 200 Kč

3.1.8 Daňové zvýhodnění na vyživované dítě

Daňovému zvýhodnění pro poplatníky daně z příjmů fyzických osob je v zákoně o daních z příjmů věnován § 35c. Na daňové zvýhodnění si může dělat nárok poplatník, který s vyživovaným dítětem sdílí společně hospodařící domácnost. Výše daňového zvýhodnění je v současné době odstupňována podle toho, kolik vyživovaných dětí sdílí s poplatníkem společně hospodařící domácnost a pro tyto účely se posuzují dohromady. Daňové zvýhodnění na vyživované dítě může být uplatněno formou slevy na dani, daňového bonusu nebo kombinací slevy a bonusu.

Pro účely ZDP se za poplatníkem vyživované dítě považuje:

- vlastní dítě, osvojené dítě nebo dítě v péči nahrazující péči rodičů, vnouče pokud rodiče nemají příjmy, dítě nebo vnouče druhého z manželů
- nezletilé dítě v domácnosti
- zletilé dítě ve věku do 26 let
  - pokud mu není přiznán invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně
  - pokud se soustavně připravuje na budoucí povolání
  - pokud se nemůže soustavně připravovat na budoucí povolání (např. pro dlouhodobou nemoc)

Vypočtená daňová povinnost může být při uplatnění slevy na dítě snížena až na nulu a v případě, že nárok na daňové zvýhodnění na vyživované dítě přesahuje vypočtenou daňovou povinnost, tak při splnění určitých podmínek vzniká poplatníkovi nárok na daňový bonus.

Aby vznikl poplatníkovi nárok na přiznání daňového bonusu, musí mít v kalendářním roce příjem ze závislé (příp. samostatné) činnosti alespoň ve výši šestinásobku stanovené minimální mzdy pro zdaňovací období. Ve zdaňovacím období 2018 musí činit příjem pro přiznání nároku na daňový bonus minimálně 73 200 Kč. Při uplatňování daňového zvýhodnění měsíčně je stanoveno, že příjmy poplatníka musí být alespoň ve výši poloviny minimální mzdy v kalendářním měsíci. Polovina z minimální mzdy pro rok 2018 tedy činí 6 100 Kč.

U daňového zvýhodnění není uplatnění posuzováno od stavu k prvnímu dni v kalendářním měsíci, ale lze je uplatnit již v průběhu kalendářního měsíce, ve kterém rozhodná událost nastala. Rozhodnou situací je myšleno narození dítěte, osvojení dítěte, počátek studia apod.

Pokud poplatník žádá svého zaměstnavatele o uplatnění daňového zvýhodnění v rámci prohlášení poplatníka k dani z příjmů fyzických osob, musí při prvním uplatnění předložit rodný list dítěte nebo případně úřední doklad o osvojení nebo svěření do péče. U vyživovaného dítěte, které není z důvodu nepříznivého zdravotního stavu schopné vykonávat výdělečnou činnost, je nutné doložit potvrzení, které uvádí tuto skutečnost, od příslušného finančního úřadu podle bydliště zaměstnance.

Po dovršení zletilosti vyživovaného dítěte se dále dokládá potvrzení o studiu ze školy. Stejně jako u uplatnění slevy na studenta zde platí náležitosti, které musí být splněny při potvrzení o studiu ze zahraniční školy. Potvrzení o studiu jsou zpravidla vystavována na školní rok nebo semestr a datována většinou s platností do 30. 6. přičemž potvrzení na další školní rok nebo semestr je vystaveno nejdříve k 1. 9. po uplynutí školních prázdnin. Právě pro období školních prázdnin by měl poplatník obeznamit svého zaměstnavatele o situaci, která po uplynutí školních prázdnin nastane, zda bude vyživované dítě pokračovat ve studiu, nastoupí do zaměstnání apod., aby mohl být posouzen nárok na uplatnění daňového zvýhodnění přes prázdniny. Pro sdělení této informace může využít *Čestné prohlášení k uplatnění slevy přes prázdniny* (Příloha K). Pokud dítě úspěšně složí v červnu maturitní zkoušku, pro účely ZDP se považuje

za vyživované až do konce školního roku tedy až do měsíce srpna a v případě, že nenastoupí od září na vysokou školu, měsíc srpen je poslední, kdy může být uplatněno daňového zvýhodnění. U studenta vysoké školy na sebe musí bezprostředně navazovat doba ukončení jednoho studia a začátek studia na jiné nebo stejné vysoké škole. Aby bylo dítě považováno stále za vyživované, nesmí být doba mezi těmito obdobími delší než tři kalendářní měsíce.

V situaci, kdy ve společně hospodařící domácnosti vyživuje dítě více poplatníků, platí pravidlo, že daňové zvýhodnění může u jednoho zaměstnavatele v kalendářním měsíci uplatnit jen jeden. Pokud je daňové zvýhodnění uplatňováno v rámci prohlášení poplatníka k dani z příjmů fyzických osob, musí poplatník doložit k prokázání výše uvedeného pravidla svému zaměstnavateli *Potvrzení zaměstnavatele druhého z manželů* (Příloha I) nebo *Čestné prohlášení druhého z manželů* (Příloha J), pokud je druhý poplatník vyživující dítě a sdílející společnou domácnost osobou samostatně výdělečně činnou, pracující v zahraničí nebo nezaměstnanou.

Způsob uplatnění: měsíčně při zúčtování mzdy nebo ročně v rámci ročního zúčtování (příp. daňového priznání)

Výše slevy na dani: maximálně ve výši vypočtené daňové povinnosti

Výše daňového bonusu:

- za měsíc minimálně ve výši 50 Kč a maximálně ve výši 5 025 Kč
- za rok minimálně 100 Kč a maximálně ve výši 60 300 Kč

Výše daňového zvýhodnění:

- na první dítě 1 267 Kč měsíčně, tedy 15 204 Kč ročně
- na druhé dítě 1 617 Kč měsíčně, tedy 19 404 Kč ročně
- na třetí a každé další dítě 2 017 Kč měsíčně, tedy 24 204 Kč ročně

Jak již bylo naznačeno v předchozím textu, průkaz ZTP/P i zde násobí daňové zvýhodnění. Přesto však platí, že celkový limit nároku na daňový bonus zůstává a nenavysňuje se.

3.1.9 Bezúplatná plnění (dary)

Poplatník má možnost si od základu daně po skončení zdaňovacího období odečíst hodnotu bezúplatného plnění, dříve nazývaného jako dary, které věnoval na účely

uvedené v § 15 odst. 1 ZDP. V zákoně jsou definovány subjekty, které mohou být příjemci těchto bezúplatných plnění a účely, které jsou veřejně prospěšné.

Jedná se například o:

- obce, kraje, organizační složky státu, právnické osoby se sídlem na území České republiky a právnické osoby, které pořádají veřejné sbírky za účelem:
  - vědy, vzdělávání, výzkumných účelů, kultury, školství, požární ochrany,
  - sociálním, ekologickým, humanitárním, charitativním, zdravotnickým a podobným
- fyzické osoby s trvalým bydlištěm na území České republiky, které provozují:
  - zdravotnické služby, školská zařízení, zařízení pro toulavá zvířata apod.
- finanční podporu na účely odstranění následků živelních pohrom

Může se jednat o bezúplatné plnění peněžní a nepeněžní. Mezi nejčastější způsob odpočtu v podobě nepeněžního plnění na zdravotnické účely je bezpříspěvkový odběr krve, který se pro tento účel oceňuje na částku 3 000 Kč. Obdobou je také dárcovství orgánů, které je u žijícího dárce oceňováno částkou 20 000 Kč a odběr krvetvorných buněk, které jsou také oceněny částkou 20 000 Kč za jeden odběr. Dárci krve mají možnost uplatnit nezdánitelnou část daně pouze v případě, že jim nebyly náhrady spojené s odběrem krve dříve uhrazeny.

Poplatník, který žádá zaměstnavatele o uplatnění bezúplatného plnění v ročním zúčtování, musí doložit *potvrzení vystavené příjemcem bezúplatného plnění*. Toto potvrzení může mít například podobu potvrzení o poskytnutí daru (Příloha L) nebo potvrzení o bezpříspěvkovém darování krve (Příloha K). Z tohoto potvrzení musí být zřejmé, jaká je hodnota bezúplatného plnění, kdo je příjemcem, kdy a za jakým účelem bylo plnění poskytnuto. Potvrzení musí být vystaveno s datem nižším než 15. 2. po skončení zdaňovacího období.

Způsob uplatnění: ročně, v rámci ročního zúčtování nebo daňového přiznání

Výše odpočtu: částku vyšší než 2 % základu daně nebo alespoň 1 000 Kč, maximálně lze odečíst 15 % základu daně

3. 1. 10 Úroky z hypotečního úvěru či z úvěru ze stavebního spoření

Od základu daně lze odečíst úroky zaplacené ve zdaňovacím období z úvěru ze stavebního spoření, včetně překlenovacích úvěrů, z hypotečního úvěru banky a z úvěru poskytnutého stavební spořitelnou.

Musí se jednat o bytovou potřebu, kterou se dle § 15 odst. 4 ZDP rozumí např.:

- výstavba bytového domu, rodinného domu, změna stavby, výstavba jednotky, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru
- koupě bytového domu, rodinného domu, rozestavěné stavby bytového nebo rodinného domu
- koupě pozemku s tím, že na pozemku bude zahájena výstavba bytové potřeby do 4 let od uzavření smlouvy o úvěru
- změna a údržba stavby rodinného domu, bytového domu nebo bytu v nájmu

Při zahájení odpočtu úroků je nezbytné předložit originál nebo případně ověřenou kopii *smlouvy o úvěru ze stavebního spoření nebo hypotečního úvěru*. Ve smlouvě musí být zaměstnanec uveden jako účastník smlouvy, jako dlužník, spoludlužník nebo příjematel dluhu. Po obdržení smlouvy zaměstnavatel udělá kopii, uvede datum doložení a originál vrací zpět zaměstnanci. Tento doklad platí trvale, pokud nedojde v budoucnu ke změně. Zaměstnanec má při počátečním odpočtu úroků povinnost doložit *výpis z listu vlastnictví* v originále nebo formou ověřené kopie v případech pokud se jedná o bytovou potřebu.

Pokud se jedná pouze o výstavbu, postačí k prokázání odpočtu *stavební povolení* a výpis z listu vlastnictví je dokládán až po kolaudaci. V případě, že je úvěr poskytnutý na koupi pozemku, má zaměstnanec povinnost prokázat, že byla stavba zahájena do 4 let od poskytnutí úvěru. Pokud tuto skutečnost neprokáže, musí podat daňové přiznání, ve kterém uvede odečtené úroky za předchozí období jako příjem podle § 10 ZDP.

Po dokončení výstavby se předkládá *doklad o dokončení stavby* a nemovitost musí být po nabytí právní moci tohoto rozhodnutí užívána k trvalému bydlení vlastnímu, druhého z manželů, rodičů, prarodičů nebo potomků.

Při uplatnění úroků ze smlouvy poskytující úvěr na změnu a údržbu bytu v nájmu, předkládá zaměstnanec originál nebo ověřenou *kopii nájemní smlouvy*.

Každoročně do 15. 2. za předcházející zdaňovací období musí být zaměstnavateli předložen originál *potvrzení o částce úroků skutečně zaplacených za zdaňovací období* (Příloha N). U hypotečních úvěrů se částka poníží o státní příspěvek.

V rámci prohlášení k dani musí zaměstnanec při uplatnění odpočtu úroků prokázat, že předmět bytové potřeby zaměstnanec užívá ke svému *trvalému bydlení*, případně musí být bytová potřeba užívána k bydlení manželkou, manželem, potomky, rodiči či prarodiči obou z manželů. Dále má povinnost sdělit, pokud uplatňuje nárok na odpočet jiná osoba, případně v jaké výši. Částka všech úroků v jedné domácnosti nesmí být vyšší než 300 000 Kč.

Způsob uplatnění: ročně, v rámci ročního zúčtování nebo daňového priznání

Výše odpočtu: úhrn nejvýše 300 000 Kč úroků ze všech úvěrů ve společně hospodařící domácnosti

3. 1. 11 Příspěvky na penzijní připojištění, doplňkové penzijní spoření

Od základu daně lze odečíst příspěvek v podobě platby zaplacené poplatníkem na penzijní připojištění se státním příspěvkem, penzijní pojištění nebo doplňkové penzijní spoření. Po skončení zdaňovacího období, za které má být zahájeno uplatnění odpočtů, má poplatník povinnost doložit:

- smlouvu o penzijním pojištění sjednanou poplatníkem a institucí penzijního pojištění
- smlouvu o penzijním připojištění se státním příspěvkem sjednanou poplatníkem a penzijní společností,
- smlouvu o doplňkovém penzijním spoření sjednanou poplatníkem a penzijní společností

Ve smlouvě o penzijním pojištění musí být sjednána podmínka, že je *výplata plnění sjednána až po 60 kalendářních měsících a zároveň v roce dosažení 60 let věku nejdříve*. Od základu daně lze na základě smlouvy sjednané s výše uvedenými podmínkami odečíst úhrn příspěvků, které poplatník za zdaňovací období zaplatí na penzijní pojištění.

U penzijního připojištění se státním příspěvkem a doplňkového penzijního spoření lze od základu daně odečíst částku, která se rovná součtu měsíčních příspěvků, které

přesáhly výši, od které náleží maximální státní příspěvek v jednotlivých kalendářních měsících zdaňovacího období.

Pro účely ročního zúčtování záloh daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti předloží zaměstnanec originál *potvrzení*, vystaveného penzijní společností, o *výši daňově uznatelné části příspěvku* (Příloha O), který zaplatil v měsících zdaňovacího období.

Způsob uplatnění: ročně, v rámci ročního zúčtování nebo daňového přiznání

Výše odpočtu: zaplacené příspěvky maximálně do výše 24 000 Kč

3. 1. 12 Příspěvky na soukromé životní pojištění

Příspěvkům na penzijní pojištění popsáním výše se podobá další možnost odpočtu od základu daně ve formě příspěvků na soukromé životní pojištění. Pojem životní pojištění zahrnuje pojištění na dožití určitého věku a na smrt a dožití určitého věku. Pokud má poplatník uzavřenou pojistnou smlouvu na soukromé životní pojištění s pojišťovnou, která je oprávněna provozovat pojišťovací činnost, má možnost si od základu daně za zdaňovací období odečíst zaplacené pojistné do maximální výše 24 000 Kč, a to i pokud by měl poplatník sjednáno více takových smluv. I zde však platí, že v pojistné smlouvě musí být uvedena podmínka, že je *výplata plnění sjednána až po 60 kalendářních měsících a zároveň nejdříve v roce dosažení 60 let věku* (případně dříve při odchodu do starobního důchodu před dosažením 60 let věku). Pojistná smlouva nesmí obsahovat možnost předčasného výběru.

Nastane-li situace, kdy dojde k porušení podstatných podmínek, tedy k předčasnému výběru nebo předčasnému ukončení pojistné smlouvy soukromého životního pojištění, má poplatník povinnost podat daňové přiznání a zdanit příspěvky uplatněné jako odpočet v minulých letech jako příjem dle § 10. Od roku 2015 je stanoveno, že se pro zpětné stanovení výše zdanitelného příjmu bude posuzovat období 10 let.

Příklad: U poplatníka jsou v ročním zúčtování prováděném zaměstnavatelem uplatňovány příspěvky na soukromé životní pojištění od roku 2016. Pokud poplatník v roce 2018 provede předčasný výběr, ale pojistná smlouva nezanikne nebo pokud dojde k předčasnému ukončení pojistné smlouvy, tak poplatníkovi zaniká nárok na nezdanitelnou část základu daně. To znamená, že má povinnost za rok 2018 podat

daňové přiznání, ve kterém jako ostatní příjem dle § 10 ZDP uvede uplatněné odpočty za rok 2016 a 2017.

V případě, že bude poplatník žádat svého zaměstnavatele o roční zúčtování daně a bude chtít uplatnit příspěvky na soukromé životní pojištění, musí v prvním roce uplatnění doložit *smlouvu o pojištění* (Příloha P) a *potvrzení o pojistném, které poplatník zaplatil na soukromé životní pojištění* (Příloha Q) vystavené nejpozději k datu 15. 2. po skončení zdaňovacího období. Potvrzení o zaplaceném pojistném dále dokládá za každé zdaňovací období, ve kterém chce příspěvky uplatnit, přičemž už zaměstnavatel nepožaduje pojistnou smlouvu, ale pouze kontroluje, zda souhlasí číslo smlouvy s číslem smlouvy uvedeným na potvrzení.

U příspěvků na soukromé životní pojištění, stejně jako u podobných příspěvků, které jsou výdajem osobní spotřeby, platí, že pokud nemá poplatník dostatečně vysoký základ daně, aby mohl využít tyto odpočty v jednom zdaňovacím období, odpočty propadají a dále není možné je uplatnit.

Způsob uplatnění: ročně, v rámci ročního zúčtování nebo daňového přiznání

Výše odpočtu: úhrn pojistného zaplaceného maximálně do výše 24 000 Kč

3.2 Spolková republika Německo

Jak již bylo naznačeno v kapitole č. 2.2, zařazení zaměstnanců do jednotlivých daňových tříd má vliv na výše osvobozených příjmů a položky snižující základ daně. Poplatník, který podává daňové přiznání, má možnost uplatnění více daňových úlev, ale následující text je věnován nejběžnějším daňovým úlevám u příjmů ze závislé činnosti ve Spolkové republice Německo. Částky, o které si mohou poplatníci daně z příjmů ponížít základ daně, uváděné v následujícím textu jsou vyjádřeny v EUR a vycházejí z právní úpravy platné k 1. 1. 2018. Roční výše daňových úlev, rozdělených podle daňových tříd, pro přehlednost znázorňuje Tab. 6, ze které vyplývá, že nejméně výhodná je daňová třída VI.

Tab. 6: Přehled osvobozených příjmů ve Spolkové republice Německo pro rok 2018

	I	II	III	IV	V	VI
Základní nezdanitelná částka „Grundfreibetrag“	9 000	9 000	18 000	9 000	-	-
Paušální částka nákladů „Arbeitnehmerpauschbetrag“	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	-
Paušální částka zvláštních výdajů „Sonderausgabenpauschbetrag“	36	36	36	36	36	-
Paušální částka výdajů na péči „Vorsorgepauschale“	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Daňová úleva pro samoživitele „Alleinerziehendenentlastung“	-	1 908	-	-	-	-
Osvobozená částka na dítě „Kinderfreibetrag“	7 428	7 428	7 428	3 714	-	-

Zdroj: Steuerklassen, zpracování vlastní, 2019

Základní nezdanitelná částka „Grundfreibetrag“

Jedná se o částku, na kterou mají nárok všichni poplatníci při podání daňového přiznání. Při měsíčním výpočtu daně ze mzdy je tato nezdanitelná částka uplatněna v závislosti na daňové třídě. Pro zdaňovací období roku 2018 se jedná o základní částku ve výši 9 000 EUR na poplatníka, svobodnou osobu. V případě společného zdanění manželu je základní částka ve výši 18 000 EUR ročně. (§ 32a EStG)

Náklady na dosažení příjmů „Werbungskosten“

Od příjmů ze zaměstnání je možné odečítat náklady. Jedná se např. o náklady na cestu do zaměstnání. Výše těchto nákladů se vypočte jako součin počtu kilometrů z bydliště do pravidelného pracoviště, do kterého je zaměstnanec přidělen, a částky 0,30 EUR. Takto lze až na výjimky uplatnit maximálně 4500 EUR ročně. Dále je možné uplatnit náklady na vedení druhé domácnosti, kterou zaměstnanec vede v místě pravidelného pracoviště z důvodu, že jeho bydliště se nachází v jiném místě. Takto lze uplatnit skutečnou výši nákladů, nejvýše 1 000 EUR měsíčně. V případě uplatňování nákladů na druhou domácnost lze náklad na cestu do zaměstnání ze skutečného bydliště uplatnit pouze jednou týdně. (§ 9 EStG)

Paušální částku pro zaměstnance „Arbeitnehmerpauschbetrag“

Pokud zaměstnanec neprokáže výši skutečně vynaložených nákladů na dosažení příjmů (viz výše), může si uplatnit paušální výdaje ve výši 1 000 EUR ročně. (§ 9a EStG)

Paušální částka zvláštních výdajů „Sonderausgabenpauschbetrag“

Paušální částku je možné zohlednit pouze při výpočtu daně ze mzdy. Při podání daňového přiznání je nutno uvést skutečné výdaje.

Mezi zvláštní výdaje patří např. výživné na druhého z manželů, který žije odděleně, náklady na opatrování dětí, náklady na studium, dary na dobročinné účely.

Pokud není prokázána skutečná výše těchto nákladů, je možné uplatnit paušální částku. (§ 10 – 10i EStG)

Paušální výdaj na péči „Vorsorgepauschale“

Jedná se o výdaje na sociální zajištění a patří sem výdaje na důchodové pojištění (zákonné i soukromé), pojištění proti nezaměstnanosti, zdravotní pojištění, úrazové pojištění, povinné ručení (i na auto), životní pojištění apod. Výše paušálního výdaje není jednotná, závisí na výši hrubé mzdy zaměstnance. (§10 EStG)

Daňová úleva pro samoživitele „Alleinerziehendenentlastung“

Tato daňová úleva je navázána na podmínky pro získání osvobozené částky na dítě „Kinderfreibetrag“ nebo přídavku na dítě „Kindergeld“, které bude více definovány níže. Úleva činí 1 908 EUR na první dítě. Na každé další dítě 240 EUR. (§ 32 EStG)

Osvobozená částka na dítě „Kinderfreibetrag“

Každý poplatník, který pracuje v Německu, má nárok na tzv. „Kindergeld“, tedy zjednodušeně řečeno přídavek na dítě. V Tab. 7 je uvedena výše tohoto přídávku pro zdaňovací období 2018.

Tab. 7: Přehled přídavků na dítě ve Spolkové republice Německo pro rok 2018

Počet dětí	Výše měsíčního přídávku	Výše ročního přídávku
1. a 2. dítě	194 EUR	2 328 EUR
3. dítě	200 EUR	2 400 EUR
4. a každé další dítě	225 EUR	2 700 EUR

Zdroj: Merkblatt Kindergeld, zpracování vlastní, 2019

Poplatník má nárok na „Kindergeld“, pokud je pro něj výhodnější než „Kinderfreibetrag“, tedy osvobozená částka na dítě. Finanční úřad při podání daňového přiznání automaticky, bez žádosti zohlední to zvýhodnění na dítě, které je pro poplatníka výhodnější.

„Kinderfreibetrag“ se podle § 32 EStG skládá z:

- osvobozené částky na vyživované dítě ve výši 2 394 EUR na jedno dítě na jednoho rodiče a v případě společného zdanění manželů ve výši 4 788 EUR
- z osvobozené částky na péči o dítě, vzdělávání a výchovu ve výši 1 320 EUR na jednoho rodiče a v případě společného zdanění manželů ve výši 2 640 EUR

Dohromady tedy 3 714 EUR, resp. 7 428 EUR v případě společného zdanění manželů. Na rozdíl od „Kindergeld“ je tedy „Kinderfreibetrag“ součástí výpočtu daně z příjmů. „Kindergeld“ s výpočtem daně nesouvisí, jedná se o samostatnou platbu.

Z výše uvedeného vyplývá, že „Kindergeld“ bude výhodnější u poplatníků s nižšími příjmy. Naopak u poplatníků s vysokými příjmy bude výhodnější „Kinderfreibetrag“. Vzhledem k tomu, že je u poplatníka vyšší příjem daněn vyšší sazbou daně, bude vyšší úspora na dani.

3.3 Dílčí shrnutí

V této kapitole budou shrnuty předchozí kapitoly 3.1 a 3.2, které byly věnovány daňovým úlevám v rámci daně z příjmů fyzických osob v České republice a ve Spolkové republice Německo.

Daňové úlevy v ČR mohou mít podobu slevy nebo nezdanitelné části základu daně. Je možné říci, že nárok na slevy na dani z příjmů fyzických osob v ČR vyplývá již ze samotných skutečností, např. že má poplatník dítě nebo manželku bez příjmů, je invalidní apod. Nárok na nezdanitelné části základu daně, které si může poplatník nárokovat, si naproti tomu musí zasloužit, např. vynaložit finanční prostředky (platit školné, přispívat si na penzijní připojištění nad stanovený limit apod.). To znamená, aby bylo možné uplatnit příspěvky na penzijní připojištění, musí být uzavřena smlouva a příspěvky musí být vyšší než stanovený limit.

V DE patří mezi nejběžnější daňové úlevy položky, které si mohou poplatníci odečíst od základu daně a nárok nebo případná výše těchto položek je rozlišována podle již zmiňovaných daňových tříd.

Aby vznikl poplatníkovi DPFO nárok na daňovou úlevu, má povinnost prokázat tento nárok příslušnými doklady. S výjimkou některých nezdanitelných částí základu daně v DE, které je možné uplatňovat paušální částkou (např. částka nákladů na dosažení příjmů). Tuto možnost vnímám jako výhodu, protože se tak snižuje administrativní zátěž s prokazováním skutečných výdajů. Domnívám se, že může být tato úleva výhodná hlavně pro zaměstnance, jejichž skutečné náklady nedosahují výše paušální částky.

Podrobnějšímu srovnání daňových úlev v jednotlivých zemích bude věnována následující kapitola.

4 POROVNÁNÍ DAŇOVÝCH ÚLEV

Tato kapitola bude věnována porovnání daňových úlev poskytovaných v rámci daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti v České republice a ve Spolkové republice Německo, které byly definovány v předchozí kapitole č. 3.

Daňové úlevy v ČR mohou mít podobu slevy nebo nezdanitelné části základu daně. V DE patří mezi nejběžnější daňové úlevy položky, které si mohou poplatníci odečíst od základu daně. Významným specifikem v oblasti daňových úlev v DE je rozdělení poplatníků DPFO do daňových tříd, které ovlivňují výši daňových úlev.

Daňové úlevy v obou zemích jsou poskytovány za stejným účelem, zaměřené na podobné životní situace a rozdíl je pouze ve výši poskytované úlevy a ve způsobu výpočtu.

Pro číselné porovnání daňových úlev byl pro účely diplomové práce k přepočtu daňových úlev uváděných v EUR použit jednotný kurz. Pro zdaňovací období 2018 byl tento kurz stanovený pokynem č. GFŘ-D-40 ve výši 25,68 Kč/EUR a zveřejněný na internetových stránkách Finanční správy (Příloha R).

Základní sleva na poplatníka v České republice je svým účelem srovnatelná se základní nezdanitelnou částkou „Grundfreibetrag“ ve Spolkové republice Německo. Jedná se o nezdanitelné minimum, které zvyšuje progresivitu daně. V ČR se jedná o slevu na vypočtené dani ve výši 24 840 Kč ročně. Naproti tomu v DE se jedná o částku až ve výši 9 000 EUR, tedy 321 120 Kč, kterou je možné odečíst od základu daně při podání daňového přiznání. Výše úlevy tak závisí na výši ročního příjmu a zejména konečné sazbě daně. Ta není na rozdíl od ČR jednotná, ale s rostoucím příjmem se zvyšuje.

Daňová úleva na dítě ve Spolkové republice Německo může mít buď podobu osvobozené částky na dítě „Kinderfreibetrag“ nebo sociální dávky, tedy přídatku na dítě „Kindergeld“. Zohledněna je vždy ta, která je pro poplatníka výhodnější. Výše ročního přídatku v DE činí nejméně částku:

- na 1. dítě 2 328 EUR, tedy 59 783 Kč,
- na 2. dítě 2 400 EUR, tedy 61 632 Kč,
- na 3. a další dítě 2 700 EUR, tedy 69 336 Kč.

Tyto částky odpovídají výši „Kindergeld“. U poplatníků s vyššími příjmy bude výhodnější varianta „Kinderfreibetrag“ kvůli progresivní daňové sazbě.

V ČR může mít daňová úleva na dítě podobu slevy na dani nebo podobu daňového bonusu u osob s nižšími příjmy. Výše roční daňové úlevy v ČR činí částku:

- na 1. dítě 15 204 Kč,
- na 2. dítě 19 404 Kč,
- na 3. a další dítě 24 204 Kč.

Paušální částka zvláštních výdajů „Sonderausgabenpauschbetrag“ poskytovaná ve Spolkové republice Německo je v případě, že poplatník neprokáže částku skutečných výdajů, uplatňovaná ve výši až 36 EUR ročně, tedy přibližně 924 Kč. Tuto částku zvláštních výdajů, kterou jsou v DE myšleny např. dary na dobročinné účely, je možné přirovnat k možnosti odpočtu poskytovaného bezúplatného plnění v ČR. V ČR lze na rozdíl od DE uplatnit v podobě odpočtu od základu daně pouze skutečně vynaloženou částku. Zvláštností je, že v DE jsou mezi tyto výdaje „Sonderausgaben“ zahrnovány např. výdaje na řemeslné práce v domácnosti nebo výživné na druhého z manželů, který žije odděleně.

Paušální výdaj na péči „Vorsorgepauschale“, který je možné odečíst od základu daně ve Spolkové republice Německo je srovnatelný s možností odpočtu příspěvků na penzijní nebo životní pojištění poskytovanou v České republice. Tyto daňové úlevy cílí na podobné životní situace, k zajištění důchodu apod. V ČR je možné od základu daně odečíst částku zaplacených příspěvků nad stanovený limit maximálně do výše 24 000 Kč. V DE není maximální výše možného odpočtu stanovena a závisí na skutečně vynaložených prostředcích. Na rozdíl od ČR je v DE možné navíc odečíst od základu daně také výdaje na povinné ručení.

Ve Spolkové republice Německo mají zaměstnanci oproti České republice možnost odečíst od základu daně náklady na dosažení příjmů „Werbungskosten“, mezi které patří hlavně náklady na cestu do zaměstnání. Pokud poplatník neprokáže skutečnou výši vynaložených nákladů, může si paušálně uplatnit částku ve výši 1 000 EUR, tedy 25 680 Kč.

Zajímavostí je, že ve Spolkové republice Německo může zaměstnavatel stejně jako v České republice propůjčit zaměstnanci služební vozidlo také pro soukromé účely. Zaměstnanec v tomto případě musí zdaňovat shodně v obou státech 1 % ze vstupní ceny vozu včetně DPH měsíčně.

5 VÝVOJ DAŇOVÝCH ÚLEV V POSLEDNÍCH PĚTI LETECH

5.1 Česká republika

Následující kapitola bude věnována vývoji daňových úlev v posledních pěti letech, tedy za období od roku 2014 do roku 2018. Daňovým úlevám v rámci daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti byla věnována samostatná kapitola 3.1, proto již nebudou daňové úlevy více definovány.

Následující Tab. 8 pro přehlednost znázorňuje vývoj slev na dani z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti podle § 35ba – §35bb ZDP v období posledních pěti let. Jedná se o roční výši slev uváděnou v Kč.

Tab. 8: Přehled vývoje slev na DPFO za období 2014 - 2018

Sleva na dani	2014	2015	2016	2017	2018
Základní sleva na poplatníka	24 840	24 840	24 840	24 840	24 840
Sleva na manžela/manželku	24 840	24 840	24 840	24 840	24 840
Sleva na manžela/manželku – držitel ZTP/P	49 680	49 680	49 680	49 680	49 680
Držitel průkazu ZTP/P	16 140	16 140	16 140	16 140	16 140
Základní sleva na invaliditu (I. a II. stupeň)	2 520	2 520	2 520	2 520	2 520
Rozšířená sleva na invaliditu (III. stupeň)	5 040	5 040	5 040	5 040	5 040
Studující poplatník	4 020	4 020	4 020	4 020	4 020
Umístění dítěte v předškolním zařízení	8 500	9 200	9 200	11 000	12 200

Zdroj: Abeceda mzdové účetní, 2014 – 2018, zpracování vlastní

Z výše uvedeného vyplývá, že u většiny slev na dani nedošlo od roku 2014 do roku 2018 k žádné významné změně.

Jedinou výjimkou je sleva za umístění dítěte v předškolním zařízení, která je v našem daňovém systému od roku 2015 a bylo možné ji poprvé uplatnit v ročním zúčtování za zdaňovací období roku 2014. Vývoj slevy za umístění dítěte do předškolního zařízení ve

zdaňovacím období je vázán na výši minimální mzdy v daném roce. Tato sleva je proto jediná z výše uvedených, která měla za období posledních pět let, tedy ve zdaňovacích obdobích 2014 – 2018, rostoucí tendenci.

Daňovému zvýhodnění pro poplatníky daně z příjmů fyzických osob podle § 35c ZDP je níže věnována samostatná tabulka. U daňového zvýhodnění na vyživované dítě proběhla v roce 2015 výrazná změna a výše slevy je stupňována podle počtu dětí, které poplatník uplatňuje a které s ním žijí ve společně hospodařící domácnosti. Za zdaňovací období 2014 uplatňoval za každé vyživované dítě totožnou částku 13 404 Kč ročně. V roce 2015 byla výše ročního daňového zvýhodnění za první dítě 13 404 Kč, za druhé dítě 15 804 Kč, za třetí a každé další vyživované dítě 17 004 Kč. V následujících letech se výše daňového zvýhodnění pravidelně zvyšovala. Tab. 9 shrnuje vývoj daňového zvýhodnění na vyživované dítě za zdaňovací období 2014 – 2018.

Tab. 9: Přehled vývoje daňového zvýhodnění u DPFO za období 2014 - 2018

	2014	2015	2016	2017	2018
Daňové zvýhodnění na dítě					
1. dítě	13 404 Kč	13 404 Kč	13 404 Kč	13 404 Kč	15 204 Kč
2. dítě	13 404 Kč	15 804 Kč	17 004 Kč	19 404 Kč	19 404 Kč
3. dítě	13 404 Kč	17 004 Kč	20 604 Kč	24 204 Kč	24 204 Kč
Daňové zvýhodnění na dítě – držitel ZTP/P					
1. dítě	23 208 Kč	26 808 Kč	26 808 Kč	26 808 Kč	30 408 Kč
2. dítě	23 208 Kč	31 608 Kč	34 008 Kč	38 808 Kč	38 808 Kč
3. dítě	23 208 Kč	34 008 Kč	41 208 Kč	48 408 Kč	48 408 Kč

Zdroj: Abeceda mzdové účetní, 2014 – 2018, zpracování vlastní

Na následující straně Tab. 10. uvádí vývoj vybraných nezdanitelných částí základu daně podle § 15 ZDP v posledních pěti letech.

Tab. 10: Přehled vývoje nezdanitelných částí základu daně za období 2014 - 2018

Výše odpočtu	2014	2015	2016	2017	2018
Bezúplatná plnění	min. částka 2 % ZD (1 000 Kč) max. částka 15 % ZD	min. částka 2 % ZD (1 000 Kč) max. částka 15 % ZD	min. částka 2 % ZD (1 000 Kč) max. částka 15 % ZD	min. částka 2 % ZD (1 000 Kč) max. částka 15 % ZD	min. částka 2 % ZD (1 000 Kč) max. částka 15 % ZD
a) Odběr krve	2 000 Kč	2 000 Kč	2 000 Kč	2 000 Kč	3 000 Kč
b) Dárcovství orgánů	20 000 Kč	20 000 Kč	20 000 Kč	20 000 Kč	20 000 Kč
Úroky z hypotečního úvěru	max. suma 300 000 Kč úroků	max. suma 300 000 Kč úroků	max. suma 300 000 Kč úroků	max. suma 300 000 Kč úroků	max. suma 300 000 Kč úroků
Příspěvky na penzijní připojištění	max. výše 12 000 Kč uhrazených příspěvků	max. výše 12 000 Kč uhrazených příspěvků	max. výše 12 000 Kč uhrazených příspěvků	max. výše 24 000 Kč uhrazených příspěvků	max. výše 24 000 Kč uhrazených příspěvků
Příspěvky na soukromé životní pojištění	max. výše 12 000 Kč uhrazeného pojistného	max. výše 12 000 Kč uhrazeného pojistného	max. výše 12 000 Kč uhrazeného pojistného	max. výše 24 000 Kč uhrazeného pojistného	max. výše 24 000 Kč uhrazeného pojistného

Zdroj: Abeceda mzdové účetní, 2014 – 2018, zpracování vlastní

Z uvedeného vyplývá, že v porovnávaném období došlo ke změnám pouze u bezpříspěvkového odběru krve, příspěvků na penzijní připojištění a příspěvků na soukromé životní pojištění.

Suma bezúplatných plnění musí být vyšší než 2 % ze základu daně nebo alespoň vyšší než částka 1 000 Kč. Zároveň od roku 2014 platí, že maximální výše bezúplatných plnění může dosahovat 15 % ze základu daně. Ve zdaňovacím období 2018 lze za jeden bezpříspěvkový odběr krve odečíst od základu daně částku 3 000 Kč, přičemž v předchozích zdaňovacích obdobích bylo možné odečíst za jeden bezpříspěvkový odběr krve částku o 1000 Kč nižší.

Výrazná změna vstoupila v platnost od zdaňovacího období 2017 u nezdanitelných částí základu daně v podobě příspěvků na penzijní připojištění a na soukromé životní pojištění.

V roce 2014 bylo možné si od základu daně odečíst částku celkové sumy zaplacených příspěvků na penzijní připojištění se státním příspěvkem a na doplňkové penzijní spoření poníženou o 12 000 Kč. Až do zdaňovacího období 2016 byla maximální výše odpočtu ve výši 12 000 Kč. Od zdaňovacího období 2017 je možné od základu daně odečíst částku rovnající se sumě příspěvku zaplacených na penzijní připojištění se státním příspěvkem a na doplňkové penzijní spoření v maximální výši 24 000 Kč ročně.

5.2 Spolková republika Německo

Následující kapitola bude věnována vývoji položek snižujících základ daně ve Spolkové republice Německo v posledních pěti letech, tedy za období od roku 2014 do roku 2018. Stejně jako u České republiky byla této problematice věnována kapitola 3.2, proto již nebudou osvobozené příjmy více definovány. Položky snižující základ daně budou pro lepší orientaci v časové řadě znázorněny v tabulkách, podle příslušných daňových tříd, do kterých poplatníci spadají.

Tab. 11 znázorňuje vývoj základní nezdanitelné částky. Jedná se o roční výši nezdanitelné částky, uváděnou v EUR.

Tab. 11: Přehled vývoje základní nezdanitelné částky za období 2014 - 2018

Základní nezdanitelná částka „Grundfreibetrag“	2014	2015	2016	2017	2018
I.	8354	8472	8652	8820	9000
II.	8354	8472	8652	8820	9000
III.	16708	16944	17304	17640	18000
IV.	8354	8472	8652	8820	9000

Zdroj: Steuerklassen, zpracování vlastní, 2019

Z uvedeného vyplývá, že základní nezdanitelná částka má od začátku až do konce porovnávaného období rostoucí tendenci. Od roku 2014 vzrostla z původní částky pro poplatníka (svobodnou osobu) z částky 8 354 EUR na částku 9 000 EUR v roce 2018.

V případě společného zdanění manželů se jedná o nárůst z původní výše 16 708 EUR pro rok 2014 na částku 18 000 EUR za rok 2018. Poplatníci, kteří jsou zařazení do daňové třídy V. a VI., nemají na základní nezdanitelnou částku nárok, proto nejsou tyto třídy v přehledu znázorněny.

Jak již bylo vysvětleno v kapitole 3.2, paušální částku nákladů má možnost uplatnit poplatník, který neprokáže výši skutečně vynaložených nákladů potřebných k dosažení příjmů. Paušální částka je stanovena na 1 000 EUR ročně pro všechny daňové třídy, kromě daňové třídy VI., ve které nemá poplatník nárok toto osvobození uplatňovat. Paušální částka nebyla pro žádnou daňovou třídu po celé posuzované období zvýšena, což vyplývá z Tab. 12.

Tab. 12: Přehled vývoje paušální částky nákladů za období 2014 - 2018

Paušální částka nákladů „Arbeitnehmerpauschbetrag“	2014	2015	2016	2017	2018
I., II., III., IV., V.	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000

Zdroj: Steuerklassen, zpracování vlastní, 2019

U paušální částky zvláštních výdajů není stejně jako u paušální částky nákladů žádný vývoj. Paušální částka 36 EUR ročně zůstává od roku 2014 do roku 2018 u všech daňových tříd. Z Tab. 13 vyplývá, že je daňová třída VI. opět vyňata z přehledu, protože poplatníci v této daňové skupině nemají možnost paušální částku za zvláštní výdaje uplatnit.

Tab. 13: Přehled vývoje paušální částky zvláštních výdajů za období 2014 - 2018

Paušální částka zvláštních výdajů „Sonderausgabenpauschbetrag“	2014	2015	2016	2017	2018
I., II., III., IV., V.	36	36	36	36	36

Zdroj: Steuerklassen, zpracování vlastní, 2019

Další položkou snižující základ daně je paušální částka výdajů na péči. Nárok na uplatnění této částky mají poplatníci ve všech daňových skupinách. Po celé porovnávané období platí, že tato položka není přesně vyčíslena, protože se její výše odvíjí od hrubé mzdy zaměstnance.

Tab. 14: Přehled vývoje paušální částky výdajů na péči za období 2014 - 2018

Paušální částka výdajů na péči „Vorsorgepauschale“	2014	2015	2016	2017	2018
I., II., III., IV., V., VI.	✓	✓	✓	✓	✓

Zdroj: Steuerklassen, zpracování vlastní, 2019

Následující Tab. 15 je věnována přehledu vývoje osvobozené částky na dítě za období 2014 – 2018. Na tuto částku mají nárok poplatníci, kteří jsou zařazeni do daňových tříd I. až IV. a uplatňují ji pouze tehdy, pokud pro ně není výhodnější uplatnění tzv. přídavků na dítě.

Tab. 15: Přehled vývoje osvobozené částky na dítě za období 2014 - 2018

Osvobozená částka na dítě „Kinderfreibetrag“	2014	2015	2016	2017	2018
I.	7 008	7 152	7 248	7 356	7 428
II.	7 008	7 152	7 248	7 356	7 428
III.	7 008	7 152	7 248	7 356	7 428
IV.	3 504	3 576	3 624	3 678	3 714

Zdroj: Steuerklassen, zpracování vlastní, 2019

Z Tab. 15 tedy vyplývá, že osvobozená částka na dítě se od roku 2014 každé zdaňovací období pravidelně zvyšovala. Z původní výše 7 008 EUR za rok 2014 až do výše 7 428 EUR za rok 2018.

Přesto, že je daňová úleva pro samoživitele částečně vázána na podmínky pro získání osvobozené částky na dítě, tak se tato úleva v období od roku 2014 do roku 2018 pravidelně nezvyšovala. Jak znázorňuje Tab. 16 níže, jediný nárůst byl v roce 2015 z původní částky 1 308 EUR ročně na částku 1 908 EUR platnou od zdaňovacího období 2015.

Tab. 16: Přehled vývoje daňové úlevy pro samoživitele za období 2014 - 2018

Daňová úleva pro samoživitele „Alleinerziehendenentlastung“	2014	2015	2016	2017	2018
II.	1 308	1 908	1 908	1 908	1 908

Zdroj: Steuerklassen, zpracování vlastní, 2019

6 VLIV DAŇOVÝCH ÚLEV NA CHOVÁNÍ FYZICKÝCH OSOB V RÁMCI DANĚ Z PŘÍJMŮ ZE ZÁVISLÉ ČINNOSTI

Tato kapitola je zaměřena na zjištění možného vlivu daňových úlev na chování fyzických osob v rámci daně z příjmů ze závislé činnosti, které probíhalo pomocí dotazníkového šetření. Vzhledem k tomu, že předmětem diplomové práce jsou daňové úlevy v České republice a Spolkové republice Německo, byly vytvořeny dva dotazníky. Jeden pro respondenty, kteří mají příjem ze závislé činnosti v ČR a druhý pro respondenty, kteří mají příjem ze závislé činnosti v DE. Obsah obou dotazníků se odvíjí od právní úpravy v dané zemi a struktura je adekvátní obsahu daňových úlev.

Cílem dotazníkového šetření v obou zemích je zjištění, zda má či nemá poskytnutí daňových úlev ze závislé činnosti vliv na chování fyzických osob. *Účelem dotazníkového šetření* je zjistit povědomí respondentů o poskytovaných daňových úlevách.

Účastníky dotazníkového šetření byli u obou dotazníků občané České republiky, žijící v okrese Domažlice s příjmem ze závislé činnosti v ČR nebo v DE. Pokud se jde o zaměstnání v příhraniční oblasti Spolkové republiky Německo, jedná se o zaměstnance, denně se vracějící ze zaměstnání zpět do místa bydliště v České republice.

Dotazování probíhalo formou anonymních polostrukturovaných dotazníků, ve kterých se střídají standardizované otázky s pevnou odpovědí ano/ne a otevřené otázky, ve kterých mají respondenti možnost vyjádřit se vlastními slovy. Dotazníkové šetření pro respondenty zaměstnané v České republice je v rozsahu 17 výzkumných otázek a pro respondenty zaměstnané ve Spolkové republice Německo v rozsahu 9 výzkumných otázek. V úvodu dotazníkového šetření jsou faktografické otázky, zjišťující informace o respondentech z hlediska věku a vzdělání.

Dotazníky byly předány respondentům v papírové formě spolu s průvodním dopisem, přičemž byl vytvořen odlišný pro každou skupinu respondentů. Průvodní dopis k dotazníku pro respondenty zaměstnané v ČR (Příloha T) a průvodní dopis k dotazníku pro respondenty zaměstnané v DE (Příloha U). Papírová forma a osobní předání dotazníků bylo zvoleno z důvodu, rychlejší a vyšší návratnosti s ohledem na skutečnost, že bylo využito osobních kontaktů.

Předání dotazníků respondentům probíhalo přes prostředníky v nejbližším okolí. Účast respondentů byla předjednána a přislíbena již v přípravné fázi dotazníkového šetření. Samotný sběr dat probíhal po dobu jednoho týdne.

Dotazníkového šetření se zúčastnilo 150 respondentů zaměstnaných v ČR a tím byla dosažena předpokládaná návratnost 100 %. U respondentů zaměstnaných v DE se dotazníkového šetření zúčastnilo 132 osob, v tomto případě tedy byla návratnost 88 %.

Vyhodnocení dotazníků probíhalo pomocí MS Excel. Výsledky jednotlivých dotazníkových šetření jsou graficky znázorněny a procentuálně vyjádřeny v následujících kapitolách 6.1 pro respondenty s příjmem ze závislé činnosti v České republice a 6.2 pro respondenty s příjmem ze závislé činnosti ve Spolkové republice Německo.

6.1 Dotazník k daňovým úlevám poskytovaným zaměstnancům v České republice

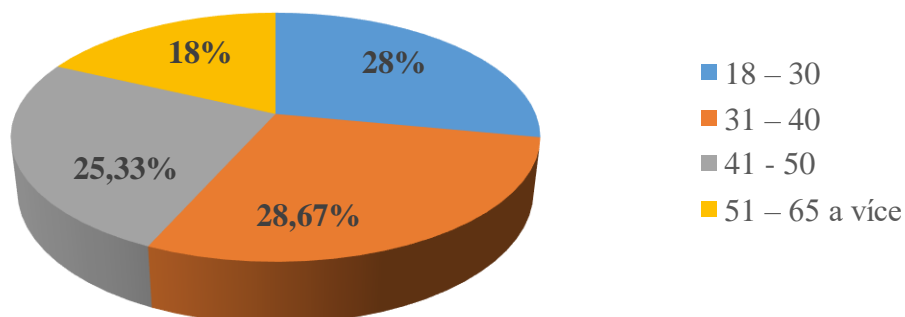
1. Uved'te, prosím, do jaké věkové skupiny patříte:

Respondenti byli požádáni, aby zvolili do které věkové skupiny patří. Na výběr měli z možností:

- a) 18 – 30
- b) 31 – 40
- c) 41 – 50
- d) 51 – 65 a více

V nejnižší věkové skupině se dotazníkového šetření zúčastnilo 42 respondentů, ve druhé skupině se zúčastnilo 43 respondentů, ve třetí skupině 38 respondentů a v nejvyšší věkové skupině 27 respondentů. Rozdělení respondentů do věkových skupin je procentuálně vyjádřeno níže v Grafu č. 1.

Graf č. 1: Věkové skupiny respondentů zaměstnaných v ČR

Zdroj: vlastní zpracování, 2019

Výše uvedené hodnoty poukazují na vyváženost věkových skupin respondentů.

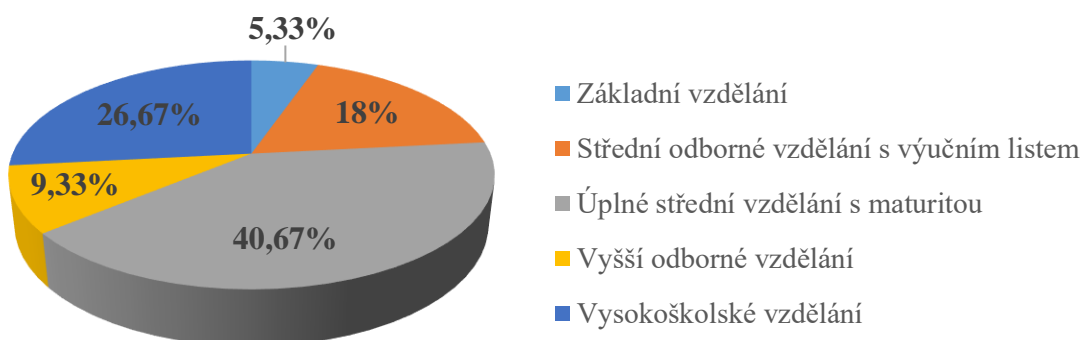
2. Vyberte, prosím, stupeň nejvyššího dosaženého vzdělání:

Druhá otázka byla zaměřena na určení kvalifikační struktury respondentů podle stupně nejvyššího dosaženého vzdělání. Respondentům byly poskytnuty následující možnosti:

- a) Základní vzdělání
- b) Střední odborné vzdělání s výučním listem
- c) Úplné střední vzdělání s maturitou
- d) Vyšší odborné vzdělání
- e) Vysokoškolské vzdělání

Šetření se zúčastnilo celkem 8 respondentů se základním vzděláním, 27 respondentů se středním odborným vzděláním s výučním listem, 61 respondentů s úplným středním vzděláním s maturitou, 14 respondentů s vyšším odborným vzděláním a 40 respondentů s vysokoškolským vzděláním. Graf č. 2 zobrazuje procentuální vyjádření kvalifikační struktury respondentů.

Graf č. 2: Stupeň dosaženého vzdělání respondentů zaměstnaných v ČR

Zdroj: vlastní zpracování, 2019

Z výše uvedených údajů vyplývá, že rozdělení respondentů podle úrovně dosaženého vzdělání již není tak vyvážené jako rozdělení podle věkových skupin respondentů. Největší množství respondentů dosáhlo vzdělání na úrovni úplného středního vzdělání s maturitou. Z celkového počtu tohoto vzdělání dosáhlo téměř 41 % respondentů.

3. Uplatňujete slevu na manžela/manželku?

Třetí otázkou bylo zjišťováno, zda si poplatníci uplatňují slevu na manžela/manželku, přičemž měli zvolit z odpovědí:

- a) ANO
- b) NE

Z celkového počtu 150 respondentů zvolilo odpověď „ano“ pouze 14 respondentů tedy 9,33 %. Ostatních 136 respondentů tedy 90,67 % odpovědělo, že „ne“ a slevu na manžela/manželku neuplatňuje. Tento výsledek potvrzuje domněnku, že tato sleva není poplatníky DPFO často uplatňována.

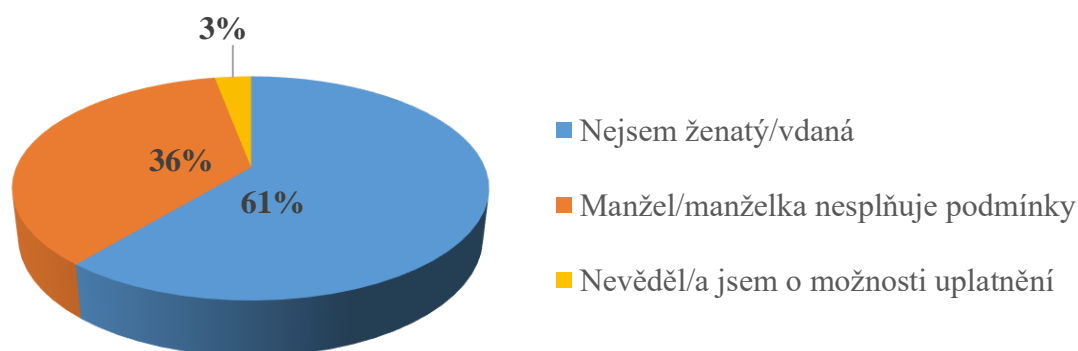
4. Pokud ne, z jakého důvodu?

V případě, že respondenti v předchozí otázce uvedli, že slevu neuplatňují, byli požádáni, aby vybrali jeden z důvodů, proč:

- a) Nejsm ženatý/vdaná
- b) Manžel/manželka nesplňuje podmínky
- c) Nevěděl/a jsem o možnosti uplatnění

Z celkového počtu 136 respondentů, kteří slevu neuplatňují, není 83 respondentů v manželském svazku. U 49 respondentů nejsou splněny podmínky (pozn. manžel/manželka má ve zdaňovacím období příjmy vyšší než 68 000 Kč) k uplatnění slevy a zbývajících 4 respondenti nevěděli o možnosti uplatnění této slevy. Graf č. 3 názorně znázorňuje, že největší procentuální podíl tvoří respondenti, kteří neuplatňují slevu, protože jsou svobodní.

Graf č. 3: Odůvodnění neuplatnění slevy na manžela/manželku

Zdroj: vlastní zpracování, 2019

5. Měla (by) na Vaše rozhodnutí o uzavření manželství vliv výše poskytnuté slevy na manžela/manželku?

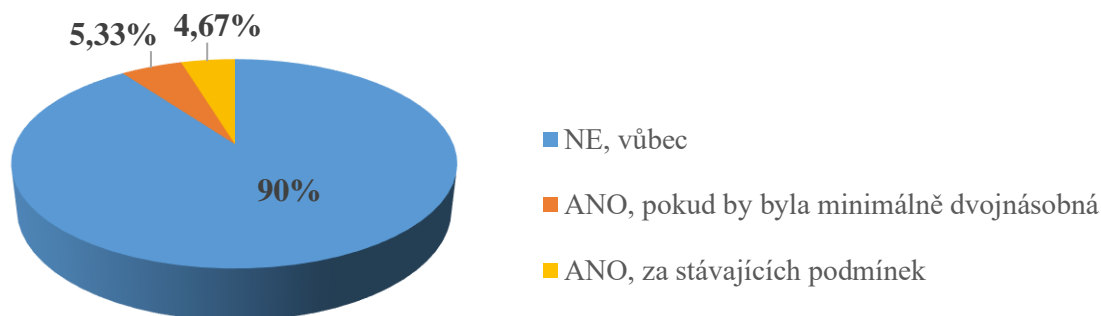
Pátá otázka byla zacílena na všechny respondenty bez ohledu na to, zda slevu na manžela/manželku uplatňují nebo ne. Cílem bylo zjistit, zda měla výše poskytnuté slevy vliv na rozhodnutí o uzavření manželství u poplatníků, kteří již manželství uzavřeli nebo jestli by výše poskytnuté slevy ovlivnila rozhodnutí poplatníka manželství uzavřít.

Nabízené odpovědi byly:

- a) NE, vůbec
- b) ANO, pokud by byla minimálně dvojnásobná
- c) ANO, za stávajících podmínek

Z celkového počtu 150 dotazovaných uvedlo 135, že výše slevy nemá vliv na rozhodnutí o uzavření manželství. Pouze 7 respondentů, tj. 4,67 % uvedlo, že současná výše slevy má vliv na rozhodnutí o uzavření manželství. V případě, že by se sleva zvýšila minimálně na dvojnásobek, uvažovalo by o uzavření manželství 8 respondentů, tedy pouze 5,33 %. Graf č. 4 názorně znázorňuje, že největší procentuální podíl tvoří respondenti, na jejichž rozhodování nemá sleva na manžela/manželku vliv.

Graf č. 4: Vliv výše slevy na manžela na rozhodnutí uzavřít manželství

Zdroj: vlastní zpracování, 2019

Výše uvedené údaje potvrzují předpoklad, že naprostou většinu respondentů při rozhodování o uzavření manželství sleva na manžela/manželku neovlivní. A to ani v případě jejího zvýšení na dvojnásobek.

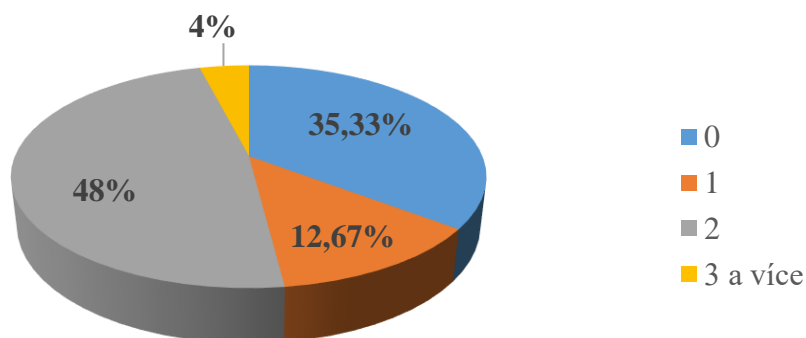
6. Kolik máte dětí?

Cílem otázky č. 6 bylo zjistit, kolik mají respondenti dětí. Na výběr měli z možností:

- a) 0
- b) 1
- c) 2
- d) 3 a více

Z celkového počtu 150 respondentů 53, tj. 35,33 % bezdětných a 19 respondentů, tj. 12,67 % má jedno dítě. Nejčastěji respondenti uvedli, že mají dvě děti. Celkem tuto možnost označilo 72 dotazovaných, tj. 48 %. Zbývajících 6 respondentů, tj. 4 % má tři a více dětí. Tyto údaje znázorňuje Graf č. 5.

Graf č. 5: Počet dětí respondentů zaměstnaných v ČR

Zdroj: vlastní zpracování, 2019

7. Pokud máte děti, uplatňujete daňové zvýhodnění na vyživované dítě?

Sedmou otázkou bylo zjišťováno, zda si poplatníci, kteří v předcházející otázce uvedli, že mají děti, uplatňují daňové zvýhodnění na vyživované dítě, přičemž měli zvolit z odpovědí:

- a) ANO
- b) NE

Z celkového počtu 97 respondentů, kteří mají děti, zvolilo odpověď „ano“ 51 respondentů tedy 52,58 %. Ostatních 46 respondentů tedy 47,42 % odpovědělo, že „ne“ a daňové zvýhodnění na vyživované dítě neuplatňuje.

8. Pokud ne, z jakého důvodu?

V případě, že respondenti v předchozí otázce uvedli, že daňové zvýhodnění na dítě neuplatňují, byli požádáni, aby vybrali jeden z důvodů, proč:

- a) Daňové zvýhodnění uplatňuje druhý z rodičů
- b) Jiné

Na tuto otázku odpovídalo 46 respondentů, kteří daňové zvýhodnění na dítě neuplatňují. V případě 25 respondentů tedy 54,35 % uplatňuje daňové zvýhodnění druhý z rodičů, který je rovněž zaměstnán v ČR. Zbývajících 21 respondentů tedy 45,65 % zvolilo možnost jiné, ve které jednoznačně odpověděli, že nemohou daňové zvýhodnění na dítě uplatňovat z důvodu věku dětí a jejich samostatnosti.

9. Měla (měla by) na Vaše rozhodnutí, jestli si pořídíte dítě vliv výše slevy na dítě?

Devátá otázka byla zacílena na všechny respondenty bez ohledu na to, zda slevu na dítě uplatňují nebo ne. Cílem bylo zjistit, zda měla výše poskytnuté slevy vliv na rozhodnutí o pořízení dítěte u poplatníků, kteří již dítě mají nebo jestli by výše poskytnuté slevy ovlivnila rozhodnutí poplatníka pořídit si dítě.

Nabízené odpovědi byly:

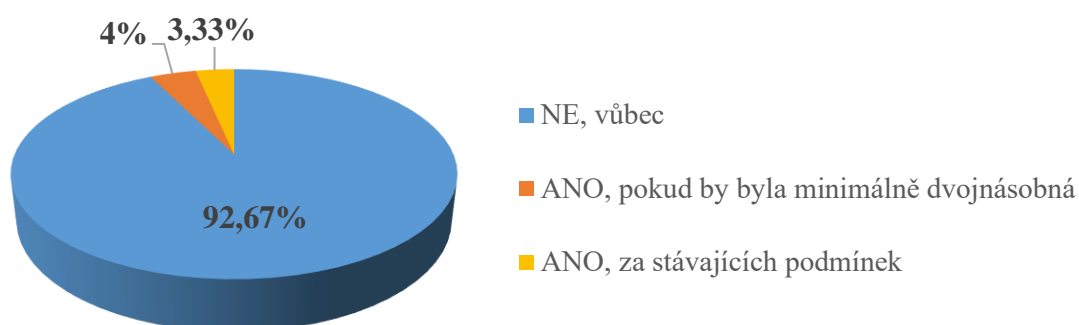
- a) NE, vůbec
- b) ANO, pokud by byla minimálně dvojnásobná
- c) ANO, za stávajících podmínek

Z celkového počtu 150 dotazovaných uvedlo 139, že výše slevy nemá vliv na rozhodnutí o pořízení dítěte. Pouze 5 respondentů, tj. 3,33 % uvedlo, že současná výše slevy má vliv na rozhodnutí pořídit si dítě.

V případě, že by se sleva zvýšila minimálně na dvojnásobek, uvažovalo by o pořízení dítěte 6 respondentů, tedy pouze 4 %. Strukturu odpovědí znázorňuje Graf č. 6.

Graf č. 6: Vliv výše poskytované slevy na dítě na pořízení dítěte

Zdroj: vlastní zpracování, 2019

Výše uvedené údaje potvrzují předpoklad, že naprostou většinu respondentů při rozhodnutí o pořízení dítěte výše poskytované slevy na dítě ani její zvýšení neovlivní.

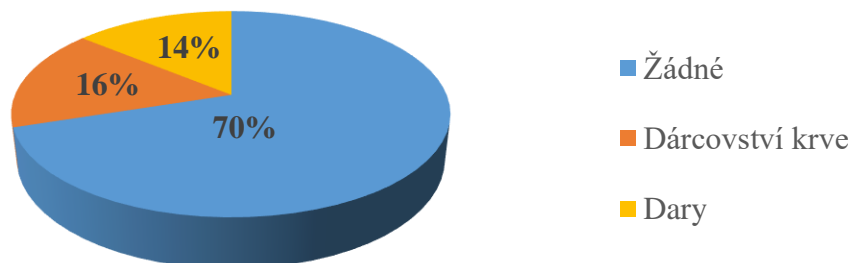
10. Které formy bezúplatného plnění poskytujete?

Cílem desáté otázky bylo zjistit, zda a jaké formy bezúplatného plnění respondenti poskytují. Na výběr měli z možností:

- a) Dárcovství krve
- b) Dary
- c) Žádné

Z celkového počtu 150 respondentů převážná většina respondentů neposkytuje žádné formy bezúplatného plnění. Tuto odpověď zvolilo 105 odpovídajících, tj. 70 %. Bezúplatné plnění v podobě darování krve uvedlo 24 respondentů, tj. 24 % a v podobě darů 21 respondentů, tj. 14 %. Strukturu odpovědí znázorňuje Graf č. 7.

Graf č. 7: Poskytování bezúplatného plnění

Zdroj: vlastní zpracování, 2019

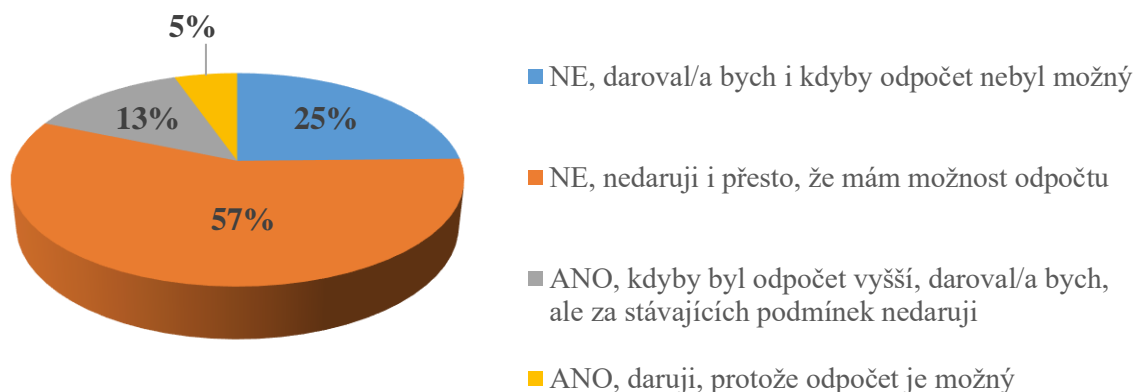
11. Má na Vaše rozhodnutí o poskytnutí daru (darování krve) vliv možnost odpočtu od základu daně?

Otázka č. 11 byla zacílena na všechny respondenty bez ohledu na to, zda bezúplatné plnění poskytují či nikoliv. Cílem bylo zjistit, zda má možnost odpočtu bezúplatného plnění od základu daně vliv na poskytnutí daru či darování krve u poplatníků, kteří již darují nebo jestli by možnost odpočtu ovlivnila rozhodnutí poplatníka bezúplatné plnění poskytnout. Nabízené odpovědi byly:

- NE, daroval/a bych i kdyby odpočet nebyl možný
- NE, nedaruji i přesto, že mám možnost odpočtu
- ANO, kdyby byl odpočet vyšší, daroval/a bych, ale za stávajících podmínek nedaruji
- ANO, daruji, protože odpočet je možný

Z celkového počtu 150 dotazovaných uvedlo 85, tj. 56,66%, že nedarují i přesto, že mají možnost odpočtu. Na 37 respondentů, tj. 24,66 % nemá možnost odpočtu vliv a darovali by, i kdyby odpočet nebyl možný. Dalších 8 respondentů, tj. 5,33% poskytuje bezúplatné plnění právě proto, že má možnost odpočtu. V případě, že by byl odpočet vyšší, uvažovalo by o poskytnutí bezúplatného plnění 20 respondentů, tedy 13,33 %. Strukturu odpovědí znázorňuje Graf č. 8.

Graf č. 8: Vliv možnosti odpočtu na poskytnutí bezúplatného plnění

Zdroj: vlastní zpracování, 2019

12. Máte hypoteční úvěr nebo úvěr ze stavebního spoření?

Otázkou č. 12 bylo zjišťováno, zda mají poplatníci hypoteční úvěr nebo úvěr ze stavebního spoření, přičemž měli zvolit z odpovědí:

- a) ANO
- b) NE

Z celkového počtu 150 respondentů zvolilo odpověď „ano“ pouze 44 respondentů tedy 29,33 %. Ostatních 106 respondentů tedy 70,67 % odpovědělo, že „ne“ a nečerpají úvěr na bydlení.

13. Měla (měla by) na Vaše rozhodnutí vzít si úvěr vliv možnost uplatnění odpočtu úroků z úvěru od základu daně?

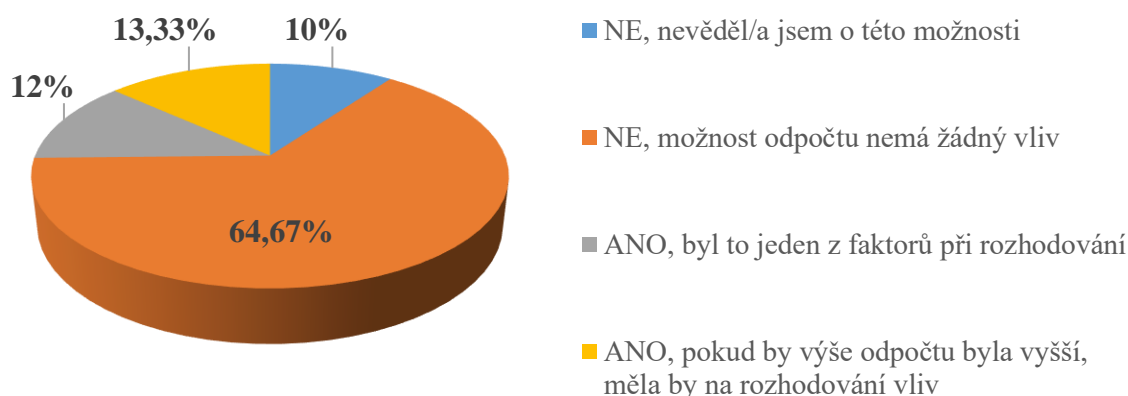
Otázka č. 13 byla zacílena na všechny respondenty bez ohledu na to, zda mají či nemají hypoteční úvěr nebo úvěr ze stavebního spoření. Cílem bylo zjistit, zda má možnost odpočtu úroků z úvěru vliv na rozhodnutí vzít si úvěr u poplatníků, kteří již úvěr čerpají nebo jestli by možnost odpočtu ovlivnila rozhodnutí poplatníka sjednat si úvěr.

Nabízené odpovědi byly:

- a) NE, nevěděl jsem o této možnosti
- b) NE, možnost odpočtu nemá žádný vliv
- c) ANO, byl to jeden z faktorů při rozhodování
- d) ANO, pokud by výše odpočtu byla vyšší, měla by na rozhodování vliv

Z celkového počtu 150 dotazovaných uvedlo 97, tj. 64,67 %, že možnost odpočtu nemá vliv na rozhodnutí sjednat si úvěr. U 18 respondentů, tj. 12 %, hrála možnost odpočtu roli při rozhodování, zda si úvěr sjednat či nikoliv. V případě, že by byla možnost odpočtu vyšší, měla by na rozhodování vliv u 20 respondentů tedy 13,11 %. Zbývajících 15 odpovídajících, tj. 10 % nevědělo o možnosti uplatnit si úroky z úvěru v podobě odpočtu ze základu daně. Strukturu odpovědí znázorňuje Graf č. 9.

Graf č. 9: Vliv možnosti odpočtu úroků z úvěru na rozhodnutí vzít si úvěr

Zdroj: vlastní zpracování, 2019

14. Přispíváte si na penzijní připojištění?

Otázkou č. 14 bylo zjišťováno, zda si poplatníci přispívají na penzijní připojištění, přičemž měli zvolit z odpovědí:

- a) ANO
- b) NE

Z celkového počtu 150 respondentů odpovědělo „ano“ 88 dotazovaných, tj. 58,67 %. Dalších 62 respondentů tedy 41,33 % odpovědělo, že „ne“. Na penzijní připojištění si tedy nepřispívají.

15. Pokud ano, v jaké výši měsíčně?

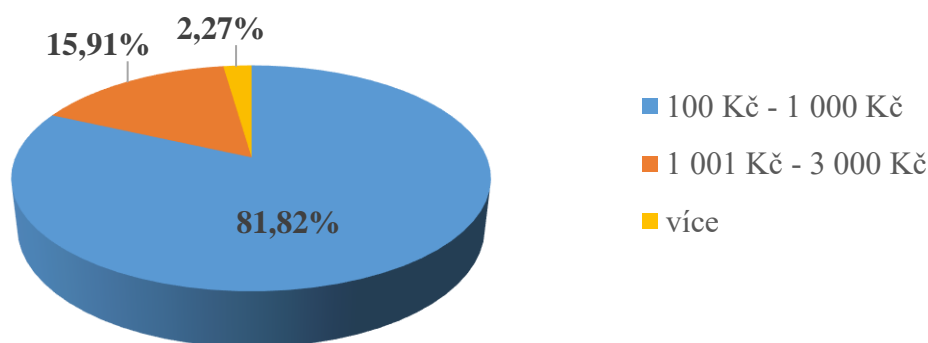
V případě, že respondenti v předchozí otázce uvedli, že si přispívají na penzijní připojištění, byli požádáni, aby konkretizovali, jaká je výše měsíčních příspěvků.

Nabízené odpovědi byly:

- a) 100 Kč – 1 000 Kč
- b) 1 001 Kč – 3 000 Kč
- c) Více

Na tuto otázku odpovídalo 88 respondentů, kteří si přispívají na penzijní připojištění. Nejnižší nabízený interval zvolilo 72 respondentů tedy 81,82 %. Druhý nabízený interval zvolilo 14 respondentů tedy 15,91 %. Pouze 2 respondenti uvedli, že si na penzijní připojištění přispívají více než 3 000 Kč. Uvedené údaje znázorňuje Graf č. 10.

Graf č. 10: Výše měsíčního příspěvku na penzijní připojištění

Zdroj: vlastní zpracování, 2019

16. Pokud přispíváte více než 1 000 Kč měsíčně, měla na Vaše rozhodování vliv možnost odpočtu zaplacených příspěvků od základu daně?

Otázka č. 16 byla adresována respondentům, kteří v předchozí otázce uvedli, že si přispívají na penzijní připojištění více než 1 000 Kč měsíčně. Cílem bylo zjistit, zda má možnost odpočtu zaplacených příspěvků od základu daně vliv na výši měsíčního příspěvku. Nabízené odpovědi byly:

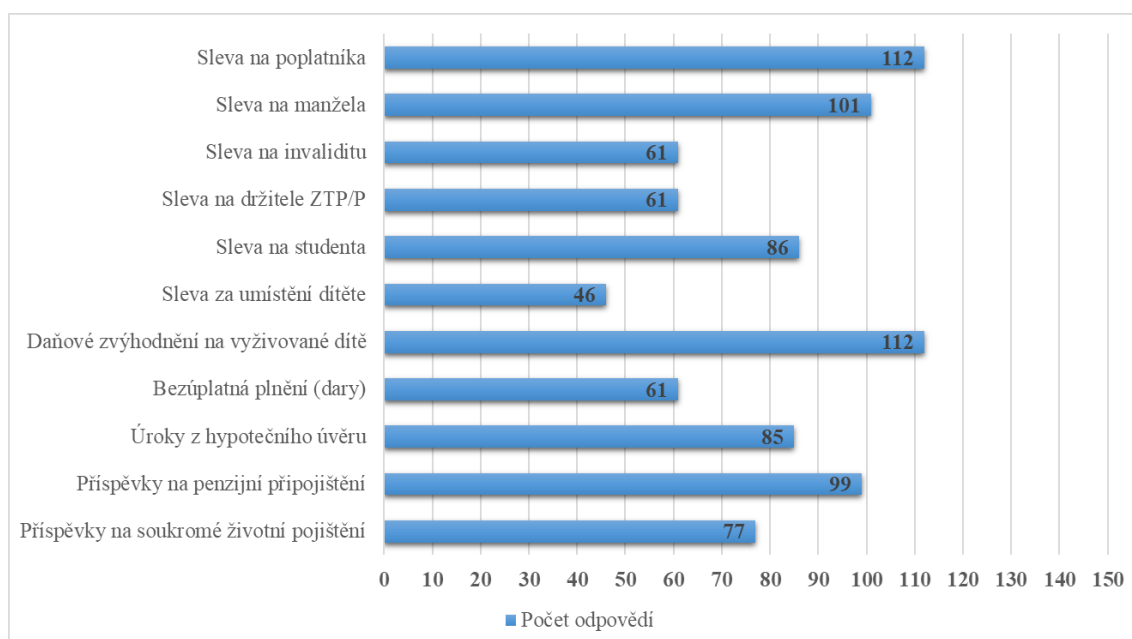
- a) ANO
- b) NE

Z celkového počtu 16 dotazovaných 7 osob, tedy 43,75 %, uvedlo „ano“, že možnost odpočtu má vliv na výši měsíčního příspěvku. Naopak 9 respondentů, tedy 56,25 %, uvedlo „ne“, že nemá možnost odpočtu vliv na výši měsíčního příspěvku.

17. Označte, o kterých z níže uvedených daňových úlev jste měli povědomí před vyplněním tohoto dotazníku:

Cílem poslední otázky bylo zjistit povědomí všech 150 účastníků dotazníkového šetření o daňových úlevách poskytovaných zaměstnancům v ČR v rámci DPFO, přičemž byl respondentům poskytnut výčet daňových úlev a respondenti požádáni o označení daňových úlev, o kterých měli povědomí. Přehled účastníků dotazníkového šetření je zaznamenán v Grafu č. 11.

Graf č. 11: Povědomí respondentů o poskytovaných daňových úlevách v ČR

Zdroj: vlastní zpracování, 2019

Z výše uvedeného plyne, že největší povědomí mají respondenti o základní slevě na poplatníka a daňovém zvýhodnění na vyživované dítě. Tyto daňové úlevy shodně označilo 112 respondentů, tj. 74,67 % z celkového počtu účastníků šetření. Naopak nejméně známá je mezi respondenty sleva za umístění dítěte, kterou označilo 46 respondentů, tj. 30,67 %.

6.2 Dotazník k daňovým úlevám poskytovaným zaměstnancům ve Spolkové republice Německo

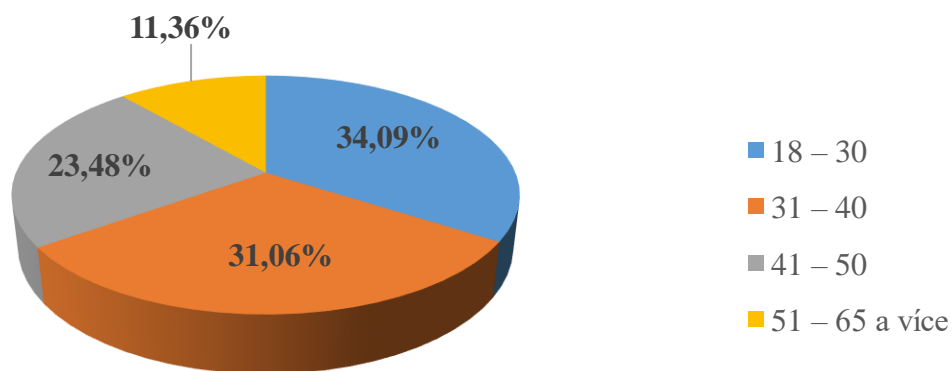
1. Uved'te, prosím, do jaké věkové skupiny patříte:

Respondenti byli požádáni, aby zvolili do které věkové skupiny patří. Na výběr měli z možností:

- a) 18 – 30
- b) 31 – 40
- c) 41 – 50
- d) 51 – 65 a více

V nejnižší věkové skupině se dotazníkového šetření zúčastnilo 45 respondentů, ve druhé skupině se zúčastnilo 41 respondentů, ve třetí skupině 31 respondentů a v nejvyšší věkové skupině 15 respondentů. Rozdělení respondentů do věkových skupin je procentuálně vyjádřeno níže v Grafu č. 12.

Graf č. 12: Věkové skupiny respondentů zaměstnaných v DE

Zdroj: vlastní zpracování, 2019

2. Vyberte, prosím, stupeň nejvyššího dosaženého vzdělání:

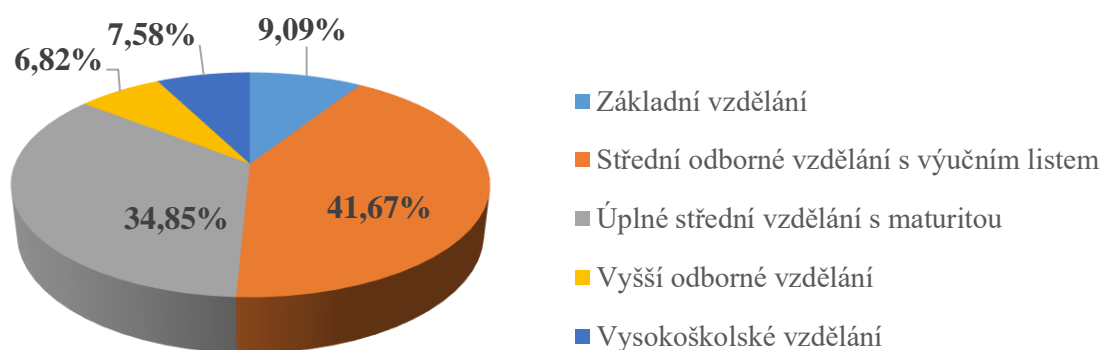
Druhá otázka byla zaměřena na určení kvalifikační struktury respondentů podle stupně nejvyššího dosaženého vzdělání. Respondentům byly poskytnuty následující možnosti.

- a) Základní vzdělání
- b) Střední odborné vzdělání s výučním listem
- c) Úplné střední vzdělání s maturitou

- d) Vyšší odborné vzdělání
- e) Vysokoškolské vzdělání

Šetření se zúčastnilo celkem 12 respondentů se základním vzděláním, 55 respondentů se středním odborným vzděláním s výučním listem, 46 respondentů s úplným středním vzděláním s maturitou, 9 respondentů s vyšším odborným vzděláním a 10 respondentů s vysokoškolským vzděláním. Graf č. 13 zobrazuje procentuální vyjádření kvalifikační struktury respondentů.

Graf č. 13: Stupeň dosaženého vzdělání respondentů zaměstnaných v DE

Zdroj: vlastní zpracování, 2019

Z výše uvedených údajů vyplývá, že rozdělení respondentů podle úrovně dosaženého vzdělání není vyvážené a největší množství respondentů dosáhlo vzdělání na úrovni úplného středního vzdělání s výučním listem. Z celkového počtu tohoto vzdělání dosáhlo téměř 42 % respondentů.

3. Informovali jste se před nástupem do zaměstnání v DE o poskytovaných daňových úlevách?

Otázka č. 3 byla zacílena na všechny respondenty s cílem zjistit, jestli se před nástupem do zaměstnání v DE informovali o poskytovaných daňových úlevách a zda tato informace mohla mít vliv na rozhodnutí pracovat v DE.

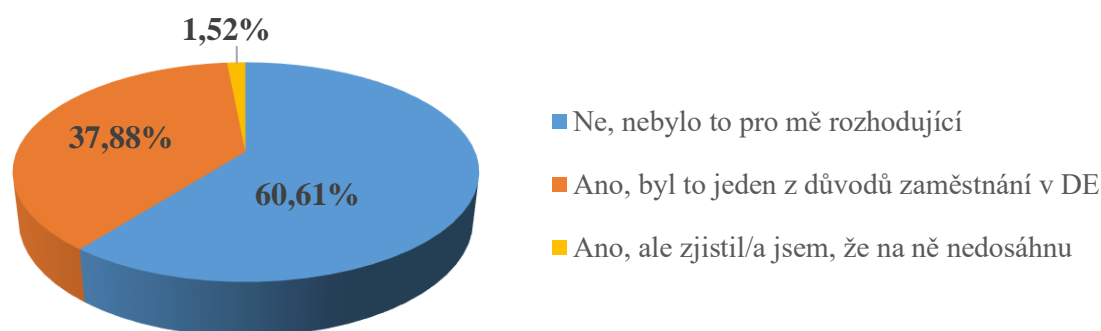
Nabízené odpovědi byly:

- a) NE, nebylo to pro mě rozhodující
- b) ANO, byl to jeden z důvodů zaměstnání v DE
- c) ANO, ale zjistil/a jsem, že na ně nedosáhnu

Z celkového počtu 132 dotazovaných uvedlo 87, tj. 60,61 %, že informace o poskytovaných daňových úlevách v DE nebyla rozhodující pro nástup do zaměstnání v DE. Pro 50 respondentů, tj. 37,88 %, bylo poskytnutí daňových úlev jedním z důvodů zaměstnání v DE. Zbývající 2 odpovídající, tj. 1,52 % byli informováni, ale zjistili, že na daňové úlevy nedosáhnou. Strukturu odpovědí znázorňuje Graf č. 14.

Graf č. 14: Informovanost respondentů o daňových úlevách v DE

Zdroj: vlastní zpracování, 2019

4. Jaký byl hlavní důvod, že jste zvolili zaměstnání v DE?

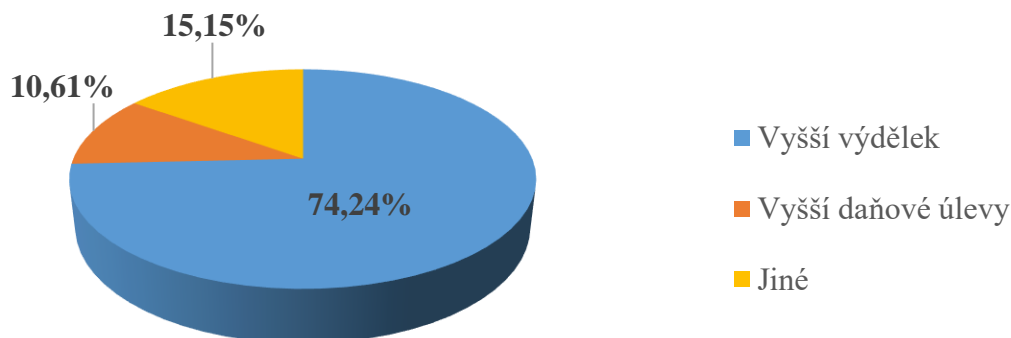
Otázka č. 4 byla adresována všem dotazovaným s cílem zjistit, jaký byl hlavní důvod, že zvolili zaměstnání ve Spolkové republice Německo. Nabízené odpovědi byly:

- a) Vyšší výdělek
- b) Vyšší daňové úlevy
- c) Jiné

Z celkového počtu 132 dotazovaných uvedlo 98, tj. 74,24 %, že rozhodující pro nástup do zaměstnání v DE byla možnost vyššího výdělku. Pro 14 respondentů, tj. 10,61 %, bylo hlavním důvodem pro zaměstnání v DE poskytování vyšších daňových úlev. Zbývajících 20 respondentů, tj. 15,15 % zvolilo možnost jiné, ve které měli prostor pro vlastní vyjádření. Jako hlavní důvod uvedlo 9 respondentů možnost získat nárok na starobní důchod plynoucí ze sociálního systému v DE, 7 respondentů zvolilo zaměstnání v DE z důvodu nejistoty zaměstnání v ČR v oboru, související se ztrátou zaměstnání a nevhodných momentálních pracovních uplatnění. Další 4 respondenti, kteří zvolili možnost jiné, uvádějí, že jejich důvodem bylo získání nových zkušeností

a osobní důvody. Graf č. 15 názorně znázorňuje, že největší procentuální podíl tvoří respondenti, pro které byl hlavním důvodem k zaměstnání v DE vyšší výdělek.

Graf č. 15: Důvod k zaměstnání v DE

Zdroj: vlastní zpracování, 2019

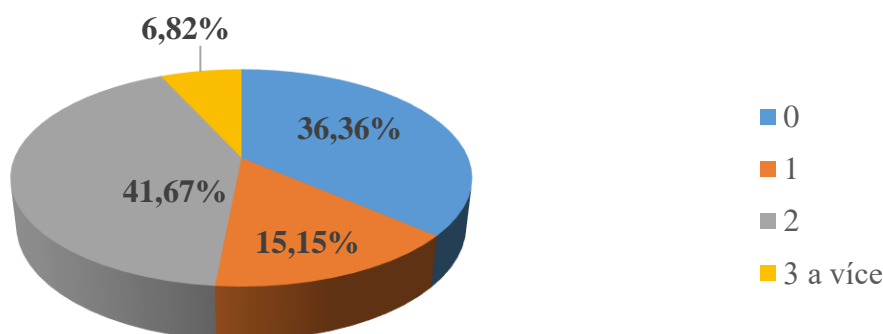
5. Kolik máte dětí?

Cílem otázky č. 5 bylo zjistit, kolik mají respondenti dětí. Na výběr měli z možností:

- a) 0
- b) 1
- c) 2
- d) 3 a více

Z celkového počtu 132 respondentů 48, tj. 36,36 % bezdětných a 20 respondentů, tj. 15,15 % má jedno dítě. Nejčastěji respondenti uvedli, že mají dvě děti. Celkem tuto možnost označilo 55 dotazovaných, tj. 41,67 %. Zbývajících 9 respondentů, tj. 6,82 % má tři a více dětí. Tyto údaje znázorňuje Graf č. 16.

Graf č. 16: Počet dětí respondentů zaměstnaných v DE

Zdroj: vlastní zpracování, 2019

6. Pokud máte děti, uplatňujete „Kindergeld“ na vyživované dítě?

V šesté otázce bylo zjišťováno, zda si poplatníci, kteří v předcházející otázce uvedli, že mají děti, uplatňují „Kindergeld“ na vyživované dítě, přičemž měli zvolit z odpovědí:

- a) ANO
- b) NE

Z celkového počtu 84 respondentů, kteří mají děti, zvolilo odpověď „ano“ 62 respondentů tedy 73,81 %. Zbývajících 22 respondentů tedy 26,19 % odpovědělo, že „ne“ a „Kindergeld“ na vyživované dítě neuplatňuje.

7. Pokud ne, z jakého důvodu?

V případě, že respondenti v předchozí otázce uvedli, že „Kindergeld“ neuplatňují, byli požádáni, aby vybrali jeden z důvodů, proč:

- a) Daňové zvýhodnění uplatňuje druhý z rodičů, který dělá v DE
- b) Jiné

Na tuto otázku odpovídalo 22 respondentů, kteří „Kindergeld“ neuplatňují. V případě 8 respondentů tedy 36,36 % uplatňuje daňové zvýhodnění druhý z rodičů, který je rovněž zaměstnán v DE. Zbývajících 14 respondentů tedy 63,63 % zvolilo možnost jiné, ve které jednoznačně odpověděli, že nemohou „Kindergeld“ uplatňovat z důvodu věku dětí a jejich samostatnosti.

8. Měla (měla by) na Vaše rozhodnutí, jestli si pořídíte dítě vliv výše „Kindergeld“?

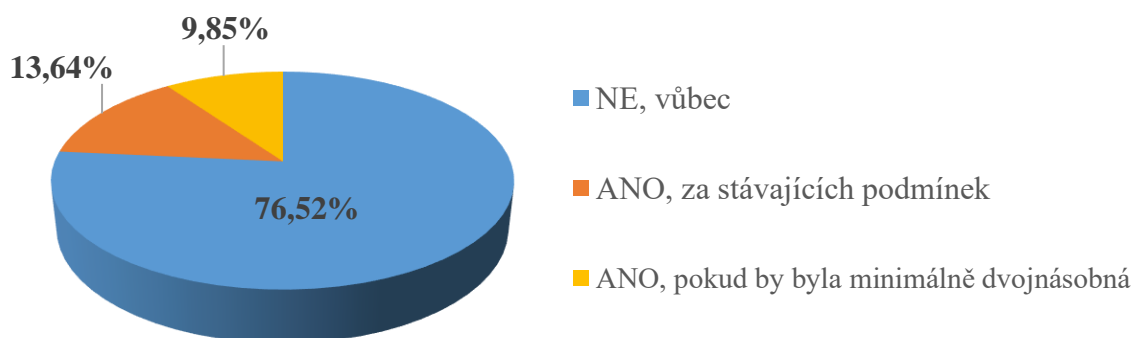
Osmá otázka byla zacílena na všechny respondenty bez ohledu na to, zda „Kindergeld“ uplatňují nebo ne. Cílem bylo zjistit, zda měla výše „Kindergeld“ vliv na rozhodnutí o pořízení dítěte u poplatníků, kteří již dítě mají nebo jestli by výše poskytnutého „Kindergeld“ ovlivnila rozhodnutí poplatníka pořídít si dítě.

Nabízené odpovědi byly:

- a) NE, vůbec
- b) ANO, pokud by byla minimálně dvojnásobná
- c) ANO, za stávajících podmínek

Z celkového počtu 132 dotazovaných uvedlo 101, tj. 76,52 %, že výše „Kindergeld“ nemá vliv na rozhodnutí o pořízení dítěte. Pouze 18 respondentů, tj. 13,64 % uvedlo, že současná výše „Kindergeld“ má vliv na rozhodnutí pořídít si dítě. V případě, že by se sleva zvýšila minimálně na dvojnásobek, uvažovalo by o pořízení dítěte 13 respondentů, tedy pouze 9,85 %. Strukturu odpovědí znázorňuje Graf č. 17.

Graf č. 17: Vliv výše „Kindergeld“ na pořízení dítěte

Zdroj: vlastní zpracování, 2019

9. Pokud znáte některé další daňové úlevy poskytované v DE, prosím, uveďte:

Cílem poslední otázky č. 9 bylo zjistit povědomí všech 132 účastníků dotazníkového šetření o daňových úlevách poskytovaných zaměstnancům v DE v rámci DPFO.

Respondenti byli nepovinnou, otevřenou otázkou požádáni o uvedení daňových úlev, o kterých měli povědomí, a zároveň měli prostor pro vlastní vyjádření.

Nejčastěji respondenti uváděli náklady na cestu do zaměstnání. Tyto daňové úlevy zmínilo 43 respondentů, tj. 32,57 %. Náklady na pracovní oblečení a zdravotnickou obuv uvedlo 21 respondentů, tj. 15,90 %. Dalších 17 respondentů, tj. 12,87 % zmínilo výdaje u lékaře, dioptrické brýle a zdravotní výdaje. Náklady na provedení práce v domácnosti (např. práce řemeslníka) uvedlo 11 respondentů, tj. 8,33 %. Dalších 8 respondentů, tj. 6,06 % odpovědělo, že mají povědomí o nákladech na životní pojištění a povinné ručení. Zbývajících 32 respondentů neodpovědělo nebo uvedlo, že nezná žádné daňové úlevy poskytované zaměstnancům v DE.

6.3 Dílčí shrnutí

V předchozích dvou kapitolách bylo vyhodnoceno 150 dotazníků od respondentů s příjmem ze závislé činnosti v ČR a od 132 respondentů s příjmem ze závislé činnosti v DE s cílem posoudit, zda má či nemá poskytnutí daňových úlev ze závislé činnosti vliv na chování fyzických osob.

Předmětem vyhodnocení bylo 17 výzkumných otázek pro respondenty zaměstnané v ČR a 9 výzkumných otázek pro respondenty zaměstnané v DE, které se odvíjejí od právní úpravy v daných zemích a strukturou odpovídají obsahu daňových úlev.

Respondenti byli popsáni věkem a stupněm dosaženého vzdělání. Z pohledu věkových skupin je rozložení respondentů vyrovnané. Podle vybraného vzorku se zdá, že do Spolkové republiky Německo odcházejí za zaměstnáním převážně lidé, kteří dosáhli středního odborného vzdělání s výučním listem. U respondentů zaměstnaných v ČR převažovalo úplné střední odborné vzdělání s maturitou. Z výsledků šetření vyplývá, že úroveň vzdělání respondentů nemá vliv na povědomí o poskytovaných daňových úlevách.

Převážná většina respondentů má povědomí o základních daňových úlevách. Přesto z šetření vyplynulo, že hlavní důvod, kterým jsou respondenti při rozhodování, ve kterém ze dvou sledovaných států budou vykonávat závislou činnosti, ovlivněni, je možnost vyššího výdělku v DE.

Z dotazníkového šetření vyplývá, že daňové úlevy poskytované státem mají vliv na chování jen u malého počtu respondentů. Na chování fyzických osob, má vliv mnoho aspektů (např. ekonomická situace, prostředí či rodinný stav), daňové úlevy jsou pouze jedním z těchto aspektů.

ZÁVĚR

Diplomová práce na téma „Daňové úlevy v rámci daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti“ byla rozdělena do dílčích částí, které odpovídaly stanoveným cílům.

Cílem této práce bylo charakterizovat právní úpravu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti v České republice a Spolkové republice Německo a analyzovat daňové úlevy poskytované ve vybraných státech. Dalším cílem bylo zjištění rozdílů v systémech daňových úlev v České republice a Spolkové republice Německo, zmapování povědomí poplatníků o existenci možností jednotlivých daňových úlev a následné potvrzení či vyvrácení možného vlivu poskytovaných daňových úlev v rámci daně z příjmů ze závislé činnosti na chování fyzických osob.

V první kapitole byly stanoveny cíle a metodika práce.

Druhá kapitola byla věnována vymezení hlavních pojmů a problematice právní úpravy daně z příjmu fyzických osob v České republice a Spolkové republice Německo. Z této kapitoly vyplynulo, že princip zdanění mezd je v obou státech podobný. Zaměstnavatel je povinen vypočítat výši daně a pojistného a zaměstnanci poslat pouze čistý příjem a při výpočtu zohlednit všechny daňové úlevy, na které má zaměstnanec nárok. Odlišností ve Spolkové republice Německo je vedle progresivní sazby daně také členění poplatníků do daňových tříd.

Ve třetí kapitole byly charakterizovány daňové úlevy na dani z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti ve vybraných státech. Z porovnání poskytovaných daňových úlev ve čtvrté kapitole vyplývá, že daňové úlevy v obou zemích jsou až na výjimky poskytovány za stejným účelem, jsou tedy zaměřené na podobné životní situace a rozdíl je zpravidla pouze ve výši poskytované úlevy a ve způsobu výpočtu.

V páté kapitole práce byl zobrazen vývoj daňových úlev ve vybraných státech v posledních pěti letech, tedy za období roku 2014 až 2018. V obou státech v posuzovaném období docházelo u některých daňových úlev k pravidelnému zvyšování, zejména u daňové úlevy na děti.

Poslední šestá kapitola byla věnována výzkumu, který probíhal prostřednictvím anonymního dotazníkového šetření. Byly vytvořeny dva dotazníky, jeden určený pro respondenty s příjmem ze závislé činnosti v České republice a druhý určený pro osoby, které mají příjem ze závislé činnosti ve Spolkové republice Německo. Prostřednictvím

dotazníkového šetření byl zjišťován rozsah povědomí respondentů o existenci a možnosti uplatnění úlev na dani a s tím související vliv daňových úlev v rámci daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti na chování fyzických osob.

Dotazníkovým šetřením bylo zjištěno, že jednotlivé daňové úlevy nemají významný vliv na chování jednotlivých osob v tom smyslu, že výrazným způsobem neovlivňují rozhodování respondentů v důležitých otázkách jako je uzavření sňatku, pořízení potomka, čerpání hypotéky či poskytnutí bezúplatného plnění.

Seznam tabulek

Tab. 1: Přehled sazeb pojistného v České republice v roce 2018.....	17
Tab. 2: Výpočet daňové povinnosti v České republice	19
Tab. 3: Roční zúčtování záloh v České republice	21
Tab. 4: Daňové sazby ve Spolkové republice Německo	25
Tab. 5: Výpočet čisté mzdy ve Spolkové republice Německo	25
Tab. 6: Přehled osvobozených příjmů ve Spolkové republice Německo pro rok 2018 ..	43
Tab. 7: Přehled přídavků na dítě ve Spolkové republice Německo pro rok 2018	45
Tab. 8: Přehled vývoje slev na DPFO za období 2014 - 2018.....	50
Tab. 9: Přehled vývoje daňového zvýhodnění u DPFO za období 2014 - 2018.....	51
Tab. 10: Přehled vývoje nezdaniitelných částí základu daně za období 2014 - 2018.....	52
Tab. 11: Přehled vývoje základní nezdaniitelné částky za období 2014 - 2018.....	54
Tab. 12: Přehled vývoje paušální částky nákladů za období 2014 - 2018	55
Tab. 13: Přehled vývoje paušální částky zvláštních výdajů za období 2014 - 2018.....	55
Tab. 14: Přehled vývoje paušální částky výdajů na péči za období 2014 - 2018	55
Tab. 15: Přehled vývoje osvobozené částky na dítě za období 2014 - 2018.....	56
Tab. 16: Přehled vývoje daňové úlevy pro samoživitele za období 2014 - 2018	56

Seznam grafů

Graf č. 1: Věkové skupiny respondentů zaměstnaných v ČR.....	59
Graf č. 2: Stupeň dosaženého vzdělání respondentů zaměstnaných v ČR.....	60
Graf č. 3: Odůvodnění neuplatnění slevy na manžela/manželku.....	61
Graf č. 4: Vliv výše slevy na manžela na rozhodnutí uzavřít manželství	62
Graf č. 5: Počet dětí respondentů zaměstnaných v ČR	63
Graf č. 6: Vliv výše poskytované slevy na dítě na pořízení dítěte.....	65
Graf č. 7: Poskytování bezúplatného plnění	66
Graf č. 8: Vliv možnosti odpočtu na poskytnutí bezúplatného plnění	67
Graf č. 9: Vliv možnosti odpočtu úroků z úvěru na rozhodnutí vzít si úvěr	67
Graf č. 10: Výše měsíčního příspěvku na penzijní připojištění.....	69
Graf č. 11: Povědomí respondentů o poskytovaných daňových úlevách v ČR.....	70
Graf č. 12: Věkové skupiny respondentů zaměstnaných v DE.....	71
Graf č. 13: Stupeň dosaženého vzdělání respondentů zaměstnaných v DE	72
Graf č. 14: Informovanost respondentů o daňových úlevách v DE	73
Graf č. 15: Důvod k zaměstnání v DE.....	73
Graf č. 16: Počet dětí respondentů zaměstnaných v DE	75
Graf č. 17: Vliv výše „Kindergeld“ na pořízení dítěte	76

Seznam použitých zkratk

ČR	Česká republika
DE	Spolková republika Německo
DPFO	daň z příjmů fyzických osob
EStG	Einkommensteuer
FO	fyzická osoba
OZ	občanský zákoník (zákon č. 89/2012 Sb.)
ZDP	zákon o daních z příjmů (zákon č. 586/192 Sb.)
ZTP/P	zvláště tělesně postižený s průvodcem

Seznam použité literatury

Monografická publikace

Daněk, A., Dorčáková, J., Krajčíková, Z., Leiblová, Z., Lukešová, D., Mikyska, M., Prikrylová, H., Příhodová, V., Skoumalová, A. & Šubrt, B. (2014). *Abeceda mzdové účetní 2014*. 24. akt. Vydání. Olomouc: ANAG

Daněk, A., Dorčáková, J., Krajčíková, Z., Leiblová, Z., Lukešová, D., Mikyska, M., Prikrylová, H., Příhodová, V., Skoumalová, A. & Šubrt, B. (2015). *Abeceda mzdové účetní 2015*. 25. akt. Vydání. Olomouc: ANAG

Daněk, A., Dorčáková, J., Krajčíková, Z., Leiblová, Z., Lukešová, D., Mikyska, M., Prikrylová, H., Příhodová, V., Skoumalová, A. & Šubrt, B. (2016). *Abeceda mzdové účetní 2016*. 26. akt. Vydání. Olomouc: ANAG

Daněk, A., Dorčáková, J., Krajčíková, Z., Leiblová, Z., Lukešová, D., Mikyska, M., Prikrylová, H., Příhodová, V., Skoumalová, A. & Šubrt, B. (2017). *Abeceda mzdové účetní 2017*. 27. akt. Vydání. Olomouc: ANAG

Daněk, A., Dorčáková, J., Krajčíková, Z., Leiblová, Z., Lukešová, D., Mikyska, M., Prikrylová, H., Příhodová, V., Skoumalová, A. & Šubrt, B. (2018). *Abeceda mzdové účetní 2018*. 28. akt. Vydání. Olomouc: ANAG

Dvořáková, V. & Pitterling, M. & Skalická, H. (2018). *Zdaňování příjmů fyzických a právnických osob 2018*. 3. akt. vydání. Praha: Wolters Kluwer

Kubátová, K. (2018). *Daňová teorie a politika*. 7. akt. vydání. Praha: Wolters Kluwer.

Meritum (2018). *Daň z příjmů 2018*. Praha: Wolters Kluwer.

Nerudová, D. (2005). *Harmonizace daňových systémů zemí Evropské unie*. Praha: ASPI

Pelech, P. & Lošťák, M. (2017). *Zdanění mezd, platů a ostatních příjmů ze závislé činnosti v roce 2017*. 25. akt. vydání. Olomouc: ANAG.

Pelech, P. & Rindová, I. (2018). *Zdanění mezd, platů a ostatních příjmů ze závislé činnosti v roce 2018*. 26. akt. vydání. Olomouc: ANAG.

Široký, J. (2013). *Daně v Evropské unii*. 6. akt. vydání. Praha: Linde

Vančurová, A. (2017). *Zdanění osobních příjmů*. 2. akt. vydání. Praha: Wolters Kluwer.

Vančurová, A. & Láchová, L. (2014). *Daňový systém ČR 2014*. 12. akt. vydání. Praha: 1.VOX a.s.

Vančurová, A. & Láchová, L. (2016). *Daňový systém ČR 2016*. 13. akt. vydání. Praha: 1.VOX a.s.

Vančurová, A. & Láchová, L. (2018). *Daňový systém ČR 2018*. 14. akt. vydání. Praha: 1.VOX a.s.

Internetové zdroje

Arbeitsagentur (2019). *Merkblatt Kindergeld*. Cit. 3. 10. 2019, dostupné z: https://www.arbeitsagentur.de/datei/KG2-MerkblattKindergeld_ba015394.pdf

Bundesfinanzministerium (2019). *Bundesministerium der Finanzen: Glossar*.

Cit. 3. 10. 2019, dostupné z:

https://www.bundesfinanzministerium.de/Web/DE/Service/FAQ_Glossar/Glossar/Functions/glossar.html?lv2=e8d0433e-a3aa-4d25-91d4-332fbb2218ef&lv3=befc799d-1f79-4d7f-adea-41e75d073386#glossarbefc799d-1f79-4d7f-adea-41e75d073386

Buti, Marco a kol. (2014), *Tax Reforms in EU Member States*. Cit. 5. 10. 2019, dostupné

z: https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/resources/documents/taxation/gen_info/economic_analysis/tax_papers/taxation_paper_48.pdf

Finanztip (2019). *Krankenversicherungspflicht: Jeder muss sich krankenversichern*. Cit. 3. 10. 2019, dostupné z: <https://www.finanztip.de/gkv/krankenversicherungspflicht/>

Steuerklassen (2018). *Steuerklassen: Steuern, Gehalt & Beruf*. Cit. 5. 10. 2019, dostupné z: <https://www.steuerklassen.com/>

Další zdroje

Einkommensteuergesetz der Bundesrepublik Deutschland

Interní materiály společnosti Moore Stephens s.r.o.

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 117/1995 Sb. o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů.

Seznam příloh

Příloha A: Prohlášení poplatníka DPFO ze závislé činnosti	87
Příloha B: Žádost o provedení ročního zúčtování DPFO ze závislé činnosti.....	89
Příloha C: Potvrzení o zdanitelných příjmech za závislé činnosti	91
Příloha D: Čestné prohlášení k uplatnění základní slevy na poplatníka	92
Příloha E: Čestné prohlášení k uplatnění slevy na manžela	92
Příloha F: Potvrzení o výplatě invalidního důchodu	93
Příloha G: Potvrzení o studiu	94
Příloha H: Potvrzení o výši vynaložených výdajů na umístění dítěte	95
Příloha I: Potvrzení zaměstnavatele druhého z poplatníků.....	96
Příloha J: Prohlášení druhého z manželů pro uplatnění	97
Příloha K: Čestné prohlášení	98
Příloha L: Potvrzení o poskytnutí daru.....	99
Příloha M: Potvrzení o bezpříspěvkovém odběru krve	99
Příloha N: Potvrzení o výši zaplacených úroků	100
Příloha O: Potvrzení o platbách příspěvků účastníka.....	101
Příloha P: Pojistná smlouva k životnímu pojištění	102
Příloha Q: Potvrzení o pojistném zaplaceném	103
Příloha R: Pokyn č. GFŘ-D-40 stanovující jednotný měnový kurz.....	104
Příloha S: Průvodní dopis k dotazníku pro respondenty zaměstnané v ČR	106
Příloha T: Dotazník k daňovým úlevám poskytovaným zaměstnancům v ČR	107
Příloha U: Průvodní dopis pro respondenty zaměstnané v DE.....	109
Příloha V: Dotazník k daňovým úlevám poskytovaným zaměstnancům v DE	110

Příloha A: Prohlášení poplatníka DPFO ze závislé činnosti

PROHLÁŠENÍ

poplatníka daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti

Prohlášení k dani podepisují pro plátce daně (zaměstnavatele)

Název _____

Adresa _____

Identifikace poplatníka

Příjmení _____ Jméno(-a) _____

Rodné číslo _____ Datum narození¹⁾ _____

Adresa bydliště (místa trvalého pobytu) _____ PSC _____

Daňový rezident ČR dále vyplní:

Číslo a typ dokladu prokazující totožnost poplatníka _____ Stát, který tento doklad vydal _____

Identifikace pro daňové účely ve státu daňové rezidence _____ Stát, jehož jste daňovým rezidentem _____

I.

1. Podle § 35ba odst. 1 písm. a) a § 35d odst. 2 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), základní slevu na dani na poplatníka na zdaňovací období nebo uvedenou část zdaňovacího období:

☐ uplatňuji ²⁾ ☐ neuplatňuji ²⁾	☐ uplatňuji ²⁾ ☐ neuplatňuji ²⁾	☐ uplatňuji ²⁾ ☐ neuplatňuji ²⁾
--	--	--

2. Podle § 35ba odst. 1 písm. c) až f) a § 35d odst. 2 zákona uplatňuji slevu na dani z důvodu, že²⁾

a) pobírám invalidní důchod pro invaliditu prvního nebo druhého stupně z důchodového pojištění podle zákona o důchodovém pojištění nebo u mne zanikl nárok na invalidní důchod pro invaliditu prvního nebo druhého stupně z důvodu souběhu nároku na výplatu tohoto invalidního důchodu a starobního důchodu,

b) pobírám invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně nebo jiný důchod z důchodového pojištění podle zákona o důchodovém pojištění, u něhož jednou z podmínek přiznání je, že jsem invalidní ve třetím stupni, zanikl mi nárok na invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně z důvodu souběhu nároku na výplatu invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně a starobního důchodu nebo jsem podle zvláštních předpisů invalidní ve třetím stupni, avšak žádost o invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně mi byla zamítnuta z jiných důvodů než proto, že nejsem invalidní ve třetím stupni,

c) jsem držitelem průkazu ZTP/P

Druh přiznaného důchodu z důvodu invalidity	Číslo a datum rozhodnutí o přiznání důchodu, popř. potvrzení FÚ č. j., ze dne	Důchod přiznán od	Datum vystavení průkazu ZTP/P

d) se soustavně připravuji na budoucí povolání studiem nebo předepsaným výcvikem, ve zdaňovacím období

od - do ²⁾	od - do ²⁾	od - do ²⁾
-----------------------	-----------------------	-----------------------

a to až do dovršení věku 26 let nebo po dobu prezenční formy studia v doktorském studijním programu, který poskytuje vysokoškolské vzdělání až do dovršení věku 28 let.

3. Podle § 35c a § 35d zákona uplatňuji daňové zvýhodnění na mnou vyživované dítě podle § 35c odst. 6 zákona a podle § 38k odst. 4 písm. c) zákona uvádím v níže uvedené tabulce, jaký je počet těchto vyživovaných dětí žijících v mé společně hospodářci domácnosti na území členského státu EU nebo EHP a současně uvádím, na které děti uplatňuji/neuplatňuji daňové zvýhodnění ve výši náležející podle § 35c odst. 1 zákona³⁾

Jméno(-a)	Příjmení	Rodné číslo	Uplatňuji nárok ve výši na	ZTP/P	Zletilé dítě

²⁾ tabulka se vyplňuje pouze v případě, že uplatňujete daňové zvýhodnění. Pokud uplatňujete daňové zvýhodnění, pak do tabulky se vyplňují všechny Vámi vyživované děti, a to bez ohledu na jejich další uplatnění. Dále označte u „Uplatňuji nárok ve výši na“: jedno dítě – „1.“; druhé dítě – „2.“; třetí a každé další vyživované dítě – „3.“, neuplatňuji – označte „N“. Jedná se o povinný údaj, který je rozhodný pro výši poskytnutého daňového zvýhodnění. Dále u jednotlivých uplatňovaných dětí označte „X“ splněnou podmínku – tzn. u sloupce „ZTP/P“ označte, které z dětí je držitelem průkazu ZTP/P a u sloupce „Zletilé dítě“ označte, které z dětí je zletilé (do 26 let) a nepobírá invalidní důchod pro invaliditu III. stupně a splňuje další podmínky uvedené v § 35c odst. 6 písm. b) bod 1. až 3. zákona

II.

Prohlašuji, že

- a) současně neuplatňuji za stejné zdaňovací období ani za stejný kalendářní měsíc zdaňovacího období nárok na slevy na dani podle § 35ba zákona u jiného plátce daně a že současně na stejné období kalendářního roku jsem nepodepsal(-a) u jiného plátce prohlášení k dani^{*)};
- b) současně za stejné zdaňovací období ani za stejný kalendářní měsíc zdaňovacího období neuplatňuji daňové zvýhodnění^{*)} na vyživované dítě u jiného plátce daně a že daňové zvýhodnění^{*)} na to samé vyživované dítě za stejné zdaňovací období ani za stejný kalendářní měsíc zdaňovacího období neuplatňuje jiná osoba;
- c) v rámci téže společně hospodařící domácnosti vyživuje tytéž mnou vyživované děti i jiný poplatník^{*)}

Jméno(-a)	Příjmení	Rodné číslo	Adresa bydliště (místa trvalého pobytu)	Uplatňuje ANO/NE	Zaměstnání ANO/NE
Zaměstnavatel (název, adresa)					

^{*)} za předpokladu, že ve společně hospodařící domácnosti vyživuje děti pouze jeden poplatník, který zároveň uplatňuje daňové zvýhodnění, tabulka se prošírtne. Tabulka se vyplňuje vždy, pokud uplatňujete daňové zvýhodnění a v téže společně hospodařící domácnosti vyživuje děti i jiný poplatník. Uveďte identifikační údaje druhého poplatníka a vyberte zvolenou variantu – zda druhý z poplatníků také uplatňuje daňové zvýhodnění. Pokud je druhý z poplatníků také zaměstnán, pak ve sloupci „Zaměstnání“ uveďte „ANO“, a to bez ohledu na skutečnost, zda tento poplatník u svého plátce daně (zaměstnavatele) uplatňuje či neuplatňuje daňové zvýhodnění – a uveďte vždy název a adresu tohoto zaměstnavatele

Dojde-li během zdaňovacího období ke změně skutečností rozhodných pro výpočet záloh na daň a daně nebo ke změně podmínek pro poskytnutí slev na dani podle § 35ba zákona, nebo daňového zvýhodnění, písemně je oznámím plátcí daně (změnou v prohlášení) nejpozději posledním den kalendářního měsíce, v němž změna nastala.

Jsem si vědom(-a) následků, kdyby toto prohlášení neodpovídalo pravdě a jsem si vědom(-a) toho, že rozdíl z nesprávně sražené zálohy na daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a daňového zvýhodnění z mé viny bude v plné výši včetně příslušenství sražen z mé mzdy. Dále jsem si vědom(-a), že rozdíl z nesprávně sražené daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a daňového zvýhodnění z mé viny bude v plné výši včetně příslušenství sražen z mé mzdy pouze na základě dohody s plátcem daně. V případě, že k dohodě s plátcem daně o sražení dlužné částky nedojde, bude vzniklý rozdíl na základě oznámení plátce daně správci daně vybrán přímo správcem daně.

Změny, k nimž během zdaňovacího období došlo, níže uvádím:

Druh změny	Změna nastala	Datum podpisu	Podpis poplatníka

V případě, že u daňového zvýhodnění dochází v průběhu roku ke změně ve vztahu jedno dítě, druhé dítě, třetí a každé další vyživované dítě^{*)}, vyplňte současně s výše uvedenou tabulkou vždy i níže uvedenou změnovou tabulku a aktualizujte výčet ze str. 1 bodu 3. všech vyživovaných dětí poplatníkem podle § 35c odst. 6 zákona^{*)}. Tabulka se taktéž použije pro dodatečné uplatnění daňového zvýhodnění v rámci ročního zúčtování záloh a daňového zvýhodnění.

Jméno(-a)	Příjmení	Rodné číslo	Uplatňuje nárok ve výši na	ZTP/P	Zletilé dítě

Potvrzují pravdivost a úplnost údajů uvedených v tomto prohlášení

Na zdaňovací období	Datum	Podpis
Dodatečně za zdaňovací období (za kalendářní měsíce)	Datum	Podpis
Na zdaňovací období	Datum	Podpis
Dodatečně za zdaňovací období (za kalendářní měsíce)	Datum	Podpis
Na zdaňovací období	Datum	Podpis
Dodatečně za zdaňovací období (za kalendářní měsíce)	Datum	Podpis

Nárok na uznání slev na dani podle § 35ba zákona a nárok na daňové zvýhodnění prokázal poplatník^{*)}

Na zdaňovací období	Za plátce ověřil	Na zdaňovací období	Za plátce ověřil	Na zdaňovací období	Za plátce ověřil

Příloha B: Žádost o provedení ročního zúčtování DPFO ze závislé činnosti

III.

Žádám o provedení ročního zúčtování záloh na daň a daňového zvýhodnění²⁾ a o provedení výpočtu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti

za zdaňovací období

a současně prohlašuji, že za uvedené zdaňovací období

1. nejsem povinen(-na) podat ze svých příjmů přiznání k dani z příjmů fyzických osob

2. jsem nepobíral(-a) v uplynulém zdaňovacím období kromě mzdy od jednoho plátce nebo postupně od více plátců včetně mezd dodatečně vyplacených nebo zúčtovaných těmito plátců v době, kdy jsem pro ně již nevykonával(-a) činnost, ze které plyne příjem ze závislé činnosti, příjmů zdanitelných srážkou podle zvláštní sazby daně a kromě příjmů, které nejsou předmětem daně nebo jsou od daně osvobozeny, jiné příjmy podle § 7 až 10 zákona podléhající dani z příjmů fyzických osob vyšší než 6 000 Kč

3. jsem pobíral(-a) v uplynulém zdaňovacím období kromě příjmů zdanitelných srážkou podle zvláštní sazby daně a kromě příjmů, které nejsou předmětem daně nebo jsou od daně osvobozeny, příjmy podléhající dani z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti
a) pouze od jednoho plátce ve zdaňovacím období²⁾

b) postupně od dalších plátců daně včetně mezd dodatečně vyplacených nebo zúčtovaných těmito plátců v době, kdy jsem pro ně již nevykonával(-a) činnost, ze které plyne příjem ze závislé činnosti, které níže uvádím a potvrzení o vyplacených příjmech a sražených zálohách na daň a daňovém zvýhodnění od těchto plátců současně předkládám³⁾.

Ve zdaňovacím období	V kalendářních měsících	Jména plátců

Dále prohlašuji, že:

(vyplní pouze poplatník a) uplatňující nezdanitelnou část základu daně podle § 15 odst. 3 a 4 zákona, b) uplatňující slevu na dani podle § 35ba odst. 1 písm. g) zákona)

a) odpočet úroků ze základu daně, na které uplatňuji nárok z důvodu zaplacených úroků z úvěru použitého na financování bytových potřeb ze stavebního spoření⁴⁾, úroků z hypotečního úvěru⁵⁾ anebo z jiného úvěru poskytnutého v souvislosti s těmito úvěry²⁾, poskytovatelem stavebního spoření, bankou²⁾, za zdaňovací období

neuplatňuje jiná osoba²⁾,
uplatňují tyto osoby²⁾ /uveďte v tabulce/:

Zdaňovací období	Jméno(-a) a příjmení	Rodné číslo	Adresa trvalého pobytu

- předmět bytové potřeby pod písmeny a)²⁾ b)²⁾ c)²⁾ d)²⁾ e)²⁾ f)²⁾ g)²⁾ h)²⁾ § 15 odst. 3 zákona, na který uplatňuji odpočet úroků z poskytnutého úvěru, byl užíván v souladu s § 15 odst. 4 zákona, a že částka úroků, o kterou se snižuje základ daně podle § 15 odst. 3 a 4 zákona v úhmu u všech účastníků smluv o úvěrech žijících se mnou ve společně hospodařící domácnosti⁶⁾ nepřekročila v uplynulém zdaňovacím období 300 000 Kč. Při placení úroků jen po část roku uplatňovaná částka nepřekročila jednu dvanáctinu této maximální částky za každý měsíc placení úroků.

b) ve zdaňovacím období

slevu za umístění vyživovaného dítěte⁷⁾⁸⁾ neuplatňuje jiný poplatník, žijící s dítětem (dětmi) ve společně hospodařící domácnosti⁶⁾.

**Kromě nároku na slevy na dani a nároku na daňové zvýhodnění podle údajů uvedených již v prohlášení uplatňuji nárok na:
1a. Slevu na dani podle § 35ba odst. 1 písm. b) zákona na manželku (manžela)¹⁾**

Jméno(-a) _____ Příjmení _____ RČ _____

kteřá (který) v uplynulém zdaňovacím období

od - do²⁾ od - do²⁾ od - do²⁾

se mnou žila (žil) ve společně hospodařící domácnosti a neměla (neměl) v tomto zdaňovacím období vlastní příjem přesahující 88 000 Kč a v uplynulém zdaňovacím období

byla (byl)³⁾ byla (byl)³⁾ byla (byl)³⁾
nebyla (byl)³⁾ nebyla (byl)³⁾ nebyla (byl)³⁾

držitelkou (-lem) průkazu ZTP/P.

1b. Slevu na dani podle § 35ba odst. 1 písm. g) zákona za umístění vyživovaného dítěte⁴⁾, žijícího se mnou ve společně hospodařící domácnosti⁵⁾ v předškolním zařízení (sleva za umístění dítěte)⁶⁾

Jméno(-a) _____ Příjmení _____ RČ _____

Zdaňovací období	Vynaložená částka (Kč)	Zdaňovací období	Vynaložená částka (Kč)	Zdaňovací období	Vynaložená částka (Kč)

Jméno(-a) _____ Příjmení _____ RČ _____

Zdaňovací období	Vynaložená částka (Kč)	Zdaňovací období	Vynaložená částka (Kč)	Zdaňovací období	Vynaložená částka (Kč)

2. Nezdánitelné části základu daně:

a) Podle § 15 odst. 1 zákona z důvodu **bezúplatného plnění (darů/darů)**

Zdaňovací období	Hodnota bezúplatného plnění (Kč)	Zdaňovací období	Hodnota bezúplatného plnění (Kč)	Zdaňovací období	Hodnota bezúplatného plnění (Kč)

b) Podle § 15 odst. 3 a 4 zákona z důvodu **zaplacených úroků z úvěru**

Zdaňovací období	Výše úroků (Kč)	Zdaňovací období	Výše úroků (Kč)	Zdaňovací období	Výše úroků (Kč)

c) Podle § 15 odst. 5 zákona z důvodu **platby příspěvků na své penzijní připojištění nebo penzijní pojištění nebo doplňkové penzijní spoření**

Zdaňovací období	Výše příspěvků (Kč)	Zdaňovací období	Výše příspěvků (Kč)	Zdaňovací období	Výše příspěvků (Kč)

d) Podle § 15 odst. 6 zákona z důvodu **zaplaceného pojistného na své soukromé životní pojištění**

Zdaňovací období	Výše pojistného (Kč)	Zdaňovací období	Výše pojistného (Kč)	Zdaňovací období	Výše pojistného (Kč)

e) Podle § 15 odst. 7 zákona z důvodu **zaplacených členských příspěvků člena odborové organizace**

Zdaňovací období	Výše příspěvků (Kč)	Zdaňovací období	Výše příspěvků (Kč)	Zdaňovací období	Výše příspěvků (Kč)

f) Podle § 15 odst. 8 zákona z důvodu **úhrady za zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělávání**

Zdaňovací období	Výše úhrady (Kč)	Zdaňovací období	Výše úhrady (Kč)	Zdaňovací období	Výše úhrady (Kč)

Potvrzuji pravdivost a úplnost údajů uvedených v oddíle III.

Za zdaňovací období	Datum podpisu	Podpis poplatníka

¹⁾ U daňových nerезидентů ČR uveďte datum narození

²⁾ Nehodící se škrtně, popř. podle jednotlivých zdaňovacích období

³⁾ § 38k odst. 4 zákona

⁴⁾ § 35c a § 35d zákona

⁵⁾ § 38l zákona

⁶⁾ § 21e zákona

⁷⁾ § 35bb zákona

Příloha C: Potvrzení o zdanitelných příjmech za závislé činnosti, sražených zálohách na daň z těchto příjmů a daňovém zvýhodnění

POTVRZENÍ

**o zdanitelných příjmech ze závislé činnosti,
sražených zálohách na daň z těchto příjmů a daňovém zvýhodnění¹⁾
podle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“)**

za období 2018

Jméno a příjmení poplatníka _____	Rodné číslo ²⁾ _____
Adresa bydliště (místa trvalého pobytu) _____ PSČ _____	
Poplatník učinil – neucínil ³⁾ prohlášení ⁴⁾ – na zdaňovací období ⁵⁾ _____	
– na tyto měsíce zdaňovacího období (číselné označení) ⁶⁾ _____	

1.	Úhrn zúčtovaných příjmů ze závislé činnosti																									
2.	Z f. 1 příjmy vyplacené nebo obdržené do 31. ledna 2019 (§ 5 odst. 4 zákona)																									
3.	Zúčtováno v měsících (číselné označení)	XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX																								
4.	Doplatky příjmů podle § 5 odst. 4 zákona zúčtovaných ve zdaňovacích obdobích 2005–2007																									
5.	Doplatky příjmů podle § 5 odst. 4 zákona zúčtovaných ve zdaňovacím období 2008–2017																									
6.	Úhrn povinného pojistného z příjmů uvedených na f. 2 (§ 6 odst. 12 zákona) ⁷⁾																									
7.	Úhrn pojistného, které byl povinen platit zaměstnavatel z příjmů uvedených na f. 5 ⁸⁾																									
8.	Základ daně (f. 2 + f. 4 + f. 5 + f. 6 + f. 7)																									
9.	Skutečně sražená záloha na daň z příjmů uvedených na f. 2																									
10.	Skutečně sražená záloha na daň z příjmů uvedených na f. 4 ⁷⁾																									
11.	Skutečně sražená záloha na daň z příjmů uvedených na f. 5 ⁸⁾																									
12.	Záloha na daň z příjmů celkem (f. 9 + f. 10 + f. 11)																									
13.	Úhrn vyplacených měsíčních daňových bonusů																									
14.	Solidární zvýšení daně u záloh (§ 38ha zákona) v měsících ¹³⁾																									
15.	Příspěvek zaměstnavatele na soukromé životní pojištění (§ 6 odst. 9 písm. p) bod 3 zákona ¹⁴⁾ ¹⁵⁾																									
16.	Děti uplatněné jako vyživované pro účely daňového zvýhodnění podle § 35c a § 35d zákona	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 30%;">Jméno a příjmení</th> <th style="width: 15%;">Rodné číslo</th> <th style="width: 10%;">ZTP/P od-do</th> <th style="width: 10%;">Ve výši na jedno dítě od-do</th> <th style="width: 10%;">Ve výši na druhé dítě od-do</th> <th style="width: 10%;">Ve výši na třetí a další dítě od-do</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr> </tbody> </table>	Jméno a příjmení	Rodné číslo	ZTP/P od-do	Ve výši na jedno dítě od-do	Ve výši na druhé dítě od-do	Ve výši na třetí a další dítě od-do																		
Jméno a příjmení	Rodné číslo	ZTP/P od-do	Ve výši na jedno dítě od-do	Ve výši na druhé dítě od-do	Ve výši na třetí a další dítě od-do																					
17.	Invalidita (ZTP/P) poplatníka uplatněná jako sleva na dani podle § 35ba odst. 1 písm. c) až e) zákona pro snížení záloh na daň	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 30%;">Od-do</th> <th style="width: 70%;">Stupeň invalidity (ZTP/P)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td></tr> </tbody> </table>	Od-do	Stupeň invalidity (ZTP/P)																						
Od-do	Stupeň invalidity (ZTP/P)																									
18.	Soustavná příprava na budoucí povolání poplatníka uplatněná jako sleva na dani (sleva na studenta) podle § 35ba odst. 1 písm. f) zákona pro snížení záloh na daň	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 30%;">Od-do</th> <th style="width: 70%;">Škola</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td></tr> </tbody> </table>	Od-do	Škola																						
Od-do	Škola																									
19.	Roční zúčtování záloh a daňového zvýhodnění nebylo – bylo ²⁾ provedeno s tímto výsledkem ¹⁰⁾ Přeplatek na dani z ročního zúčtování záloh (§ 38ch odst. 5 zákona) ve výši ..... Kč byl vrácen poplatníkovi dne ..... Doplatek ze zúčtování (§ 35d odst. 8 zákona) ve výši ..... Kč byl vrácen poplatníkovi dne ..... z toho činí přeplatek na dani po slevě ..... Kč z toho činí doplatek na daňovém bonusu ¹¹⁾ / přepočtená částka na daňovém bonusu ¹²⁾ ..... Kč V rámci ročního zúčtování záloh byl základ daně snížen o částku ve výši ..... Kč podle § 15 odst. 5 zákona a částku ve výši ..... Kč podle § 15 odst. 6 zákona ¹⁵⁾																									
20.	Úhrn pojistného podle § 38j odst. 10 zákona, které je povinen platit daňový nerezident ČR ¹¹⁾																									

Toto potvrzení nahrazuje potvrzení vydané dne.....¹²⁾

Jméno a adresa plátce daně

Daňové identifikační číslo plátce daně

C Z

Vyhotovil

Číslo telefonu

Dne

Příloha D: Čestné prohlášení k uplatnění základní slevy na poplatníka v měsíci nástupu do pracovního poměru

Čestné prohlášení

Čestně prohlašuji, že jsem v době od ..... do ..... nebyl(a) v pracovním poměru, nebyl(a) veden(a) jako osoba samostatně výdělečně činná ani jako uchazeč o zaměstnání.

Jméno: ..... Datum nar. ....

Bydliště: .....

Datum .....

.....
podpis

Příloha E: Čestné prohlášení k uplatnění slevy na manžela

Čestné prohlášení

Čestně prohlašuji, že mé celkové příjmy za rok 2018 nepřesáhly částku 68.000,- Kč.

Jméno: ..... Datum nar. ....

Bydliště: .....

Datum .....

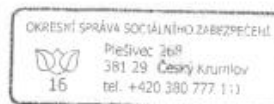
.....
podpis

Příloha F: Potvrzení o výplatě invalidního důchodu

**Česká správa sociálního zabezpečení
225 08 Praha 5, Křížová 25**

**Jméno, příjmení
a kontaktní adresa
požívatele důchodu**

Česká správa sociálního zabezpečení potvrzuje, že výše
jmenovaná, rodné číslo _____, pobírá :
Invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně

Vyhotoveno dne: 16. ledna 2019

Podpis a razítko OSSZ (PSSZ, ČSSZ):

Příloha G: Potvrzení o studiu

FAKULTA EKONOMICKÁ
ZÁPADOČESKÉ
UNIVERZITY
V PLZNI

FAKULTA EKONOMICKÁ

Studijní program:
Forma studia:
Obor:

POTVRZENÍ O STUDIU v akademickém roce ročník:

Jméno a příjmení: .....

Datum narození: ..... Místo: .....

Rodné číslo: (nepovinný údaj) .....

Datum zahájení studia: (povinný údaj pro 1. ročník) .....

Předpokládaný rok absolvování studia .....

V Plzni dne .....

.....
Razítko a podpis

* nehodící se škrtněte

Příloha H: Potvrzení o výši vynaložených výdajů na umístění dítěte

Základní škola a mateřská škola

MŠ je zařazeno do rejstříku škol od 1.9. 2010

Potvrzení o výši vynaložených výdajů

Jméno a příjmení dítě :

Datum narození:

Celková částka výdajů za umístění dítěte v MŠ:

Potvrzení se vydává pro účely uplatnění slevy na dani za zdaňovací období roku 2018 ve smyslu ustanovení § 38l, odst. 2, pís. f) zákona č. 586/1992 Sb., o dani z příjmů, v platném znění.

V Domažlicích dne: 23.01. 2019

*Příloha I: Potvrzení zaměstnavatele druhého z poplatníků
pro uplatnění daňového zvýhodnění*

POTVRZENÍ

zaměstnavatele druhého z poplatníků pro uplatnění nároku na daňové zvýhodnění

Identifikace plátce daně

Daňové identifikační číslo plátce daně / plátcovy pokladny CZ _____

Právníká osoba (název právnické osoby), fyzická osoba (příjmení, jméno) _____

Sídlo / adresa místa pobytu _____

V souladu s § 38l odst. 3 písm. c) zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“) **p o t v r z u j i**, že poplatník

Příjmení _____ Jméno _____

Rodné číslo _____

Adresa bydliště (místo trvalého pobytu) _____

PSČ _____

uplatňuje/neuplatňuje u výše uvedeného plátce daně daňové zvýhodnění na níže uvedené vyživované děti poplatníkem, žijící s poplatníkem ve společně hospodařící domácnosti:

Jméno(-a)	Příjmení	Rodné číslo	Uplatňuje/neuplatňuje nárok ve výši stanovené na ¹⁾	Od kalendářního měsíce/roku

Toto potvrzení je platné do doby, dokud nedojde ke změně skutečností rozhodných pro poskytnutí daňového zvýhodnění.

Toto potvrzení nahrazuje potvrzení vydané dne _____²⁾

Vyhotovil: _____

Jméno a adresa plátce daně:

Číslo telefonu: _____

Dne: _____

Daňové identifikační číslo plátce daně:

C Z | | | | | | | | | | | | | | | |

Podpis plátce daně / osoby oprávněné k podpisu

Poznámky:

¹⁾ uveďte děti vyživované poplatníkem, na které poplatník uplatňuje daňové zvýhodnění a v jaké výši: na jedno dítě - označte „1.“, na druhé dítě – označte „2.“, na třetí a každé další vyživované dítě poplatníkem – označte „3“. U vyživovaných dětí poplatníkem, na které poplatník neuplatňuje daňové zvýhodnění, uveďte – „N“

²⁾ pokud již bylo dříve poplatníkovi vystaveno uvedené potvrzení, vyplňte datum vystavení tohoto předchozího potvrzení. V opačném případě nevyplňujte, příp. proškrtněte

*Příloha J: Prohlášení druhého z manželů pro uplatnění
nároku na daňové zvýhodnění*

Prohlášení

**druhého z manželů, druha, družky pro uplatnění nároku na daňové zvýhodnění - OSVČ,
nezaměstnaní, uchazeči o zaměstnání**

Příjmení	Jméno
Rodné číslo	
Adresa bydliště (místo trvalého pobytu)	
PSC	

uplatňuji/neuplatňuji daňové zvýhodnění na níže uvedené mnou vyživované děti, žijící se mnou ve společně hospodařící domácnosti

Jméno(-a)	Příjmení	Rodné číslo	Uplatňuji/neuplatňuji nárok ve výši stanovené na 1):	Od kalendářního měsíce/roku

1) uvedte děti vyživované poplatníkem, na které poplatník uplatňuje daňové zvýhodnění a v jaké výši: na jedno dítě - označte „1.“, na druhé dítě – označte „2.“, na třetí a každé další vyživované dítě poplatníkem – označte „3“. U vyživovaných dětí poplatníkem, na které poplatník neuplatňuje daňové zvýhodnění, uveďte – „N“.

dne:

vlastnoruční podpis

*Příloha K: Čestné prohlášení
k uplatnění daňového zvýhodnění přes prázdniny*

Čestné prohlášení

Já..... čestně prohlašuji, že
(jméno zaměstnance)

můj syn/má dcera ....., naroz. ....

po skončení školního roku 2017/2018:

1. bude pokračovat ve studiu na škole..... ve ..... ročníku
2. ukončil/a studium dne ..... a nastoupí do zaměstnání dne.....
3. ukončil/a studium dne ..... a je evidován/a na úřadu práce od.....
4. ukončil/a studium na SŠ a bude od ..... pokračovat ve studiu na VŠ
5. ukončil/a řádně studium na SŠ a v době školních prázdnin nebude výdělečně činný/a
6. ukončil/a řádně studium na VŠ a následující měsíc po ukončení studia nebude výdělečně činný/a

Doložit doklady:

ad 1. – v září doložit potvrzení ze SŠ na šk. rok 2017/2018, po zápisu doložit potvrzení z VŠ na ak. rok 2017/2018, nejpozději v říjnu

ad 2., 3., 5., 6., - doložit ukončení studia na SŠ mat. vysvědčením, popř. výučním listem, u VŠ předložit diplom

ad. 4. – doložit potvrzení na ak. rok 2017/2018 po zápisu, nejpozději v říjnu

|

Příloha L: Potvrzení o poskytnutí daru

V Praze dne 21.1.2019

Potvrzení o poskytnutí daru

(dále jen "Spolek"), se sídlem , IČ
potvrzuje, že od níže uvedeného dárce přijal v období od 1.1.2018 do 31.12.2018 dar připsaný na
bankovní konto Spolku. Spolek plní úkoly v oblasti podpory a ochrany dětí a mládeže.

Dárce:
Adresa:
Dar:

Variabilní symbol:
IČ:

Rekapitulace darů

Datum přijetí daru	Bankovní účet spolku	Dar	Datum přijetí daru	Bankovní účet spolku	Dar
-----------------------	-------------------------	-----	-----------------------	-------------------------	-----

Toto potvrzení se vydává pro daňové účely.

Dary poskytnuté Spolku je možno podle ustanovení § 15 odst. 1 (pro fyzické osoby), resp. § 20 odst. 8 (pro právnické osoby) zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu, ve znění pozdějších předpisů, odečíst od základu daně z příjmů.

Dar byl poskytnut za účelem podpory a ochrany dětí a mládeže.

Příloha M: Potvrzení o bezpříspěvkovém odběru krve

Potvrzení o bezpříspěvkovém odběru krve

Novela zák.č.254/2017Sb., kterou se změnil zák. č.586/1992 Sb.

Pan(i) ..... narozen(a).....

2018 2x
daroval(a) v roce.....celkem.....bezplatně krev

Datумы jednotlivých odběrů:

V dne:.....

.....
razítko a podpis

Příloha N:Potvrzení o výši zaplacených úroků

Vážený pan

Potvrzení o zaplacených úrocích za rok 2018

Potvrzení o poskytnutém překlenovacím úvěru podle zákona č. 96/1993 Sb. v platném znění a o výši úroků z tohoto úvěru zaplacených v roce 2018.

Číslo smlouvy o úvěru

Dlužník

Jméno, příjmení

Rodné číslo

Trvalé bydliště

Potvrzujeme, že zaplacené úroky z poskytnutého úvěru za období 01.01.2018 - 31.12.2018, činí:

*Příloha O: Potvrzení o platbách příspěvků účastníka
penzijního připojištění se státním příspěvkem*

Praha 22. ledna 2019

**POTVRZENÍ O PLATBÁCH PŘÍSPĚVKŮ ÚČASTNÍKA
PENZIJNÍHO PŘIPOJIŠTĚNÍ SE STÁTNÍM PŘÍSPĚVKEM**

ve smyslu zákona č. 42/1994 Sb., o penzijním připojištění se státním příspěvkem, ve znění pozdějších předpisů a ve smyslu § 38l odst. 1 písm. h) zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

Zdaňovací období: **2018**
Číslo smlouvy (smluv) účastníka:
Účastník:
Rodné číslo / datum narození:
Trvalý pobyt:
Nezdanitelná část základu daně z příjmů: **24 000,00 Kč**

Nezdanitelná část základu daně z příjmů je částka, kterou si účastník může odečíst od svého základu daně z příjmů. Je spočtena jako úhrn částí měsíčních příspěvků zaplacených účastníkem jako poplatníkem na jeho penzijní připojištění se státním příspěvkem u naší penzijní společnosti, které v jednotlivých kalendářních měsících zdaňovacího období roku 2018 (od 1. 1. do 31. 12. 2018) přesáhly výši, od které náleží maximální státní příspěvek (tj. přesáhly částku 1 000 Kč).

Od základu daně z příjmů lze takto odečíst v úhrnu nejvýše 24 000 Kč za rok. Více informací naleznete na další straně.

Děkujeme Vám za důvěru a přejeeme Vám mnoho zdraví a úspěchů v letošním roce.

Příloha P: Pojistná smlouva k životnímu pojištění

POJISTKA č.
KAPITÁLOVÉ ŽIVOTNÍ POJISTĚNÍ
S MOŽNOSTÍ ÚRAZOVÉHO PŘIPOJISTĚNÍ

Strana: 01

Vážená paní

Počátek pojištění: 01.01.2002
Konec pojištění: 01.01.2027

Pojistník:

Pojištěný:

Rozsah pojištění / pojistné částky:

Druh pojištění	Pojistné částky Kč	Pojistné(splátka) Kč
Pro případ smrti nebo dožití	148.730 pro případ smrti 148.730 pro případ dožití	3.600

Pojistné (splátka) celkem:

3.600

Způsob placení pojistného: ročně

Splátky jsou splatné dle předpisu pojistitele vždy k 01.01. běžného roku.

Podíl na výnosu:

Pojistné částky pro případ smrti nebo dožití se podle platných pojistně-technických zásad průběžně zvyšují o připisané podíly na výnosu z rezerv pojistného.

Oprávněné osoby: Pokud dojde ke smrti pojištěné osoby v důsledku pojistné události a není-li oprávněná osoba určena, vyplatí pojistitel plnění osobám dle ustanovení § 817, odst. 2 a 3 občanského zákoníku.

Pojištění se řídí: ustanoveními občanského zákoníku, smluvními ujednáními na návrhu, VPP Ž/01.

Praha, 15.01.2002

*Příloha Q: Potvrzení o pojistném zaplaceném
na soukromé životní pojištění*

K POJISTNÉ SMLOUVĚ Č.
ŽIVOTNÍ POJIŠTĚNÍ

Vážená paní

POTVRZENÍ
o pojistném zaplaceném poplatníkem na soukromé životní pojištění

pro účely uplatnění odpočtu od základu daně podle ust. § 15 odst. 6 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "zákon")

Vyplní pojišťovna:

Pan - paní:

datum narození:

bydlištěm:

na základě pojistné smlouvy č.:

uzavřené s naší pojišťovnou zaplatil(a) ve zdaňovacím období (**kalendářní rok 2018**)
na soukromé životní pojištění vymezené pro účely daní z příjmů v ustanovení § 6 zákona
č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů částku ve výši **3.600,- Kč**
(slovy **Třitisícešestset Kč**).

Výše uvedená pojistná smlouva splňuje veškeré podmínky pro možnost uplatnění odpočtu
zaplaceného pojistného na soukromé životní pojištění od základu daně z příjmů dle ustanovení § 15
odst. 6 zákona, včetně té, že není umožněna výplata jiného příjmu, který není pojistným plněním
a nezakládá zánik pojistné smlouvy.

Datum: 07. 01. 2019

Razítko pojišťovny
a podpis oprávněné osoby

Vyplní poplatník pro účely uplatnění daňového odpočtu:

Prohlašuji, že jsem uvedené pojistné zaplatil(a), a že údaje vyplněné pojišťovnou jsou pravdivé.

Rodné číslo:

Datum vyplnění:

Podpis:

Doplňková informace pro poplatníka:

Celkové zaplacené pojistné u této smlouvy v uvedeném období činilo 3.600,- Kč.

Z toho na jiná pojištění, než soukromé životní pojištění (např. úrazové pojištění, pojištění denní
dávky při pracovní neschopnosti apod.), bylo zaplaceno 0,- Kč.

Příloha R: Pokyn č. GFŘ-D-40 stanovující jednotný měnový kurz

Generální finanční ředitelství
Lazarská 15/7, 117 22 Praha 1

Č. j. 3996/19/7100-10111-10440

Pokyn č. GFŘ-D-40

**Stanovení jednotných kurzů za zdaňovací období 2018 podle § 38 zákona
č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění účinném do 31. 12. 2018**

Poplatníci, kteří nevedou účetnictví, použijí pro přepočtení cizí měny jednotný kurz stanovený podle § 38 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění účinném do 31. 12. 2018.

Pro přepočtení cizích měn neuváděných v kurzovním lístku se použije přepočtení přes třetí měnu, kterou si mezi sebou poplatníci dohodnou, případně lze využít služeb znalců se specializací na devizovou problematiku.

Aktuální seznamy znalců vedou krajské soudy respektive Městský soud v Praze, v jejichž obvodu má znalec místo trvalého pobytu, popřípadě místo pobytu na území České republiky podle druhu pobytu cizince; podle § 7 odst. 2 zákona č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících, ve znění pozdějších předpisů a dále je seznam znalců zveřejněn na internetových stránkách Ministerstva spravedlnosti na adrese: www.justice.cz.

Stanovený jednotný kurz měn uváděných v kurzovním lístku ČNB:

země	měna	množství	kód	průměr
Austrálie	dolar	1	AUD	16,21
Brazílie	real	1	BRL	5,94
Bulharsko	lev	1	BGN	13,13
Čína	renminbi	1	CNY	3,29
Dánsko	koruna	1	DKK	3,44
EMU	euro	1	EUR	25,68
Filipíny	peso	100	PHP	41,33
Hongkong	dolar	1	HKD	2,78
Chorvatsko	kuna	1	HRK	3,46
Indie	rupie	100	INR	31,82
Indonésie	rupie	1000	IDR	1,53
Island	koruna	100	ISK	20,24
Izrael	nový šekel	1	ILS	6,04
Japonsko	jen	100	JPY	19,75
Jihoafrická republika	rand	1	ZAR	1,65
Jižní Korea / Korejská republika	won	100	KRW	1,98
Kanada	dolar	1	CAD	16,74
Maďarsko	forint	100	HUF	8,03
Malajsie	ringgit	1	MYR	5,39
Mexiko	peso	1	MXN	1,13
MMF	SDR	1	XDR	30,81
Norsko	koruna	1	NOK	2,67
Nový Zéland	dolar	1	NZD	15,02
Polsko	zlotý	1	PLN	6,02
Rumunsko	nové leu	1	RON	5,51
Rusko	rubl	100	RUB	34,65
Singapur	dolar	1	SGD	16,14
Švédsko	koruna	1	SEK	2,50
Švýcarsko	frank	1	CHF	22,30
Thajsko	baht	100	THB	67,44
Turecko	lira	1	TRY	4,62
USA	dolar	1	USD	21,78
Velká Británie	libra	1	GBP	28,98

Tento pokyn ruší Pokyn č. GFŘ-D-39 Stanovení jednotných kurzů za zdaňovací období 2018 podle § 38 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění účinném do 31. 12. 2018 č. j. 181/19/7100-10111-010440.

Ing. Tatjana Richterová
generální ředitelka

Elektronicky podepsáno
17.01.2019
Ing. Tatjana Richterová
generální ředitelka

Příloha S: Průvodní dopis k dotazníku pro respondenty zaměstnané v ČR

Dobrý den,

jmenuji se Kateřina Bajgarová a jsem studentkou Západočeské univerzity v Plzni, obor Podniková ekonomika a management. Tímto bych Vás chtěla požádat o vyplnění následujícího dotazníku pro účely mé diplomové práce na téma: *Daňové úlevy v rámci daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti*. Dotazník je podkladem pro výzkumnou část práce a jeho cílem je zjistit možný vliv poskytovaných daňových úlev v rámci daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti v České republice na chování fyzických osob. Dotazníkové šetření obsahuje 17 výzkumných otázek a odpovědět na ně Vám zabere jen pár minut času. Odpovědi jsou anonymní a veškeré informace jsou zjišťovány pouze pro potřeby diplomové práce.

Předem děkuji za Váš čas.

DOTAZNÍK K DAŇOVÝM ÚLEVÁM
POSKYTOVANÝM ZAMĚSTNANCŮM V ČR

Prosím, hodící se, zaškrtněte, případně doplňte upřesňující údaje.

1. Uveďte, prosím, do jaké věkové skupiny patříte:

- 18 – 30
- 31 – 40
- 41 - 50
- 51 – 65 a více

2. Vyberte, prosím, stupeň nejvyššího dosaženého vzdělání:

- Základní vzdělání
- Střední odborné vzdělání s výučním listem
- Úplné střední vzdělání s maturitou
- Vyšší odborné vzdělání
- Vysokoškolské vzdělání

3. Uplatňujete slevu na manžela / manželku?

- ANO
- NE

4. Pokud ne, z jakého důvodu?

- Nejsem ženatý / vdaná
- Nevěděl/a jsem o možnosti uplatnění
- Manžel / manželka nesplňuje podmínky

5. Měla (by) na Vaše rozhodnutí o uzavření manželství vliv výše poskytnuté slevy na manžela/manželku?

- ANO, za stávajících podmínek
- ANO, pokud by byla minimálně dvojnásobná
- NE, vůbec

6. Kolik máte dětí?

- 0
- 1
- 2
- 3 a více

7. Pokud máte děti, uplatňujete daňové zvýhodnění na vyživované dítě?

- ANO
- NE

8. Pokud ne, z jakého důvodu?

- Daňového zvýhodnění uplatňuje druhý z rodičů
- Jiný důvod .....

9. Měla (měla by) na Vaše rozhodnutí, jestli si pořídíte dítě vliv výše slevy na dítě?

- ANO, za stávajících podmínek
- ANO, pokud by byla minimálně dvojnásobná
- NE, vůbec

10. Které formy bezúplatného plnění poskytujete?

- Dary
- Dárcovství krve
- Žádné

11. Má na Vaše rozhodnutí o poskytnutí daru (darování krve) vliv možnost odpočtu od základu daně?

- NE, daroval/a bych i kdyby odpočet nebyl možný
- NE, nedaruji i přesto, že mám možnost odpočtu
- ANO, daruji, protože odpočet je možný
- ANO, kdyby byl odpočet vyšší, daroval/a bych, ale za stávajících podmínek nedaruji

12. Máte hypoteční úvěr nebo úvěr ze stavebního spoření?

- ANO
- NE

Příloha U: Průvodní dopis pro respondenty zaměstnané v DE

Dobrý den,

jmenuji se Kateřina Bajgarová a jsem studentkou Západočeské univerzity v Plzni, obor Podniková ekonomika a management. Tímto bych Vás chtěla požádat o vyplnění následujícího dotazníku pro účely mé diplomové práce na téma: *Daňové úlevy v rámci daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti*. Dotazník je podkladem pro výzkumnou část práce a jeho cílem je zjistit možný vliv poskytovaných daňových úlev v rámci daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti ve Spolkové republice Německo na chování fyzických osob. Dotazníkové šetření obsahuje 9 výzkumných otázek a odpovědět na ně Vám zabere jen pár minut času. Odpovědi jsou anonymní a veškeré informace jsou zjišťovány pouze pro potřeby diplomové práce.

Předem děkuji za Váš čas.

DOTAZNÍK K DAŇOVÝM ÚLEVÁM
POSKYTOVANÝM ZAMĚSTNANCŮM V DE

Prosím, hodící se, zaškrtněte, případně doplňte upřesňující údaje./

1. Uveďte, prosím, do jaké věkové skupiny patříte:

- 18 – 30
- 31 – 40
- 41 – 50
- 51 – 65 a více

2. Vyberte, prosím, stupeň nejvyššího dosaženého vzdělání:

- Základní vzdělání
- Střední odborné vzdělání s výučním listem
- Úplné střední vzdělání s maturitou
- Vyšší odborné vzdělání
- Vysokoškolské vzdělání

3. Informovali jste se před nástupem do zaměstnání v DE o poskytovaných daňových úlevách?

- Ne, nebylo to pro mě rozhodující
- Ano, byl to jeden z důvodů zaměstnání v DE
- Ano, ale zjistil/a jsem, že na ně nedosáhnu

4. Jaký byl hlavní důvod, že jste zvolili zaměstnání v DE?

- Vyšší výdělek
- Vyšší daňové úlevy (např. „Kindergeld“)
- Jiný důvod .....

5. Kolik máte dětí?

- 0
- 1
- 2
- 3 a více

6. Pokud máte děti, uplatňujete „Kindergeld“ na vyživované dítě?

- ANO
- NE

7. Pokud ne, z jakého důvodu?

- Daňového zvýhodnění uplatňuje druhý z rodičů, který dělá v DE
- Jiný důvod .....

8. Měla (měla by) na Vaše rozhodnutí, jestli si pořídíte dítě vliv výše „Kindergeld“?

- ANO, za stávajících podmínek
- ANO, pokud by byla minimálně dvojnásobná
- NE, vůbec

9. Pokud znáte některé další daňové úlevy poskytované v DE, prosím, uveďte:

Abstrakt

BAJGAROVÁ, Kateřina. *Daňové úlevy v rámci daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti*. Plzeň 2019. 113 s. Diplomová práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta ekonomická.

Klíčová slova: daň z příjmů, daňová úleva, sleva na dani, závislá činnost, poplatník

Diplomová práce se zabývá problematikou daňových úlev v rámci daně z příjmu fyzických osob ze závislé činnosti. Cílem je popsat a zhodnotit hlavní rozdíly v systému daňových úlev v České republice a ve Spolkové republice Německo, zjistit jaké povědomí o možnosti uplatňovat daňové úlevy jednotliví respondenti mají a dále zjistit jaký vliv mají jednotlivé daňové úlevy na chování fyzických osob. Výzkum probíhal prostřednictvím anonymního dotazníkového šetření, přičemž byly vytvořeny dva dotazníky, jeden určený pro respondenty s příjmem ze závislé činnosti v České republice a druhý určený pro osoby, které mají příjem ze závislé činnosti ve Spolkové republice Německo. V závěru jsou interpretovány výsledky dotazníkových šetření, které znázorňují, že daňové úlevy nemají významný vliv na chování fyzických osob.

Abstract

BAJGAROVÁ, Kateřina. *Tax relief within the personal income tax from dependent activity*. Pilsen, 2019. 113 pages. Diploma thesis. University of West Bohemia in Pilsen. Faculty of Economics.

Key words: income tax, tax relief, tax deduction, dependent activity, taxpayer

This thesis deals with tax deduction issues within the individual income tax of dependent activity. The goal is to describe and to assess the major differences in the systems of tax deductions in the Czech Republic and Germany. The thesis is aimed at the knowledge of respondents of tax deduction possibilities and the fact how the tax deductions influence the individual behaviour of taxpayers. The empiric part is based on two anonymous questionnaires. The first questionnaire focuses on taxpayers with income from the Czech Republic and the second one is focused on taxpayers with income from Germany. The end of the thesis describes the results of the two questionnaires. The results confirm, that the tax deductions do not have any important influence on taxpayers behaviour.